

BOJAN BREZIGAR

To so torej svetle in temne lise manjsinske koalicije, ki je prevzela vodstvo dezele Furlanije - Julijske krajine. Počakati bo treba seveda najprej na programska stališča, ki jih bo predsednik Antonione predstavil v sredo, in na razpravo, ki jim bo sledila, vendar bi bilo zelo nenavadno, ko bi bile nase napovedi daleč od resnice.

Na 16. strani

na poletni obutvi in oblačilih

ITALIJA / PO 18 LETIH SODNI ZASUK V ZVEZI S PRIKRIVANJEM RESNICE

Zaradi tragedije pri Ustici bodo sodili 4 generalom

Zagovarjati se bo moralo še šest pripadnikov vojnega letalstva

RIM - Po osemnajstih letih od tragedije pri Ustici so javni tožilci Giovanni Salvi, Vincenzo Roselli in Settembrino Nebbioso zahtevali od preiskovalnega sodnika Rosaria Prioreja, naj sodi štirim generalom italijanskega vojnega letalstva zaradi »atentata proti ustavnim telesom« in šestim oficirjem in podoficirjem, ki so osuščeni za »lažnega pričevanja«. Obenem so navedli, da ni mogoče sprožiti postopka zaradi pokola, »ker storilci niso znani«.

Obtožbe »atentata proti ustavnim telesom«, kot to predvideva 289. člen kazenskega zakonika, se bodo morali zagovarjati generali Lamberto Bartolucci (na sliki AP), Franco Ferri, Corrado Melillo in Zeno Tascio. Obtožnica »lažnega pričevanja« pa bremenja Francesca Puglieseja, Nicola Fiorita De Falca, Umberta Allora, Claudia Mascia, Pasquala Notarnicola in Bruna Bonprezzija, ki so bili ti stega tragičnega 27. junija 1980 oficirji ali podoficirji italijanskega vojnega letalstva.

Proti drugi skupini oficirjev in podoficirjev pa so javni tožilci zahtevali, da se jim ne sodi, ker dejanje ne obstaja, ker ga ni so zakrivali ali pa je kaznivo dejanje že zastaralo.

O vpletenosti vrhov italijanskega vojnega letalstva v preiskavo o tragediji pri Ustici se je izvedelo decembra leta 1991, ko je preiskovalni sodnik Priore poslal sodna obvestila 13 visokim častnikom, med katerimi je nekatere bremenil sum »atentata na vladno dejavnost« in obremenilne

obtožbe »veleizdaje«, kot to predvideva 77. člen vojaškega mimodopskega kazenskega zakonika.

Kot je včeraj povedala Daria Bonfietti, predsednica združenja svojcev žrtev pri Ustici, je zahtevala rimskih javnih tožilcev zgovoren dokaz, da so na najvišji ravni sklenili prikriti resnico o pokolu, tako da tudi vlada ni uspela prevzeti primernih pobud. Bonfietti je obenem zahtevala, naj se sedaj vlada potruži, da od prijateljskih in zavezniskih držav izve vso resnico o letalih, ki so se med tragedijo pri Ustici nahajali nad Tirenskim morjem. Prav tako bi morala vlada izposlovati radarske zapise z ameriške letalonosilke Saratoga. Kot zadnje pa je zahtevala »takojšnje« soocenje z italijanskim vojnim letalstvom.

V neskončni preiskavi o tragediji pri Ustici smo bili v teh letih priča protislovnim ekspertizam, izginulim radarskim crtezem, demantijem raznih držav. Poleg Libije in Izraela se je omenjalo ZDA, Veliko Britanijo, Francijo in Nemčijo. Zacetno vprašanje se je sukal ob dilemi ali je smrt 81 ljudi na letali DC-9, ki je strmoglavilo pri Ustici povzročil peklenski stroj, ki je bil na krovu letala, ali pa proti letalu izstreljena raketa. Do prvega pomembnejšega premika je prišlo devet let po tragediji, ko so 18. marca 1989 izvedenci na rdeči skatli magnetofonskega zapisa pogovorov v pilotski kabini ugotovili, da je dve sekundi pred eksplozijo eden od pilotov dru-

gemu kriknil »poglej«. Izvedenci so obenem na podlagi ostankov razstreliv T4 in TNT na razbitinah letala in na podlagi luknje v zadnjih vratih ugotovili, da je letalo s hitrostjo 400 metrov na sekundo zadela raketa »-zrak-zrak« tipa »continous road«, ki jo tedaj se ni imelo italijansko vojno letalstvo. Take rakete so takrat imeli le Američani in baje tudi Francozi, eni kot drugi pa so zanikali, da bi bili vpleteni v tragedijo, italijansko vojno letalstvo pa se je potrudilo, da je zbrisalo vsak morebitni dokaz o tuji vpletenosti. Libija je že leta 1988 trdila, da so DC-9 po pomoti sestrelili, ker so hoteli sestreliti letalo, s katerim je Gadafi potoval v Varsovo.

KOSOVO / MEDTEM KO SO SRBI V BISTVU DOSEGLI SVOJE CILJE

Tragedija beguncev iz dneva v dan hujša

Evropo skrbi, da je ti begunci ne bi preplavili in računa, da bodo ostali v Albaniji

PRISTINA - Zenske solznih oči, prestrašeni otroci in v usodo vdani starci je prizor, o katerem v teh dneh poročajo tuji dopisniki, potem ko je srbski vojaški stroj v bistvu stl odpor Osvobodilne vojske Kosova (UCK) in jo prisilil, da se je zatekla v gozdove. Srbske sile so včeraj sporočile, da so deblokirale tudi odsek ceste med Srbico in Klino, tako da Srbi sedaj v bistvu nadzorujejo skoraj vse prometnice v uporni pokrajini (na sliki AP). Albanski viri so včeraj poročali, da kakih 20 tisoč ljudi kot »divje zivali« zivotari po gozdovih pri Klini, brez hrane in zdravlja. Položaj postaja iz ure v uro bolj dramatičen tudi na območju Maliseva, kjer naj bi kakih 70 tisoč ljudi pred srbsko ofenzivo zbežalo s tega območja. Clovekoljubne organizacije ne vedo več, kako bi lahko tem ljudem pomagale, saj je jasno, da spada izgon civilistov v srbsko strategijo proti albaniskim separatistom. UCK pa je nedvomno storil »ogromno napak«. To je včeraj poudaril kosovski albanski politik Mahmud Bakali. Po njegovem so bile glavne napake Osvobodilne vojske Kosova, da je s klasičnega načina gverilškega vojskovanja presla v celne spopade s srbskimi silami, ko je zavzela premogovnik Belacevac, mesto Orahovac in območje Maliseva. Frontalnega spopada zaradi očitne srbske premoči niso vzdržali in so se morali umakniti, z njimi pa se je umaknilo tudi civilno prebivalstvo, ki se je zbal srbskega mascevanja.

Medtem so tako srbski kot albanski viri včeraj poročali, da so v noci na soboto potekali novi spopadi med srbskimi enotami in albanskimi borci. Obe strani poročata o mrtvih in ra-

njenih. Jugoslovanska vojska je včeraj sporočila, da je bil v napadu oboroženih Albancev na obmejno patroljo en vojak ubit, eden pa ranjen. V streljanju v bližini Djakovice ob albanско-jugoslovanski meji naj bi bilo ubitih več oboroženih Albancev. Borci UCK so se torej ponovno poslužujejo gverilškega vojskovanja z zasedami, hitrimi napadi in umiki.

Evropo pa sedaj skrbijo predvsem kosovski begunci. Po mnenju nemškega zunanjega ministra Klaus Kinka bi morali begunci s Kosova sprejeti v severni Albaniji ali v Makedoniji, da ti ne bi odsli naprej v Nemčijo. To je torej sedaj glavna skrb, že res, da je Kinkel priznal, da so razmere za sprejem ljudi na severu Albanije kljub mednarodni pomoči izredno neprimerne. Tam je trenutno 13.000 beguncev, ki begajo naokrog in ne vedo, kam naj gredo.

Predsinocnim pa je generalni sekretar zveze Nato Javier Solana izjavil, da niso se dosegli praga za vojaški poseg na Kosovu in da za sedaj predvsem proučujejo, kako bi zavarovali Makedonijo in Albanijo pred siritvijo spopada.

PRIBEŽNIKI / V AGRIGENTU

Še en mrtev med ilegalnimi priseljenci

Na Siciliji novi upori v centrih za pribežnike - Kritike vladi

RIM - V Italiji je umrl še eden izmed obupancev, ki semkaj nezakonito prihajajo, da bi si ustvarili cloveka vredno življenje. Ime mu je bilo Abder Kadel, bil je Maročan, umrl pa je včeraj ob zori v kaznilnici v Agrigentu, kjer je bil zaprt, ker je bil eden izmed voditeljev upora, do katerega je v tamkajšnjem centru za pribežnike prišlo 27. julija. Policija pravi, da je bil narkoman in srčni bolnik ter da je umrl »naravne smrti«. Resnico bo skušal ugotoviti sodnik.

Sicer pa so včeraj izbruhnili novi upori za zajetih pribežnikov na Siciliji. Dvajset jih je pobegnilo iz centra za nezakonite tuje priseljence v kraju Termini Imerese

pri Palermu, stirideset pa iz centra v Sirakuzah, kjer je med uporom bilo tudi 7 varnostnikov in nekaj priseljencev ranjenih. Ubeznike so potem skoraj vse polovili. Medtem pa na Siciliji in zlasti na Apuliji beležijo nove prihode teh obupancev.

Seveda je bil problem nezakonitih priseljencev tudi včeraj v sredisu pozornosti na politični ravni. Iz vrst desnosredinske opozicije so se pojavili novi napadi na odlok o nacrtovanem priseljevanju, ki ga je predvčerajšnjim odobrila vlada. Predstavnik NZ Gasparri je posegel tudi pri evropskih oblasteh, čes da vladni ukrep krši Shenhgengski sporazum in bo se povečal prihod nezakonitih priseljencev v Italijo ter s tem v Evropo. Podobno stališče je zavzel tudi predstavnik Forza Italia Costa.

Zunanji minister Dini pa je včeraj potrdil veljavnost vladne politike na področju priseljencev. Dejal je, da je italijanski zakon o imigraciji eden najboljših v Evropi. Dini je tudi potrdil voljo Italije, da v najkrajšem času sklene sporazum o vračanju priseljencev s Tunizije, tako kot ga je že z drugimi državami. Kaze, da so se možnosti v tem smislu povečale, saj je napetost med Italijo in Tunizijo popustila. Tunizijski tisk je včeraj s poudarkom objavil sozalne ministrice za socialne zadeve Livie Turco zaradi smrti petih Tunizijcev minuli ponedeljek na ladji Lindarosa v Genovi. Njihova trupla bodo vrnili v sredo.

NOVICE

Piccolo in Messaggero pred pravo revolucijo?

VIDEM - Potem ko ju je kupila družba Espresso, se Piccolo in Messaggero Venetu napoveduje prava revolucija. V to je prepričan navadno dobro informirani tehnik videmske nadškofije Vita cattolica, ki pravi, da bo novi založnik v kratkem korenito preuredil oba deželna dnevnika, ki bi imela skupno uredništvo deželne kronike.

Messaggero Veneto naj bi se razpolovil na videmsko in pordenonsko pokrajino, v Gorici bi združili redakciji Piccola in Messaggera, Piccolo pa bi ostal v glavnem nespremenjen. Za direktorja furlanskega Messaggera naj bi grupa Espressa imenovala Gorgia Laga, nekdanjega direktorja beneškega Gazzettina, Piccolo z goriško izdajo pa bi se dalje vodil Mario Quaia. Vita cattolica je prepričana, da je »režiser« te operacije, kot tudi prihoda Espressa v FJK, trzaski zupan Riccardo Illy.

Uradni podatki o Aidsu v deželi FJK

TRST - Na osnovi podatkov epidemioloskega zavoda FJK so v naši deželi od leta 1985 do marca tega leta zabeležili 315 primerov obolenosti za aidsom. Lani so v starih pokrajinah zabeležili 22 primerov te hude bolezni, v prvih treh mesecih tega leta pa le en primer in sicer na Videmskem.

Bilten epidemioloskega zavoda FJK objavlja tudi podatke o računalniškem sistemu za obdelavo podatkov o tej bolezni, ki vsekakor zagotavlja popolno tajnost vseh podatkov. Zavod tesno sodeluje z onkološkim centrom v Avianu.

INDIJA-PAKISTAN / V TREH DNEH SPOPADOV

Več kot sto mrtvih v Kašmirju

Največ žrtev naj bi bilo na indijskem obmejnem območju

NEW DELHI - Ze tri dni trajajoci spopadi na pakistansko-indijskem obmejnem področju v Kasmirju so včeraj zahtevali nove žrtve. Indijsko zunanjstvo je poročalo o 70 mrtvih, ki so življenje izgubili med pakistanskim topniškim obstreljevanjem več indijskih obmejnih vasi (na sliki AP vas Chakoti). Iz Pakistana pa so sporočili,

da je na njihovi strani življenje izgubilo 45 ljudi, več kot sto pa je bilo ranjenih. Po podatkih indijskega obrambnega ministrstva so se boji koncentrirali na mejnem odseku Tangdar v okrožju Kupwara. Med včerajšnjim obstreljevanjem pakistanskih enot je življenje izgubilo 16 civilistov in stirje pripadniki indijskih varnostnih sil.

ŽELEZNICA / TEŽAVE NADOMESTNIH SLUŽB OB ZAPRTJU PROGE TRST-TRŽIČ

»Največji problem je promet po obalni«

Težave s prometom tudi v Tržiču - Več informacije

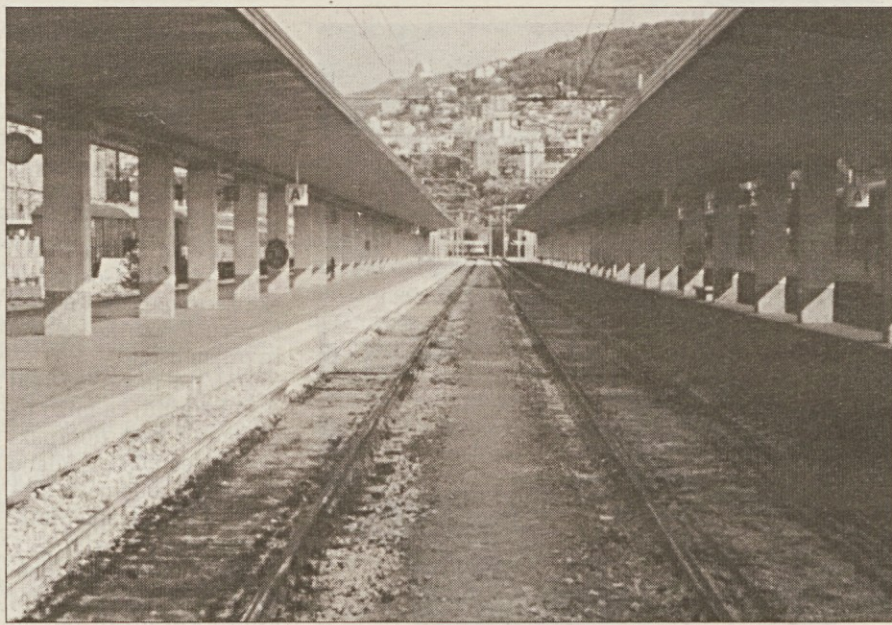
TRST - Od včeraj je železniška proga Trst-Tržič zaprta. Taka bo ostala do 6. septembra, in sicer zaradi nujnih del za razširitev predorov pri Stivanu in pri Sablicih. Seveda to povzroča veliko težav tovrstnemu in se posebej potniškemu prometu, zlasti krajevnemu.

Za slednjega je železniška uprava uredila nadomestno avtobusno oziroma mešano-avtobusno-železniško službo, v kolikor se ne omejuje le na progo Trst-Tržič in obratno, ampak obsega tudi progo Trst-Opčine in obratno, Trst-Videm in obratno ter Trst-Benetke in obratno. V preteklih dneh smo že objavili vožni red tečasne nadomestne službe in razna pojasnila o njenem delovanju.

»Vso zadevo smo vsaj v teoriji rešili na najboljši možni način,« nam je povedal funkcionar železniške uprave v Trstu. »Progo smo prekinili avgusta, ko so študentje na počitnicah in ko je na dopustih tudi precejšnji del uslužbencev ter delavcev. Pritožujejo pa se turisti, česar da se je prav zdaj moralo to zgoditi, ko se oni prevzajajo z ze tako nerodno prtljago. A kaj hočemo, čisto vseh ni mogoče zadovoljiti.«

Po včerajšnjem prvem dnevu delovanja nadomestne službe je sedeva se preuranjeno delati resnejše obračune. Povrh je bila včeraj sobota in ne naveden delavnik. Nekaj večjih težav pa je vsekakor že prišlo na dan. Naj najprej omenimo tisto, ki je bila se najbolj predvideliva, in sicer, da je zlasti v teh prvih dneh glavni na potnikov slabo informiranih ali neinformiranih. Razumemo, da je ob takšnih primerih nekaj zmede povsem neogibno. Mislimo pa, da bi jo bilo mogoče le nekoliko omejiti, recimo tako, da bi na glavni tržaski postaji ne delovalo samo eno okenca za informacije, kot je včeraj popoldne.

Druga vrsta težav je nekoliko bolj zapletena in zato tudi težje rešljiva. Mislimo na vse probleme, ki jih dodatni avtobusni promet po eni strani povzroča, po drugi strani pa trpi. To pride posebno do izraza na obalni cesti, ki je v teh poletnih mesecih ze tako preobremenjena.

na. Pomislimo le na Baroklje, ki zaradi kopalšč predstavljajo od junija do septembra pravo ozko grlo. Zdaj pa se po tej gneči peljejo se dodatni avtobusi nadomestne službe. Seveda se jih običajni uporabniki obalne ceste ne veselijo, po drugi strani pa je tudi res, da se morajo ti avtobusi zaradi gneče včasih premikati prav po polzevo, kar povzroča dodatne težave tudi železniškim potnikom, ki ze tako morajo vnaprej računati na zamudo.

Težave zaradi dodatnega avtobusnega prometa pa nastajajo tudi v Tržiču, zlasti seveda na območju okrog železniške postaje. Trg pred postajo in ulice v okolici so na splošno dokaj tesni, tako da komaj požirajo takšna večja vozila. S tem je povezano tudi dejstvo, da je zdaj pred tržisko železniško postajo in v okolici povsem prepovedano parkiranje avtomobilov, kar spet ima vrsto nevšečnosti.

»Vse te težave poznamo in razumemo,« nam je povedal ze omenjeni funkcionar državnih železnic v Trstu. »Prepričani smo, da bo mogoče se marsikaj izboljšati, zlasti v sodelovanju s prometno policijo in z občinskimi redarji. Kar se nas tice, pa je bistvenega pomena to, da bi vsaj dela v predorih dokončali v dogovorjenem roku, se pravi do 6. septembra. Dotlej bomo vsi na nek način zadržani in potrpeti. Če bi se zgodilo, kot se ponekod ze slišja, da bi morali rok podaljšati, potem pa bi položaj postal res zelo hud,« je se pristavil.

Zgoraj prazni peroni, spodaj potniki čakajo na avtobus (KROMA)

NA OBALNI CESTI NEDALEČ OD SESLJANA

V strahovitem trčenju dve osebi izgubili življenje

Drugi dve se borita s smrtjo - Policija bo poostrila kontrolo nad uporabo varnostnih pasov in čelad

TRST - Na Obalni cesti sta tudi prejšnjo noc ugasnili dve življenji, dve osebi pa se borita s smrtjo v katinarski bolnišnici. Do strahovitega trčenja je prišlo okrog 1. ure pred Sesslanom, v višini odcepa za avtocesto. Tedaj je za volanom avtomobila BMW 525 iz Trsta pripeljal 41-letni Maurizio Vivarelli iz Gorice (kjer je bil precej znan, v Ul. Pitteri v središču mesta je imel trgovino s pohištvo, levo zgoraj na sliki), ob njem je sedela 29-letna Paola Turnu iz Mosa (desno zgoraj na sliki), prav tako v goriski pokrajini. Avtomobil je iz neznanih razlogov zaneslo na nasprotno stran ceste, kjer je tisti trenutek s svojim teren-skim vozilom peljal 45-letni Roberto Pellarini, skupaj z njim sta bila 39-letna žena Simona Brusca in sinček. Trčenje je bilo silovito, Vivarelli in Turnujeva sta bila na mestu mrtva, Pellarini in Brusco pa so odpeljali v katinarsko bolni-

snico, sprejeli so ju na oddelek za oživljanje, prognoza je pridržana. Sineek se zdravi v otroški bolnišnici Burlo Garofolo, zlomil si je golenico, okrevaj pa bo v mesecu dni.

Kaze, da ni bilo očitidcev. Po prvih izsledkih naj bi Vivarelli izgubil nadzor nad svojim vozilom, ki se je zavrtelo okoli svoje osi in koncalo na drugo stran ceste. Na kraj nezgode je prišel sodni zdravnik, prihiteli so gasilci, osebje Anasa je pocistilo asfalt, izvide pa so opravili nabrezinski karabinjerji.

Včerajšnja nesreča na Obalni cesti je zadnja v dolgi vrsti hudih prometnih nezgod, ki so se v zadnjih dneh pripetile na Trzaskem. Prav porast stevila teh nesreč zaskrblja tudi prefekturo, ki ugotavlja, da je za številne smrtne žrtve in hude poškodbe kriva tudi brezbriznost avtomobilistov, ki se ne držijo predpisov o uporabi varnostnih pasov ali čelad. Zato je

DEŽELA / ANTONIONE PRED TEŽKO NALOGO

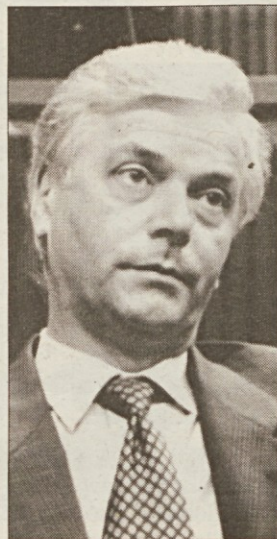
Za novo vlado že prve ovire in pasti

Cruder predsednik deželne skupščine? Sen. Camber zapuša vodstvo Liste in FI

TRST - Če izvzamemo veliko zadovoljstvo Liste za Trst in njenega voditelja Giulia Camberja, ki je prav včeraj napovedal odstop, je nova deželna vlada Roberta Antonioneja doslej zela zelo malo priznanj in pozitivnih ocen. Previdne komentarje je slišati tudi v samem Polu svoboscin, kjer ne manjka polemik med Nacionalnim zavezništvom in Forza Italia, vroce pa je tudi v sami Berlusconi-jevi stranki, kjer so Furlani nezadovoljni nad dejstvom, da je novi predsednik prvič v zgodovini FJK Trzacan.

Antonione bo na jutrišnji umestitveni seji odbora porazdelil resore, v sredo pa bo predstavil svoj upravni in politični program. Za podpredsednika Dezele bo skoraj gotovo imenovan Videmcan Paolo Ciani (NZ) in to imenovanje bi moralo na nek način delno uravnovesiti razmerje sil med Trstom in Furlanijo. Sprva se je govorilo o podpredsedniški kandidaturi Sergia Dressija, dva Trzacana na celu FJK pa bi bila za Videmcane gotovo nesprejemljiva.

V sredo bo moral deželni svet pred Antonionejevim poročilom izvoliti novega predsednika. Finjeva stranka zahteva to mesto za svojega predstavnika Luco Cirianija, marsikdo v Forza Italia, zacensi s Ferrucciom Sarmom (na sliki desno) pa si prizadeva, da bi to mesto slo opoziciji, najboljše pa morebitnim bodočim zaveznikom. S tem v zvezi se je včeraj

pojavi kandidatura dosedanjega predsednika odbora Giancarla Cruderja (na sliki levo) iz vrst Ljudske sredine za reforme.

Najbolj zadovoljni in skoraj navdušeni z novo vlado so, kot receno, trzaski melonarji. Senator Camber je včeraj nepričakovano napovedal odstop z mesta voditelja LpT in pokrajinskega koordinatorskega gibanja. Dosegel sem vse zastavljene cilje, je dejal senator, od izvolitve miljskega zupana Roberta Dipiazze do predsednika Pokrajine Renza Codarina, uspeh pa je sedaj kronala se izvolitev Antonioneja, ki je svojo politično pot pod Camberjevim prišel prav v LpT. Codarin, ki sicer pripada CCD, v duši pa je melonar, je izrazil prepričanje, da se bodo z Antonionejem končno izboljšali odnosi med Pokrajino in Dezele, v cemer je prepričan

tudi novoizvoljeni deželni odbornik Franco Franzutti, ki je tudi sam Camberjev zvesti somisljenik. Dejal je, da si bo prizadeval za trzasko avtonomno pokrajino oziroma metropolitansko območje.

Zelo razočaran nad novo deželno vlado je trzaski zupan Riccardo Illy, ki je z Antonionejem večkrat glasno polemiziral, zlasti ko je bil slednji podpredsednik v odboru Alessandro Guerre. Zupan meni, da smo priča pravemu skrupalu, ki je odraz proporcne volilnege zakona. Ce smo v prejšnji zakonodajni dobi imeli pet deželnih odborov in predsednikov, bo mo v prihodnjih petih letih gotovo presegli ta nespodbudni rekord. Podobno razmišlja tudi predsednik furlanskih industrijcev Lorenzo Valduga, ki meni, da je večinska volilna zakonodaja trenutno edino sredstvo za premostitev nestabilnosti.

Nadomestni avtobus čaka pred postajo (f. KROMA)

NOVICE

Lloyd Triestino uradno v rokah družbe Evergreen

Pomorska družba Lloyd Triestino je od včeraj formalno v rokah novega lastnika družbe Evergreen. Kupoprodajna pogodba je vredna približno 400 milijard lir. Družba Evergreen je odkupila tudi sedem kontejnerskih ladij in kar dvajset tisoč zabojnikov. Državna plovna družba Finmare je izrazila zadovoljstvo nad tem gospodarskim in finančnim poslom.

Od jutri »Jobovo oko« Gabrieleja Crozzolija

V občinski razstavni dvorani na Trgu Unità 4 bodo jutri ob 18. uri odprli fotografsko razstavo Gabrieleja Crozzolija z naslovom »Jobovo oko«. Razstava znanega tržaškega fotografa, ki je med drugim tudi sodelavec našega dnevnika, sodi v sklop prireditev »Salom Trst«. Razstava bo odprta do konca meseca. Občinstvo si jo bo lahko ogledalo vsak dan med 10. in 14. uro ter med 16. in 20. uro.

Na Trgu Unità danes 102. zborovanje Edinosti

V nedeljo, 2. avgusta 1998, od 11.45 do 12.15 bo v Trstu, na sredini trga Zedinjenja Italije, 104. redno mesečno protestno zborovanje, ki ga priredi družbeno politično društvo Edinost v znak protesta proti več kot polstoletni zamudi pri izdaji ustreznih predpisov za varstvo slovenske jezikovne in narodne manjšine, predvidenih v 6. členu in X. prehodni določbi Ustave, kakor tudi proti skoraj 44-letni krsitvi določb Posebnega statuta z dne 5. oktobra 1954. Na zborovanju bo podana analiza osnutka zakonskega osnutka, ki ga je preložil poročevalec komisije za ustavna vprašanja Domenico Maselli.

Letovanja za starejše

Uprava Obcine Devin Nabrezina organizira večdnevno bivanje v toplicah za 50 starejših oseb v obdobju od 12. do 25. septembra. Izbrani kraj za bivanje je Bibione. Letovanje je namenjeno prebivcem s stalnim bivalstvom v občini Devin Nabrezina. Morebitni nekriti prostori bodo na razpolago prebivalcem iz drugih občin. Za predstavitev prijav, napisanih na posebnih obrazcih in opremljenih s potrebnimi dokumenti, naj se zainteresirani obrnejo do 14. avgusta 1998 v urad Službe za socialno skrbstvo, in sicer: Trg Sv. Roka v Nabrezina Center 102 - Nabrezina s sledenim urnikom: ponedeljek 8.30 - 10.30, petek 8.30 - 10.30. Za podrobnejše informacije odgovarja urad za Socialno skrbstvo na telefonsko številko 2017372.

Republika obcinska uprava v sodelovanju z zgoniško, organizira letovanje v toplicah za 50 upokojencev, bivačih v omenjenih občinah in starejših od 60 let.

Letovanje se bo v Cervii - Milano Marittima (Emiglia - Romagna) od 8. 9. 1998 do 22. 9. 1998. Morebitna prosta mesta bodo na razpolago prebivalcem občine Devin - Nabrezina. Zainteresirani naj se javijo v uradih lastne občine od 9. do 13. ure najkasneje do 18. 8. 1998, kjer bodo izpolnili prijavnico in dobili podrobne informacije.

Odpeljali so ga v zapor

Agenti letkega oddelka tržske kvature so aretirali 33-letnega Paola Cresevicha iz Ul. Vasari, za katerim je bil izdan zaporni nalog. Zaradi kraje je bil namreč svojčas obsojen na 5 mesecev in 25 dni zavora, v katerega so ga tudi odpeljali.

Zaradi istega kaznivega dejanja, kraje, pa so sodnim oblastem prijavili 25-letnega Roberta Milanovica iz Kopra. Milanovica, ki prebiva na Borznem trgu, so zasacili na ukradenem motornem kolesu.

Našli torbo z bižuterijo

Medtem ko se je sprehajal po Miramarskem dvoru proti Barkovljam, je neki pesec takoj po železnem mostu našel plastično torbo modre barve z napisom »Melluso-Malvestiti-Trieste«. V njej je bilo polno bižuterije, kot npr. biseri, uhani broške, etuiji itd. Torbo je izročil mestnim redarjem, ki so jo zatem poslali na urad za najdene predmete pri Občini Trst, kjer je na razpolago lastniku (urad posluje od ponedeljka do petka od 8.30 do 11.30, v ponedeljkih in sredah tudi od 14. do 16. ure).

BAZOVICA / PRAZNIK ŠZ SLOGA IN GIBANJA ZA OLJKO

Šport je učinkovit prijem pri uveljavljanju sožitja

Soočenje med politiki in športnimi delavci - Predstavitel projekta PAG

Udeleženci okrogle mize o odnosu med športom in sožitjem (foto KROMA)

Velik potencial Konzorcija za obrtno cono v Zgoniku

V četrtek, 30. julija 1998 so pobudniki uradno predstavili upraviteljem Občine Zgonik novoustanovljeni Konzorcij za obrtno cono. Do srečanja je prišlo na predlog Slovenskega deželnekega gospodarskega združenja, za katero je bil med drugimi prisoten predsednik Marino Pečenik. Ustanovne člane, obrtnike iz same občine Zgonik ter njihove kolege iz neposredne okolice, repetaške, nabrezinske in tržske občine (slednji so bili v večini z Opčin) sta sprejela zupan Tamara Blazina in podzupan Rado Milic, ki sta obrazložila, v kateri fazi se nahaja projekt za bodočo obrtno cono.

Konzorcij, ki je resen kandidat za prevzem hal v bodočem storitveno-proizvodnem kompleksu, je predstavil predsednik Dragotin Danev, s katerim so bili še drugi člani upravnega odbora - Ivan Colja, Radko Gustin, Aleks Milic in Dean Milko. Konzorcij šteje za enkrat 12 podjetij, ki izpolnjujejo osnovne pogoje za investicijo. Gre za dobro vpeljana podjetja s skupno nad 40 zaposlenimi, ki pa imajo v razmerah, ki so značilne za zamisljeno obrtno cono, se velik potencial za dodatno rast. Ta podjetja naj bi samo za vselitev v obrtno cono skupno vložila od 5 do 6 milijard lir. Člani konzorcija predstavljajo najrazličnejše sektorje dejavnosti in bodo krajevnemu prebivalstvu in splošno strankam s celotnega Krasa in tržske pokrajine lahko nudili široko paleto storitev in izdelkov.

MUZEJ REVOLTELLA

Pravi filmski maraton s šestimi predstavami

Ljubiteljem sedme umetnosti se danes ponuja enkratna priložnost. V avditoriju tržskega muzeja Revoltella se bo odvijalo pravo maratonsko predvajanje filmov. Tamkajšnje projektorje bodo namreč vključili ob 14ih ter jih ugasnili po dvanajstih urah neprekinjenega delovanja, ob dveh po polnoci.

Kdor bo zdržal do pozne noči pred filmskim platnom, si bo lahko ogledal šest filmov, ki so po mnenju prirediteljev (deželni sedež Rai in Tržaska občina) med najpomembnejšimi italijanskimi produkcijami iz zadnjih let.

Tovrstno nenavadno izvedbo se prireja že šestič zapovrstjo tudi drugje po Italiji. S to pobudo namerava državna radio-televizija Rai - kot je na včerajšnji tiskovni konferenci poudaril deželni direktor Romano Frasca - »prikazati in pospešiti svoj doprinos k italijanski filmski produkciji«. Spored bo obsegal naslednje filme: Il Carniere (Maurizio Zaccaro), Il cielo è sempre più blu (Antonello Grimaldi), Il bagno turco (Ferzan Ozpetek), La seconda volta (Mimmo Calopresti), Tano da morire (Roberta Torre) in Cinque giorni di tempesta (Francesco Calogero). Vstop je prost.

Rusa riga tudi na dvorišču openskega Prosvečnega doma

Odborniki SD Tabor so si lansko zimo sklenili, da bodo po 18 letih obnovili zelo uspešno Artacevo veseligojo Rusa riga črzej uograde. Na ta način se so želeli dostojno spomniti 30-letnice društvenega delovanja.

Režijo tokratne izvedbe je z navdušenjem prevzel domačin Igor Malalan in se z delom predstavil publiki 17. aprila letos. Gledalci so zelo toplo sprejeli tako premiero kot tri ponovitve v Prosvečnem domu na Opčinah. Skupina je nato gostovala na odprtem in naravnem prizorišču najprej v Repnu na borjaču Kraske hiše, nato v Stanjelu na grajskem dvorišču, pred dnevi pa na Terconovem borjaču v Slivnem. Povsod je številna publika z velikim odobravanjem in zabavo sledila odrskemu dogajanju.

Veliko navdušenje je prevzelo tudi izvajalce in v tem zanosu so sklenili, da bi se še enkrat predstavili openski in okoliski publiki na dvorišču Prosvečnega doma pod »streho« visokih lip. Vsi, ki so predstavo že videli v dvorani, bodo imeli priložnost, da jo primerjajo s predstavo na prostem. Tisti, ki vesoligre se niso videli, dpa bodo imeli možnost, da uspešnice ne zamudijo.

Predstava bo v sredo, 12. avgusta in bo uvod v letosnji tradicionalni poletni društveni praznik Tabor '98.

Osrednja mestna knjižnica avgusta začasno zaprta

Osrednja mestna knjižnica na Trgu Hortis bo ves mesec zaprta. Vest je objavil tiskovni občinski urad, ki pojasnjuje, da bodo med zaprtjem knjižnico preuredili ter preverili »zdravstveno stanje« raznih knjižnih zbirk in odsekov. Vse to bodo naredili z namenom, da bo zelo obiskana knjižnica kos narasčajocim potrebam in zahtevam obiskovalcev. Knjižnica, kot znano, ima sedež v precej starih in gotovo neprimernih prostorih, služba za izposojanje knjig pa bi si morala obvezno nabaviti računalnik.

Kljub zaprtju pa bo knjižnica v tem mesecu ponudila obiskovalcem, turistom in celotni mestni skupnosti vrsto zanimivih kulturnih pobud in prireditev. Na Trgu Hortis bo tako vsako sredo in petek otroška animacija, v četrtek, 6. in v petek, 7. avgusta pa bo sta na sporedu Svevova večera v sodelovanju z gledališčem Contrada. V gledališki predstavi bodo nastopili igralci Ariella Reggio, Adriano Giral di in Maurizio Zaccagna, glasbeniki in pevci v režiji Elene Vitas.

Kar se tiče Sveva, bo vsak dan v stavbi knjižnice od 10. do 12. ure odprta razstava iz ciklusa »Salom Trst«, ki je posvečena prav velikemu tržskemu pisatelju ter njegovim zidovskim koreninam.

Pri uveljavljanju sožitja je sport nedvomno eden od najučinkovitejših prijemov. S tem so se malodane strinjali vsi udeleženci pedsinocne okrogle mize o sportu in sožitju, ki sta jo priredila Gibanje za Oljko in SZ Sloga na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici v okviru Praznika sporta in prijateljstva.

Debatu je povezoval Ivan Peterlin, za mizo pa so sedeli tudi občinski svetovalec Oljke Luciano Kakovich, občinska svetovalka LS Silvana Moro, deželni svetovalec Roberto De Gioia, predsednik občinskega sveta Ettore Rosato in pokrajinski svetovalec SSK Vladimir Vremec. Sportne delavce so predstavljali predsednik ZSSDI Jurij Kuferzin, predsednik Sloge Vojko Mijot, Zarje Mirijam Zagar in Bibiano Corbo za Gajo in Polet.

Kot je povedal Peterlin, je slo za »poletno kramljanje«, med katerim je vsakdo izrazil svoje misli o sportu in sožitju. Po moderatorjevem mnenju je tema vedno aktualna in lahko gledamo na nova obzorja. Sportna tekmovanja se nenehno odvijajo, je dejal in se vprašal, ali gre za srečanja ali za spopade.

De Gioia je pripomnil, da je na sportnem področju zakonodaja pomanjkljiva, sport pa je v stalni rasti. Razmerje med sportom in sožitjem je tema, ki je nismo nikdar poglobili. Sport pomeni sožitje, je menil deželni svetovalec in podčrtal, da smo tu medetnični, navajeni na sožitje, a sport pomaga tudi socializirati, tako da padejo kulturni in psihološki zidovi. Z De Gioio se je strinjal Kuferzin, saj sport združuje in ne ločuje. ZSSDI je bilo predhodnik na tem področju, ker je bilo sožitje eno izmed poglavitnih točk njegovega delovanja. Morda se danes zdi zastarelo geslo, a je bilo pred 20-30 leti zelo

vazno. Sport pa je v tem smislu dosti bolj napreden, glede na druge stvarnosti. Silvana Moro je dodala, da lahko s sportom dosežemo visje cilje, kot le sportno zmago. Sportna združenja na Krasu delujejo dobro, a imajo težave z upravljanjem in s strukturami.

Rosato je bil mnenja, da se občinska uprava zaveda važnosti sporta in da je treba se marsikaj storiti. Slovenska in italijanska društva naj se skupaj lotijo sporta in naj upravi posredujejo predloge in ideje. Giuseppe Colotti (Polisportiva Opicina) je izpostavil važnost sožitja in obsodil lokalpatriotizem, ker se tako sport ne more razvijati. Vremec je v odgovor na specifično vprašanje pojasnil, da je Pokrajina pravično razdelila pripevke. Podčrtal je nato problem jezika v ekipah, kjer so sportniki obeh narodnosti in poudaril, da mora sport dati prednost človeškemu faktorju.

Kakovich se je razveselil, ker se je z novo upravo marsikaj spremenilo, politiki pa si morajo na tem področju se bolj zavahati rokave. Na zatožno klop je postavil upravljanje velikih struktur (Grezar, bazen) in rotill odgovorne, naj predstavijo ustrezne predloge. V imenu SZ Sloga je Mijot povedal, da živi sport pretežno od prostovoljnega dela in da bi morala občinska uprava spodbujati sportno udeleževanje, medtem ko je treba po Corbovem mnenju uresničiti strukture, ki bi odgovarjale potrebam mladine.

Naj omenimo, da se je pred tem srečanjem odvila okrogla miza o Projektu za zbiranje mladih (PAG). Gre za nacrt, ki naj bi zagotovil mladim strukture in centre za zbiranje. Predstavniki Gibanja za Oljko Alessandro Cazzuza je dejal, da je deželni zakon 33 iz leta 1988 ostal le na papirju. Občinska odbornica Maria Teresa Bassa Poropat je objasnila, da jim bo na razpolago vila Sartorio, a sele cez poldrugo leto. Na vidiku so možne tri zacasne resitve. S septembrom bi lahko izkorporirili prostore rikreatoristila na Rocol-Melari, drugi rikreatoriji bi lahko bili zvečer odprti, na razpolago so tudi prostori osnovne sole Ricceri.

Aljoša Gasperlin

OPČINE / ZANIMIV PROJEKT VESELE POMLADI

Okoli sto mladih na pevskih tednih

Trije enotedenski tečaji v Marijanišču

Vodstvo društva Vesela pomlad tudi med najhujšo pripeko ni počivalo. Upravni in umetniški svet sta sredi vročih juljskih dni dopolnjevala obsežen projekt treh poletnih pevskih tednov, namenjenih mladim pevcem z vse Trzasko. V društvu so se dolgo razmisljali, kako prispevati k pozitivni zborovski dejavnosti. In kje začeti, če ne pri najmlajših? Porodila se je tako zamisel, da bi po zgledu študijskih dnevnov, ki jih v društvu prireajo za svoje pevce vsako poletje ze vrsto let, pripravili sirs projekt, ki bi bil namenjen tudi pevcem iz drugih zborov ali celo tistim, ki bi se radi petju sele približali. Zamisel je z navdušenjem podprla Zveza cerkvenih pevskih zborov in v društvu so se takoj začele priprave.

Dolgo so razmisljali, kaj vse bi lahko pripravili za udeležence teh poletnih tečajev, da bi bila ponudba cim kakovostnejša s pevskega vidika, hkrati pa tudi dovolj pestra in privlačna po razvedrilni plati. Glede na starost pevcov in njihovo pevsko predznanje so se odločili za tri pevске tedne. Prvi (od 17. do 21. avgusta) bo namenjen deklicam od 6. do 10. leta starosti, ki niso pevke otroškega zbora Vesela pomlad. Prijavilo se je 26 deklic iz raznih krajev trzasko okolice. Razpoložljivih mest je še 6 in sicer 2 za deklice letnika 1992, po 1 za letnik 1991 in 1990 ter 2 mesti za letnik 1988. Drugi pevski teden (od 24. do 28. avgusta) bo posvečen deklicam in dečkom otroškega pevskega zbora Vesela pomlad in dečkom iz drugih krajev. Prijavljenih je 32 otrok, razpoložljiva pa so le 3 mesta in sicer za deklice letnikov 1988, 1989 oz. 1990. V tretjem pevskem tednu (od 31. avgusta do 5. septembra) bodo svoje pevsko znanje nadgrajevala dekleta od 11. do 17. leta starosti. Med temi so pevke domačega mladinskega pevskega zbora in pevke od drugod. Razpoložljivih je še nekaj mest za dekleta letnikov 1983, 1984, 1985, 1986 in 1987, ki bi z novim pevskim letom nadaljevala s petjem v mladinskem pevskem zboru Vesela pomlad. Kaksni pa bosta pevsko glasbena in ne nazadnje tudi razvedrilna ponudba tega zanimivega projekta? Jutranji del, ki bo trajal od 9. do 13. ure, bo namenjen pevsko glasbenim dejavnostim, natančneje dihalno vokalnim vajam, dikciji, študiju pesmi, Orff instrumentov ter kljunaste in prečne flavte, popoldanski del od 14. do 18. ure pa bodo zapolnile plesne in razvedrilne dejavnosti z gibalnimi ritmičnimi vajami

na prostem in v bazenu, poučni sprehodi, judo, risanje in ročno delo. Za jutranji del so zadolženi prof. Rafael Martin del Campo, prof. Majda Artac, dr. Maja Lapornik, prof. Marja Feinig, g. Franc Pohajac ter Martina Batič, studentka na oddelku glasbene pedagogike pri Akademiji za glasbo v Ljubljani. Nesteti mentorjem bodo v pomoč Rossana Paliaga, studentka muzikologije na trzaski univerzi ter gojenka solo petja in klavirja na soli Marija Kogoja pri GM v Trstu ter univerzitetna studentka Matějka Bukavec in Martin Vremec, ki sta tudi gojenka solo petja oz. klavirja na soli Marija Kogoja. Posameznim pevcem bosta v jutranjih urah na razpolago tudi prof. Erika Slama in prof. Miloš Pahor za študij kljunaste in prečne flavte. Popoldanski del bodo oblikovali ga. Anka Kocijancić, prof. Mirjam Brajković, Denis Novato, prof. Petra Križmančić, prof. Michele Marolla, dijak učiteljskega A. M. Slomsek Edvin Bukavec, studentka na Fakulteti za sport v Ljubljani Valentina Suber, prof. Mario Cač, prof. Jasna Merku in ga. Tatjana Malalan.

Prvi pevski teden se bo zaključil v petek, 21. avgusta s kratkim prikazom pridobljenega znanja staršem, ki so vabljeni v dvorano Finzgarjevega doma ob 17. uri, v zupnijsko cerkev na Opcinah, kjer bodo pevke oblikovale sveto mašo, pa ob 19. uri. Drugi in tretji teden se bosta s podobnim programom zaključila v pe-

tek, 28. avgusta oz. v soboto, 5. septembra.

Dejavnosti se bodo odvijale v prostorih openskega Marijanišča, ki so bili temeljito obnovljeni. Pred kratkim so opremili tudi igrišča in prostorno kuhinjo, ki bo odslej omogočala primerno postrežbo gostujočim posameznikom in skupinam, v našem primeru tudi pevcem, ki se bodo udeležili poletnih pevskih tednov. Za to bodo skrbele članice odbora, ki so se že lani, v takrat sicer še neopremljeni kuhinji trudile, da so mladi pevci z zadovoljstvom sedali k jutranji in popoldanski malici ter kosilu. Ker bo dela za blizu sto pevcov kar veliko, organizatorji vabijo starše pevcov, da jim priskocijo na pomoč. Ne bo jim žal, če bodo delček svojega dopusta namenili mladim, ki bodo odkrivanju lepote petja posvetili kar cel teden svojih poletnih počitnic.

In se beseda dve o finančni plati tega zahtevnega projekta. Razumljivo je, da predstavlja slednji tudi s tega vidika veliko obremenitev za organizatorje, zato naj bi bil del stroškov v breme pevcov samih. Vsak naj bi prispeval znesek v višini 100.000 lir, ki ga bo izročil prvi dan pevskega tedna. Vse, ki bi se radi se prijavili naprosamo, da to storijo cimprej in sicer tako, da med 20. in 22. uro pokličejo telefonsko številko 040 211258 (Nadja), 040 215367 (Majda) ali 040 211113 (Franc). Preko teh števil boste prejeli tudi vse morebitne druge informacije.

Majda Danev

Prijetno kramljanje o izletih Primorskega

Okoli 60 udeležencev izletov Primorskega dnevnika se je v petek zvečer zbralo na Zigonovi domaciji v Zgoniku, da bi v prijetni družbi obudili spomin na dneve, ki so jih preziveli skupaj.

Navzlic pripeki je bilo v hladni sen-

ci dreves zelo prijetno, k veseli družbi pa je prispevala tudi pristna domača kapljica. Večer je minil v prijetnem kramljanju, izmenjavi izkušenj in seveda načrtov za nove izlete. Prisotne je tudi v imenu Primorskega dnevnika pozdravil Egon Kraus (foto KROMA)

CENTER TOMMASEO / V KAVARNI SAN MARCO

Angelu Cecchelinu v spomin

Komikovo delo in lik je orisal režiser Francesco Macedonio

Prijetno in veselo je bilo v petek zvečer v kavarni San Marco v Trstu, kjer je Študijski in raziskovalni center Niccolò Tommaseo pripravil večer, posvečen spominu na trzasko komika in avtorja številnih gledaliških tekstov v trzaskem narečju Angela Ceccheline.

Kar lepo stevilo je bilo nastopajočih, ki so s pesmijo in podajanjem raznih odlomkov iz bogate zakladnice delpokojnega angela Ceccheline (komik ji he napisal pa tudi odigral sam, ko

je v predvojnem, pa tudi medvojnem času nastopal v nekdanji kinodvorani Armonia v središču Trsta) želeli počastiti njegov spomin.

O Cecchelinu, o pomenu njegovih del za ohranjanje trzasko dialekt, pa tudi o zgodbah in dogodivščinah v kratkem mestu, so spregovorili režiser Francesco Macedonio, gledališki ustvarjalec Livio Cecchelin in igralca Laura Bardi in Sergio Colini, ki sta podala vrsto poezij, skecev in dialogov v trzaskem dialektu.

Sodelovanje glasbene skupine »I musicanti« je večer popestrilo z nizom starih trzaskih pesmi, ki jih je bilo slišati se na ulico, kjer so jim mnogi mimoidoči z veseljem prisluhnili. S skupino sta nastopila pevca Liliana Bambošček in Flavio Degraasi.

Ob tej priložnosti so v prostorih kavarne odprli razstavo grafik »I tarocchi« slikarja Uga Pierrija.

Veseli in zanimivi večer je povezoval predstavnik centra Edoardo Kanzian. (N.L.)

Zadružni center za socialno dejavnost pripravlja poletno središče v Brojenci

Zadružni center za socialno dejavnost bo v letosnjem poletju spet priredil desetdnevno poletno središče za otroke iz vrtca in osnovnih sol. Za to pobudo se odloča petič od začetka svojega delovanja, čeprav je minuli dve poletji zaradi pomanjkanja primernih struktur opustilo prireditve poletnega središča.

Otroško središče se bo kot že nekajkrat, ko je prireditelj nastopal pod nazivom skupina Sončni zarez, odvijal pri morju. Udeleženci središča bodo razporejeni s posebej namenjeno strukturo tik ob Brojenci pod Križem in od 24. avgusta do 4. septembra tam preziveli poletne sončne dni. Prireditelj bo zjutraj nudil otrokom prevoz iz trga Oberdan (ob 8.30), po Opcinah, Nabrezini in Sesljanu v Brojenco, popoldne pa povratek po isti poti v Trst, kamor bodo prispevali ob 17.30.

Pod mentorstvom vzgojiteljev - animatorjev, se bodo otroci posvečali igri v vodi in na kopnem, ribolovu, likovnim izdelkom, petju in nasploh vsemu, kar lahko pripomore k dobremu počutju ob svezem morskem zraku in sproščenem počitniškem vzdušju. Za informacije in prijave lahko zainteresirani v jutranjih urah pokličejo do 5. avgusta na sedež Zadružnega centra, in sicer na tel. št. 360324. JPC

KULTURA / KONCERTI NA TRGU UNITA'

Veliko zanimanje za godbe

Pobuda je sad sodelovanja med Občino in zvezo ANBIMA

Na Trgu Unità doživljajo veliko zanimanje večerni koncerti krajevnih godb, ki jih prireja združenje ANBIMA v sodelovanju z mestno upravo. Občinstvu so se med drugim doslej uspešno predstavili tudi pihalni orkester Breg, pihalni orkester Ricmanje in godbeno društvo Prosek (foto KROMA).

Koncerti na središčnem trgu se bo-

do nadaljevali do začetka septembra, ki je med drugim napovedan (v petek, 4.9.) tudi koncert godbenega društva Nabrezina. Pokrajinsko združenje ANBIMA združuje devetnajst godb, pihalnih okestrov in glasbenih skupin. Njegov predsednik je Andrea Roversi, podpredsednik pa je Dionisio Gherbassi iz dolinske občine.

KINO

ARENA ARISTON (poletni kino; v primeru slabega vremena bo predstava v kinodvorani) - 21.30 »Qualcosa è cambiato« r. L. Brooks, i. Jack Nicholson in Helen Hunt.

EXCELSIOR - Zaprti zaradi dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprti zaradi dopusta do 27. 8.

AMBASCIATORI - Zaprti zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 1 - Zaprti zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 2 - Zaprti zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 3 - Zaprti zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 4 - Zaprti zaradi dopusta do 14. 8.

MIGNON - Zaprti zaradi dopusta.

CAPITOL - 17.00, 20.30 »L'angolo rosso«, r. Jon Avnet, i. Richard Gere, Bai Ling, Bradley Whitford.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Arizzona dream«, r. Emir Kusturica; i. Johnny Deep, Jerry Lewis in Faye Dunaway.

ŠOLSKE VESTI

DTTSG ZIGA ZOIS obvešča, da bo do 31. avgusta tajništvo sole odprto vsak delovnik razen sobote od 9. do 12. ure; ob ponedeljskih in sredo pa tudi od 14. do 15.30.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel./fax 040370301, bo v sredo 5. in v sredo 12. avgusta 1998 zaprt zaradi dopusta.

ČESTITKE

Dne 3. avgusta praznuje okrogla leta **SLAVA MISLEJ PERIC**. Se na mnoga leta ji klicejo moz Stanko, svakinja Dragica, nečaki Franko in Slavica ter Boris in Erik.

Nasa **PETRA CARLI** 4 leta ima. Da bi zdrava, srečna in ubogljiva kot do sedaj bila, ji želijo bratranca Giovanni in Luca ter družini Kuret in Vannella.

IZLETI

40-LETNIKI s Trzasko v Goriškega, pozor! Na razpolago so še zadnja mesta za septembrski dvodnevni izlet na Stajersko in Prekmurje. Pohitite in prijavite se na tel. št. 211258 (Nadja) in 0338-7107142 (Igor). Priidružite se nam, ne bo vam žal. Potrditev in placilo izleta v torek, 11. avgusta od 18. do 20. ure v Prosvetnem domu na Opcinah.

GeC tours ŠKOFLJE

tel. 0038666 - 549588

ZADNJE PONUDBE POLETJA:

BRAC cena za odhode: 9., 16., 23. AVGUSTA 610.000 lir (let iz Lj, hotel, 7-dnevni polpenz., takse)

CAVAT cena za odhod: 23. AVGUST 845.000 lir (let iz Lj, 7 dni, hotel 5* polpenz. ...)

Se nekaj prostora za: **KURCULO, HVAR ...**

RACUNALNIKI

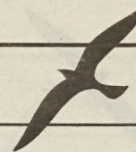
Project C200-32/2.1 15" ekran in Win98 od 1.599.000 lir.

INTERNET

Abonmaji, Modemi US Robotics od 249.000 lir.

P&E project

Informacije in naročila: **S. Sosic - M. Grilanc** Repentaborska, 28 Opcine tel.: 040 21 44 72 e-mail: sosic@spin.it

SKD JOŽE RAPOTEC

prireja
v Parku v Prebenegu

TRADICIONALNO ŠAGRO

Danes, 2. 8., ob 18.30 nastop godbe na pihala Breg.
Danes, 2. in v ponedeljek 3.8. ples z ansambloma
Adria Kvintet in Happy Day

Poskrbljeno bo za lačne in žeje.

Vabljeni!

ZSSDI

vabi na predstavitev

Zbornika slovenskega športa v Italiji 1997/98

avtorja Branka Lakovića

jutri, v ponedeljek, 3. avgusta, ob 20.30
na Stadjonu 1. maj

SCI CLUB 70

ŠPORTNI PRAZNIK

98

prireja

2. avgusta
na Proseku

Odprtje kioskov ob
17. uri
ob 21. uri ples

TPK SIRENA

vabi clane in prijatelje na

KALAMARADO

od 7. do 10. avgusta

Igrali bodo ansambli:

v petek, 7. 8. KRASKI KVINTET
v soboto, 8. 8. WACHILU
v nedeljo, 9. 8. WALTER in GIORGIO
v ponedeljek, 10. 8. WALTER in GIORGIO,
vmes nastop plesne šole »Club Diamante«

Smučarski klub
BRDINA
1988 -1998

organizira ob priliki 10-letnice delovanja

SMUČARSKI PRAZNIK

V TREBCAH 7., 8., 9. in 10. avgusta

VSAK DAN:

ODPRTJE DOBRO ZALOŽENIH KIOSKOV OB 17. URI

PLES Z ANSAMBLOM

happy day

TEKMOVANJE V PLESU Z BANANO

SK DEVIN

ŠPORTNI PRAZNIK

v Praprotnu

Danes, 2.8. 14.00 odprtje kioskov
17.00 turnir »med dvema ognjema«
20.30 ples z ansambлом Zamejski kvintet
22.00 tombola
med plesom se bodo vršile razne igre

0481-533177, fax 0481-534549.

SKLAD MITJA CUK sprejema vpisovanja v poletna središča: 1. Poletno središče v otroškem vrtcu na Proseku od 3. do 14. avgusta od 8. do 17. ure. 2. Poletno središče v otroškem vrtcu na Opčinah od 17. do 28. avgusta od 8. do 17. ure. Vpisovanje v uradih na Narodni ul. 126 na Opčinah, vsak dan med 10. in 13. uro razen ob sobotah (tel. 040212289) 3.) Poletno varstvo na Opčinah: do 4. septembra od 8. do 13. ure (možno vpisovanje iz tedna v teden).

KNJIZNICA PINKO TO-

Kam
po
bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovalne naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrezje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)
Ul. F. Severo 2/4
TAMOIL
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem vrtu)
Drevored D'Annunzio 73
Riva T. Gulli 8

SHELL
Drevored Campi Elisi 1/1
Miramarski drev. 37
Q8
Sesljan - drz. c. 202 (km 27)

ESSO
Trg Libertà 10/1
Milje - Ul. Battisti 6
Sesljan - drz. c. 14

IP
Ul. F. Severo 2/8
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiaumonti 2
Miramarski drev. 213

API
Passeggio S. Andrea

NOCNE CRPALKE
(self service)
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH
(odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

PRAZNIK ŠPORTA in PRIJATELJSTVA

v Bazovici, na vrtu
Gospodarske zadruge

danes 2. 8.

bo od 20. ure dalje
igral ansambel Sil-
ver Disi.

Na razpolago dobro
založeni kioski z ga-
stronomskimi specia-
litetami.

Arnulfo, 88-letna Regina Gerin, 90-letna Stefania Hrovatin, 88-letni Giuseppe Vidonis, 89-letna Maria Giurco, 78-letni Giovanni Segulin, 84-letni Stoiano Velicogna, 76-letni Andrea Tarantino, 78-letna Stefania Benedetti, 67-letni Arcadio Baroni, 66-letni Renato Barone, 88-letni Giovanni Bole.

LEKARNE

Nedelja, 2. avgusta 1998
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Mazzinijev drevored 1, Sesljan (tel. 040 299197).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Largo Sonnino 4 (tel. 040 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 040 828428), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 040 271124).

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Mazzinijev drevored 1.

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 (tel. 040 631304).

Od ponedeljka, 3. do sobote, 8. avgusta 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 (tel. 040302303), Largo Osoppo 1 (tel. 040 410515).

Boljunec (tel. 040 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Cavana 11, Largo Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.

Boljunec (tel. 040 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 (tel. 040 947020).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 040 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 040 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 040 573012.

Dežurna zdravstvena služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 040 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 040 118. Telefonska centrala KZE-USL: 040 399-1111.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

V MESTNEM SREDISCU

prodam stanovanja ali urade raznih velikosti. Pismene ponudbe poslijte na Pri-

morski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 - Trst, pod sifro »STANOVANJA«.

POTREBUJETE predujem na posojila za dediscine? Poslijte pismene ponudbe pod sifro »PREDUJEM« na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 - Trst.

PRODAM frizider Candy 170 l z majhnim notranjim zmrazovalnikom v dobrem stanju, nov model pralnega stroja Rex, malo rabljenega, nov model steklenika s pecjo. Tel.: 040-575145 ali 350150.

DOMACE SLIVE za marmelado prodamo po ugodni ceni. Tel. 040-420604 v večernih urah.

AVTORSKE SLIKE prodam zaradi selitve. Tel. 040-229347.

POTREBUJEMO hisno pomočnico 3 ure dnevno v Devinu - Crnica. Klicite na tel. st. 040-637209 od 19. ure dalje.

PRODAM 3,70 m dolg lesen coln. Cena ugodna. Tel. 040-422836 ob uri obedov.

PODARIM dve psicki majhne rasti. Tel. st. 040-228519 od 15. do 16. ure.

POSTELJO-DIVAN za eno osebo, v odličnem stanju prodam zaradi poroke, za 50.000 lir. Klicati ob uri obedov na tel. st. 040-414815 ali 040-411512.

PRODAM mladice kraskega ovcarja z rodovnikom. Tel. na st. 040-228388.

TRGOVINA JESTVIN isce blagajnicarko / blagajnicarja. Pisme ponudbe poslijte na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »Jestvine«.

ISCEM hisno pomočnico za pokretno starejšo osebo, enkrat tedensko po stiri ure. Tel. od 18. do 20. ure na st. 040-811396.

APE P 703 v dobrem stanju prodam. Telefonirati v večernih urah na st. 040-911262.

PRODAM dva francoska buldoga (samca in samico) z italijanskim pedigrejem, stara dva meseca. Interesenti naj klicejo na tel. st. 040-281244.

OSMICO ima Skupek v Koludrovci.

OSMICO je odprl Miro Zigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl David Zahar, Borst 57.

OSMICA je odprta pri Stubljavih v Salezu st. 49. Vabljeni!

OSMICO je odprl Branko Slavec, Mackolje 133.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak v Samatorci.

OSMICO so odprli pri Repi na Kontovelu st. 112. Dušan in Slava se priporočata za obisk.

OSMICO ima Skupek v Koludrovci.

OSMICO je odprl Ivan Tercon, Mavhinje 42. Vabljeni!

OSMICO je odprla Sonja Rebula v Repnu st. 2.

OSMICO je odprl Mario Milic, Repnič 39.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Skerl, Zgonik 15/a. Vabljeni!

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Judite Širca por. Fabjan

se iskreno zahvaljujemo darovalcem cvetja in vsem, ki so z nami sočustvovali.

Posebna zahvala naj gre dr. Renatu Stoklju, g. Stanku Zorku, rojanskim cerkvenim pevcem in prof. Humbertu Mamolu.

SVOJCI

Rojan, 2. avgusta 1998

2. 8. 1996

2. 8. 1998

Tanja Železnik

Si vedno v naših srcih.

Mama, oče in sestra

Podlonjer,
2. avgusta 1998

TANJA,

za vedno v naših srcih

družina Urbani

3. 8. 1992

3. 8. 1998

Guido Zudich

Ob 6. obletnici smrti se ga z ljubeznijo spominjajo

zena Marija, sin Walter
ter hčerki Orietta in
Giuliana z družino
Rojan, 2. avgusta 1998

3. 8. 1995

3. 8. 1998

Ob tretji obletnici smrti našega dragega

Jožeta Sancina

se ga spominjajo

zena Gizela in sinova
Radoslav in Bernard z
družinama

Dolina, 2 avgusta 1998

ZAHVALA

Iskreno ganjeni se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in pocastili spomin našega dragega

Pierota Rauberja

SVOJCI

Opcine, Cedad, Milje,
2. avgusta 1998

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Agostina Zaccarie

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pocastili njegov spomin in ga pospremili na zadnji poti

SVOJCI

Sv. Kriz, Nabrezina,
2. avgusta 1998

Ob izgubi drage mame Angele izrekajo organizator Oskarju Kocjancicu občuteno sozaje

dolinski cerkveni pevci

Ob izgubi drage babice Angele izreka članu Luki in družini iskreno sozaje

Pihalni orkester Breg

OBVESTILA

REPENTABRSKA OBCINSKA UPRAVA v sodelovanju z zgoniško organizira letovanje v toplicah za 50 upokojencev bivačih v omenjenih občinah, starejših od 60 let. Letovanje se bo vršilo v Cervia-Milano Marittima (Emilia-Romagna) od 8.9.1998 do 22.9.1998. Morebitna prosta mesta bodo na razpolago prebivalcem občine Devin-Nabrezina. Zainteresirani naj se javijo v uradih lastne občine od 9. do 13. ure najkasneje do 18.8.1998.

UPRAVA OBCINE DEVIN-NABREZINA organizira večdnevno bivanje v toplicah za 50 starejših oseb v obdobju od 12. do 25. septembra. Izbran kraj je Bibione. Letovanje je namenjeno prebivalcem s stalnim bivališcem v občini Devin-Nabrezina. Morebitni nekriti prostori bodo na razpolago prebivalcem iz drugih občin. Zainteresirani naj se javijo do 14. avgusta v uradu Službe za socialno skrbstvo, Trg sv. Roka - Nabrezina center 102, ob ponedeljkih in petkih od 8.30 do 10.30. Za podrobnejše informacije tel. 040-2017372.

TPK SIRENA vabi clane in prijatelje na KALAMARADO od 7. do 10. avgusta. Zabavali vas bodo ansambli Kraski kvintet, Wachilu, Walter in Giorgio. Nastopila bo plesna sola »Club Diamante«.

ZSSDI vabi na predstavitev Zbornika slovenskega športa v Italiji 1997/98, ki bo jutri, 3. avgusta, ob 20.30 na Stadjonu 1. maj.

OBCINSKA KNJIZNICA v Salezu bo zaradi dopusta zaprta od 3. do 24. avgusta.

VZPI-ANPI in ANED-ANPIIA sporočata, da bodo

njihovi uradi v Ul. Crispi 3 zaprti od 3. do 30. avgusta.

OBCINSKA KNJIZNICA v Boljuncu bo zaprta zaradi dopusta do 27. avgusta.

ODSEK ZA ZGODOVINO pri NSK bo do 14. 8. zaprt zaradi letnih počitnic.

V LONJERJU smo zaceli urejevati staro društveno knjižnico. Ugotovili smo, da so knjige v dobrem stanju, ceprav je obcutiti pomanjkanje novejših izdaj. Vabimo vas, da nam darujete ali posodite knjige, ki so vam v napoto in ne veste kaj z njimi (npr. otroške knjige), da bi jih lahko uporabljalo sirse stevilo bralcev. Za informacije sta na razpolago Karin Sancin (tel. 040-911198) in Breda Mocilnik (tel. 040-912787).

ZADRUŽNI CENTER ZA SOCIALNO DEJAVNOST prireja POLETNO SREDISCE v Brojnic (Kriz) od dne 24. 8. do 4. 9. 1998. Za podrobnejše informacije in prijave se lahko oglasite na tel. 040-360324 ob delovnikih, od 9. do 12. ure, do vključno 5. 8. 1998.

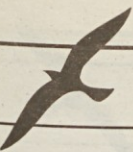
ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUSTEV sporoča, da bodo njeni trzaski uradi v Ul. sv. Franciska 20 in goriski v Ul. Malta 2, v mesecu avgustu odprti za clane od 9. do 14. ure. Kot obicajno, bodo zaprti ob sobotah.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUZ v sodelovanju z MUZEJEM REVOLTELLA pripravlja spominško razstavo ob 100-letnici rojstva slikarja Avgusta Cernigoja. Zelimo si, da bi bila razstava cim bolj popolna s pregledom vseh del, ki so v zamejstvu. Zato naprosamo lastnike Cernigojevih del, da nas informirajo in da nam dela posodijo za razstavo. Za informacije poklicite na stevilki 0481-531445 ali

Loterija

1. avgusta 1998

BARI	14	13	50	12	80
CAGLIARI	11	49	20	73	47
FIRENCE	38	67	84	37	13
GENOVA	25	18	19	1	16
MILANO	72	77	61	63	89
NEAPELJ	50	37	23	62	84
PALERMO	37	83	30	1	65
RIM	5	42	3	90	41
TURIN	70	9	36	64	20
BENETKE	90	73	27	43	85

DOBERDOB / OBČINSKI SVET ODOBRILO PROGRAMSKI DOGOVOR

Nov korak k uresničitvi rezervata ob jezeru

Podpis z Deželo bo omogočil koriščenje 5,4 milijarde

Občinski svet v Doberdobu je v četrtek zvečer obodril osnutek programskega dogovora za naravni park na območju Doberdobskega in Prelostnega jezera. Na tej osnovi bodo nato Dežela ter občine Doberdob, Trzic in Ronke podpisale programski dogovor, ki bo omogočil konkretno izrabo sredstev za urešnjevanje zascitenega območja. Odobreni osnutek vsebuje smernice za investicije in upravljanje naravnega rezervata.

Van je Doberdobska občina vključila ves svojčas predloženi načrt za 8 milijard lir investicij, na osnovi katerega je iz evropskih sredstev Objektiva 2 že dobila 5 milijard 400 milijonov lir. Ta denar bo namenjen urejanju okolja, stez in pespoti, realizaciji centra za obiskovalce pri gornjem delu Doberdobskega jezera, kjer je tudi predviden bar in kakih 14 ležisc za goste, ter akvarija in terarija, kjer bodo na ogled plazilci, dvoživke in druga značilna favna. Z dodatnimi finan-

ciranji naj bi naknadno uredili še konferenčno dvorano, laboratorij, skladišče in muzej kraškega kamna.

Ob doberdobskem središču bo v rezervatu še eno, ki ga bo Trziska občina uredila pri Prelostnem jezeru z 2 milijardama financiranja iz evropskega programa Convert. V tem centru bodo skrbeli za ptice in drugo krasko favno (zavetišče, zdravilišče), predvidena sta tudi informacijski center za obiskovalce in muzej kraške obrti.

Odobreni osnutek obravnava tudi upravljanje, ki ga bo v končni fazi, kot določa zakon, prevzela Kraska gorska skupnost, saj bo rezervat del Kraskega parka. Dotlej in z namenom, da se omogoči izraba že dodeljenih sredstev, bo strukture upravljal Deželni zavod za parke, ki naj bi za upravljanje že prihodnje leto namenil 150 milijonov lir, čim bodo uresničene vse predvidene strukture pa po 300 milijonov letno. Dežela bo tudi izdelala razvojno-varstveni načrt s raz-

mejitvijo treh območij z različnimi stopnjami zascite (RN - ozje območje obeh jezer; RG - preostali rezervat; RP - strukture v parku), ki jih bodo občine vnesle v regulacijske načrte.

Doberdobski občinski svet je tudi razpravljal o združevanju storitvenih konzorcijev. Vodo in plin namreč dobivajo od konzorcija Cisarfo, ki večinoma povezuje občine na desnem bregu Soče, za greznice in druge storitve pa je Doberdob vključen v konzorcij trziškega okoliša Enam. Občine desnega brega Soče nameravajo Cisarfo združiti s konzorcijema Cis in Cisa (greznice in odpadki) in so doberdobsko upravo vprašale za mnenje. Svet je na predlog uprave - tudi upoštevajoč nedavne polemike o vodi s Trstom - podprl zamisel o enotnem pokrajinskem konzorciju. To naj bi bil cilj. Ko pa bi do tega ne prišlo, si občina pridruže pravico, da izbere med Enamom oz. skupnim konzorcijem desnega brega Soče.

PREGLED AMIDEI / SINOČI NA GRADU

Nagrado podelili Vincenzu Ceramiju

Prejel jo je za scenarij filma »La vita è bella«
Zabavno zahvalno pismo Roberta Benignija

Vincenzo Cerami je včeraj obiskal tudi kino Vittoria

nik ziri je scenarist Age (Agenore Incrocci). Poslušalci so pokazali veliko zanimanje za teme filma, ki pripoveduje o drugi svetovni vojni, antisemitizmu in rasizmu in uničevalnih nacističnih taboriščih. Cerami je povedal, da je ideja za film nastala iz pripovedi Benignijevega očeta, ki je osebno doživel izkušnjo nemškega taborišča. Scenarist pa je podčrtal, da avtorja nista nameravala izraziti na noben način mnenja o tragičnih zgodovinskih dogodkih.

Do zadnjega so prireditelji upali, da jih bo obiskal tudi režiser in igralec Roberto Benigni. Zal mu delovne obveznosti tega niso dopustile. Poslal pa je zanj značilno pismo: »Film »La vita è bella« je bil deležen številnih nagrad, tako da nekateri trdijo, da je precejšen. Jaz mislim, da je film res bil precejšen, a še ne dovolj. Podelitev vase prestižne nagrade sedaj zapolnjuje to vrzel. Hvala! Zelo sem ponosen na to priznanje poimenovano po enem najsvobodnejših in najbolj poetičnih filmskih duhov stoletja, ki ga podeljuje ziri je največjih scenaristov vseh časov, prav zal mi je, da ne morem biti z vami. Poljub pošiljam genialnemu Ceramiju, iz srca se zahvaljujem ziri je v mestu Gorici« (v neprevredljivem originalu: »alla città di Gorizia che fa rima con amicizia, con giustizia e con delizia al sapor di liquirizia«).

Benignijev film bodo na veliko povpraševanje predvajali na gradu še nočjo ob 21. uri.

Filmski pregled »Sergio Amidei« se je zaključil sinoči s podelitvijo nagrade za najboljši scenarij filmu »La vita è bella« režiserja Roberta Benignija. Scenarista filma sta Roberto Benigni in Vincenzo Cerami, ki je sinoči iz rok predsednika ziri je Ageja prevzel zaslužen nagrado.

Cerami se poklicno ne ukvarja samo s filmskimi scenariji, temveč tudi s pisanjem knjig, gledaliških besedil in časopisnih člankov. Rimski scenarist se je že popoldne srečal z občinstvom v knjigarni Antonini. Srečanje so uvedli predsednik združenja »Amidei« odvetnik Nereo Battello, član ziri je režiser Franco Giraldi, ki redno prihaja v naše mesto, tudi ker so njegove korenine blizu Gorice, in predsed-

tega bodo o zadevi zainteresirali ministra za kulturne dobrine Veltronia, Formentini pa razmislija tudi o ustanovitvi odbora občanov proti gradnji.

S seje občinskega sveta gre omeniti tudi tri interpelacije svetovalca Bozidarja Tabaja. S prvo je pozval župana, naj ne zamuja pri postopku za umestitev Konzulte za vprašanja slovenske manjšine, drugi dve pa zadevata boj proti zajedalcem, ki uničujejo kostanjevo drevje (v Gorici je 478 kostanjev na javnih površinah) in potrebo po ponovni namestitvi prometnih oznak na nedavno asfaltirani Ul. sv. Mihaela, zlati blizu sole, da se pravočasno zagotovi varnost pešcem in posebno mladini.

Predlagana kovinsko-steklena konstrukcija na stolpu grajskega obzidja pa bi po mnenju marsikoga nepopravljivo škazila okolje. Kritike opozicije so letele tudi na smisel enoteke in odbor-nikovi nerealni viziji Gorice kot vinske prestolnice, medtem ko bi enoteka kvečjemu sodila v sirso mrezo podobnih struktur v Krminu, Gradiscu in tudi slovenskih Brdih.

Vecina je vse te argumente preslišala in odobrila sporni projekt. Odtod bojna napoved opozicije, ki je priziv na kontrolni organ utemeljila s krsitvijo predpisov o spomeniskem varstvu in tudi določil regulacijskega načrta, ki ne dovoljuje novih gradenj v grajskem okolju. Poleg

Formentini je predložil priziv na deželni kontrolni odbor zaradi nelegitimnosti. Priziv je podprla vsa levosredinska opozicija, tako da ga bo moral kontrolni organ vzeti v pretes.

Razpravo je uvedla predstavitev načrta s strani arh. Bruna Brunella, nekdanjega občinskega svetovalca PSI, ki mu je uprava poverila načrtovanje, kar je tudi bil povod za pomisleke opozicije. Se več je bilo pomislekov o posegu v grajsko okolje, ki je zasciteno zaradi spomeniskega varstva. Kritike so letele tudi na dejstvo, da je predložena samo ena rešitev, ki jo je treba sprejeti ali ovreči. Okvirni načrt bi moral ponujati več variant, tako da bi občinski svet lahko zares izbral.

OBČINA GORICA / VEČINA KOMPAKтна, OPOZICIJA ŽE NAPOVEDALA PRIZIV

Odobren načrt enoteke na gradu

Goriski občinski svet je sinoči odobril lanski obracun Mestnih podjetij za storitve in občinski obracun 1997. Dalec največ casa pa so na seji, ki se je zavlekla pozno v noc, namenili razpravi o spornem načrtu cesarske enoteke na gradu. Za načrt si močno prizadeva odbor-nik za kulturo in turizem Antonio Devet, za njim pa seveda stoji vsa občinska uprava in tudi večina v občinskem svetu, saj so nazadnje odobrili sklep, ki namenja 540 milijonov lir tej sporni investiciji. Za opozicijo, ki si je na vse nacine prizadevala, da bi o zadevi spet premislili in vnesli popravek vsaj glede najspornejših značilnosti načrta, pa bitka še ni končana: nacelnik Severne lige

NOVA GORICA / VČERAJ PONOČI V CASINOJU PRINCESS

Podeljen naslov »Miss Gorica 1998«

Osvajila ga je 22-letna Ilaria Regolin iz Škocjana ob Soči - Nagrajene še tri lepoticke

Včeraj ponoci ob 1. uri je bila izvoljena v casinóju Princess v Novi Gorici »Miss Gorica 1998«. K tekmovalstvu se je prijavilo 13 lepotic (najmlajša je bila stara komaj 14 let), od katerih so bile tri cetrtine Goricank, medtem ko so ostale doma iz Trsta, Vidma in Pordenona. Za naslov mestne lepoticke so se potegovale le goriske prebivalke, medtem ko je komisija podelila dodatna priznanja tudi ostalim udeleženkam.

Naslov »Miss Gorica 1998« je osvojila 22-letna Ilaria Regolin iz Škocjana pri Soči, poklicno turistično spremljevalko. Vene najljepše sta ji nadeli izvoljeni lepoticke v letih 1994 in 1996, ker je lanska miss Gorica, ki bo kmalu postala mama, zaradi slabega pocutja ostala doma. Poleg podeljenega naslova je zmagovalka letošnjega izbora tudi dobitnica potovanja v Egipt ali Tunizijo, po izbiri.

Komisija, ki so jo sestavljali novinarji in predstavniki nekaterih modnih agencij, je dodelila še tri priznanja. 17-letna Daniela Cipriano iz Trsta, natakarka, je bila izvoljena kot »fotomodella«, 16-letna Enza Menotti, stu-

dentka, je bila izvoljena kot »top model« in 23-letna Susanna Grosman, plesalka, kot »idealno dekle«.

Organizatorica večera in upraviteljica modne agencije »Altea« Penelope Folin je izrazila zado-

voljstvo nad uspešnim večerom, saj je prisotnost Goricanov bila številna, kljub selitvi izbora z goriskega gradu v Novo Gorico.

Na sliki (foto Bumbaca) Miss Gorica 1998 med drugimi lepoticami

SDZPI / PO USPEŠNEM LETU 1997/98

Za novo leto osem projektov

Program tečajev je seveda podrejen deželni odobritvi

Tudi solsko leto 1997/98 se je pri Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje uspešno zaključilo. Skupno število opravljenih tečajev sicer ni bilo zelo veliko, saj je Dežela precej okrnila razpoložljiva finančna sredstva, predvsem za izpopolnjevalne večerne tečaje. Vseeno pa gre za beležiti, da je ponovno potekal sodelovanje z zavodom Ivana Cankarja ter z gorisko Kmečko banko dvoletni tečaj mikrospecializacije v zunanji trgovini za dijakke 4. in 5. razreda te sole. Pri obeh letnikih je bila organizirana tudi tritedenska delovna praksa.

Letos so prvič organizirali tečaj Evropskega socialnega sklada za brezposelne ženske na področju tehnike prodaje. Tečaj, ki je trajal 380 učnih ur, je vseboval 80 ur prakse v odgo-

varjajocih sektorjih; poudariti gre predvsem podatek, da je večina tečajnic že dobila zaposlitev. Zal pa ni bilo dovolj prijavljenih na tečaj za socialne animatorje in ga je bilo zato treba odpovedati ter vrniti Deželi več kot 100 milijonov odobrenega prispevka. Pri večernih tečajih gre omeniti se tečaj za vodenje malega podjetja, ki ga je Zavod priredil v sodelovanju s Slovenskim gosposdarskim združenjem in katerega je obiskovalo zadovoljivo število mladih goriskih podjetnikov.

Pred nekaj dnevi je Zavod predstavil na Deželo program tečajev za prihodnje solsko leto. Tudi tokrat sodi del projektov (skupno 4) v sklop financiranja iz Evropskega socialnega sklada, ostali pa (tudi 4) v sklop rednega delovanja.

V prvo skupino sodijo predvsem tečaji namenjeni brezposelnim absolventom visjih srednjih sol in sicer: vodenje podjetja in turistični operater, poleg tečajev, namenjenih tistim, ki so dalj casa brezposelni in sicer: »office automation« in uradnica v zunanji trgovini. Za izpopolnjevalne tečaje pa bodo zainteresirani lahko izbirali med angleščino, osnovno informatiko, izpopolnjevanjem v gostinstvu ter fiskalnimi novostmi za mala podjetja. Seveda so to le predlogi, ki jih mora sedaj oceniti in odobriti Dežela. Takrat bo tudi steklo vpisovanje in bo pripravljen ves propagandni material. Vodstvo zavoda pričakuje, da bo lahko z odobrenimi tečaji zadovoljilo vse zainteresirane ter tako uspešno nadaljevalo s svojim delom.

TRŽIČ / BREZ VLA KOV

Precej težav v prestopanju na avtobuse

Železniški promet med Tržicem in Trstom je od včeraj prekinjen zaradi del na železniški progi, ki bo do trajala do 6. septembra. V tem obdobju bodo vlake nadomeščali avtobusi z več kot sto voznjami dnevno v obe smeri.

Tezave zaradi prestopanja z vlakov na avtobuse so bile včeraj v Trzicu nekoliko omiljene, saj je bila sobota in je bilo potnikov manj kot sicer ob delavnikih. Kljub temu pa so se pojavile nekatere nevšečnosti zaradi slabe informiranosti. Lokalni potniki so bili v glavnem seznanjeni z novostmi, turisti pa so le s težavo našli pravi avtobus in informacije o urniku odhodov. Nekaj jih je na-

mesto na posebne nadomestne avtobuse stopilo na redne linijske. Takih in podobnih težav bo najbrž v prihodnjih dneh še več.

Trziški župan Persi je včeraj ponovno protestiral, ker je večina voženj na relaciji Trst-Tržic, kar dodatno obremenjuje tržiško cestno omrežje. V Gorici protestirata svetovalec Zelenih na občini Bon in pokrajini Fiorelli, saj je bila uvedena ena sama neposredna vožnja iz Gorice v Trst ob 5.24 zjutraj. To je občutno premalo za številne potnike iz Gorice, ki morajo večinoma prestopati z vlakov na avtobuse v redipugli ali Trzicu, tako da traja potovanje v Trst uro in 15. minut.

80-letnica vojne s 16 predsedniki?

Predsednik Pokrajine Giorgio Brandolin in senator Mitja Volčič sta se v petek srečala z obrambnim ministrom Beniaminom Andreatto ob njegovem prihodu v Gorico na slovenost ob odhodu mednarodnega vojskega kontingenta v Bosno.

Osnodna tema več kot enournega pogovora je bil načrt demilitarizacije goriske pokrajine in s tem povezano vprašanje namembnosti številnih opuščenih vojašnic, ki se vedno niso uporabne. Minister Andreatta je izrazil pripravljenost poskati najprimernejše oblike za rešitev problema, ki je na Goriskem zaradi številnih vojašnic zelo občuten.

Volčič in Brandolin sta tudi seznanila ministra z načrti v zvezi s praznovanjem 80-letnice konca 1. svetovne vojne. Pokrajina namerava obletnico počastiti z nizom kulturno-zgodovinskih prireditvev v okviru vojnega muzeja, razmišljajo pa tudi o možnosti, da bi 4. novembra pred kostnico v Redipugli zbrali predsednike vseh 16 držav, katerih vojniki so umirali na kraški fronti. Andreatta je pokazal veliko zanimanje za pobudo in zagotovil sodelovanje svojega kabineta.

NOVICE

Pevka Elisa nocoj v Gradežu

Nocoj ob 21. uri bo na oder parka Vrtnic v Gradežu stopila mlada pevka Elisa. Glasbenica iz Tržica, ki je zaslovela lani po zaslugi Catherine Caselli in njene zalozbe Sugar, bo predstavila skladbe svoje prve zgoščenke »Pipes and Flowers« in nekatere uspešnice drugih avtorjev. Zelo talentirana 20-letna Elisa piše pesmi kar v angleščini, kar ji je odprlo vrata tudi tujih tržišč. Pevkin bend v celoti sestavljajo krajevni glasbeniki, bomo jutri lahko poslušali na trgu Matteotti v Vidmu. (AW)

Sredozemski valovi v Tržicu

Glasbeni festival »Sredozemski valovi« na plazi Marine Julije v Trzicu se bo sklenil nocoj, ko bosta ob 21. uri nastopili skupini »Zuf de zur« in »FLK«, ki sodita po splošnem priznanju med trenutno najzanimivejše izraze ljudske glasbene kulture v naši deželi. V okviru festivala je bil včeraj v Trzicu zanimiv posvet o kulturnih tokovih, ki se prepletajo čez Sredozemlje.

Koncert židovske glasbe

V okviru sporeda židovske glasbe »Shalom Trieste«, ki ga prireja pokrajina, bo nocoj tretji koncert. Nastopila bosta sopran Enza Pecorai in kitarist Giulio Chiandetti, ki bosta predstavila spored židovskih ljudskih pesmi. Brezplačen koncert bo nocoj ob 21. uri v dvorani pokrajinskega muzeja na gradu.

Trije lažje ranjeni v Tržicu

Tri osebe, 54-letni Pietro Tolazzi in 51-letna Gina Sinico iz Trsta ter 43-letna Elisabetta Cocolo iz Starancana so bile lažje ranjene v veržnem trčenju treh vozil včeraj ob 12. uri v Ul. Boito v Trzicu.

IZLET / NA POBUDO DRUŠTVA »BRIŠKI GRIČ«

Števerjanci so si ogledali Toskano

Poleg obiska nekaterih srednjeveških mest so si ogledali tudi znamenite kleti Chiantija

Pred dvema tednoma so se člani in prijatelji kulturnega društva »Briski gric« iz Steverjana podali na avtobusni izlet v Toskano. Odpotovali so v soboto 18. julija v zgodnjih jutranjih urah in že pred poldnevom pripotovali v San Gimignano. Pogled na mesto se je takoj zaustavil na trinajstih stolpih, ki se mogočno vzpenjajo nad mestnim središčem kot zgovoren znak srednjeveškega pečata, ki ga nosi to mesto. Popoldne istega dne so se izletniki podali v kraj Gaggiano na ogled vinske kleti Melini. To je ena največjih kleti sredi Toskane, saj letno v povprečju usteklenici kar 10 milijonov steklenic vina Chianti in Chianti Classico. Izletniki so si v spremstvu ogledali klet, proces ustekleničevanja, lesene sode za vino barrique ter hrastove sode, v katerih več let dozoreva vino. Se posebej zanimiv

je bil ogled prostorov, v katerih se nahajajo sodi za pripravo aromatizirane kisa.

Klet Melini spada v grupacijo GIV - »Gruppo Italiano Vini«, eno izmed najvažnejših tovrstnih združenj v Italiji. V tej kleti točijo svetovno znane znamke Melini, Serritori in Machiavelli.

Dom (danes muzej) ter klet znanega N. Machiavellija v kraju San Andrea in Percussina sta bila naslednji etapi izleta. Gospod Leo je izletnikom razkazal sobo, v kateri je Machiavelli ustvarjal, kuhinjo, spalnico in klet, v kateri so danes shranjene najizvrstnejša vina združenja GIV in iz katere vodi skrita pot na nasprotno stran ceste naravnost v krčmo Albergaccio, kamor ja zahajal sam Machiavelli. Tu so izletniki tudi povečevali in spoznali tipične toskanske specialitete.

Naslednjega dne, v ne-

deljo, 19. julija, se je skupina najprej podala v Siena, poznano predvsem po trgu Piazza del Campo, kjer se dvakrat letno odvija znamenita dirka s konji. Zanimivi so tudi palača Palazzo Pubblico s stolpom Torre del Mangia, stolnica in baptisterij. Po kosilu so izletniki v toplem poletnem popoldnevu obiskali se tipični srednjeveški vasici Monteriggioni in Castellina in Chianti. To sta utrjeni naselji, obdani z obzidjem, v notranjosti katerega se ohranja mesto, kakršno je bilo pred petsto leti. Pred povratkom si je skupina ogledala se mestce Radda in Chianti: tu se nahaja majhna votlina, v kateri naravno nastaja led. Nakar so se izletniki utrjeni, a zadovoljni, vrnili proti domu.

Na sliki: steverjanski izletniki pri enem od postankov med zanimivim potepanjem po Toskani

GORIŠKA / PROTI STEKLINI

Cepljenje psov

Na vrsti sta še občini Tržič in Starancan

V minulem tednu se je v večini občin na Goriskem končala letosnja akcija brezplačnega protisteklinskega cepljenja psov. Na sliki (foto Bumbaca) vidimo skupino Jameljcev, ki so pse cepili v sredo. Kdor se ni poskrbel za cepljenje psa, se mora obrniti do zasebnih veterinarskih ambulant.

V nekaterih občinah pa se nadaljujejo z brezplačnim cepljenjem. V Trzicu bodo cepili pse od 3. do 7. avgusta od 9. do 11. ure v Ul. A. Boito (vstop iz Ul. Valentinis) in od 24. do 29. avgusta z istim urnikom. V Starancanu bo cepljenje 31. avgusta in 1. in 2. septembra od 9. do 11. ure v občinskih skladiscih v Ul. De Amicis, 13.

KINO

GORICA
GRAD 21.00 »La vita è bella«. Roberto Benigni. Izredno predvajanje zmagovalec 17. nagrade Sergio Amidei.
VITTORIA 1 in 3 Zaprt zaradi dopusta.
CORSO Zaprt zaradi dopusta.

OBVESTILA

URAD SDZPI bo zaradi dopusta zaprt od 3. do 28. avgusta.

URAD ZSKD GORICA bo zaradi dopustov zaprt do vključno 16. avgusta.

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče v Sovodnjah, od 17. avgusta do 5. septembra, od 8. do 15. ure. Za vpis in informacije tel. 040-212289 v dopoldanskih urah.

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. GREGORČICA namerava zaposliti se dva pomožna vzgojitelja za solsko leto 1998/99, z možnostjo naknadne redne zaposlitve za enega. Zahteva se diploma slovenske višje srednje šole. Pisne prošnje z osebnimi podatki na naslov Dijaski dom. S. Gregorčič, Ul. Montesanto 84 v Gorici najkasneje do 22. avgusta.

ZSSDI GORICA sporoča, da je urad v avgustu odprt vsak dan do 8. do 14. ure. Ob sobotah je urad zaprt.

GORIŠKI SEDEŽ SSO bo do 4. septembra odprt vsak dan, razen, sobote od 9. do 12. ure. Od 17. do 21. avgusta bo urad zaprt zaradi dopusta.

IZLETI

VSE ŽENE Z GORIŠKEGA so vabljene na enodnevni izlet z ladjo na Brione v nedeljo, 23. avgusta. Za informacije: trgovina pri Mili v Doberdobu (tel. 78398), Maja Humar v Steverjanu (tel. 884187) in Maja Peterin v Standrežu (tel. 21892) do 8. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV javlja urnik odhoda avtobusov za piknik v soboto, 8. t.m., pri lovske koč Paljevo: 1. avtobus ob 10. uri od gost. Pri mozič v Podgoro (spomenik) in Standrez; 2. avtobus ob 10. uri z Vrha (spomenik) skozi Sovodnje v Standrez. Piknik bo ob vsakem vremenu (za primer dežja je dovolj prostora v koči).

RAZSTAVE

KC LOJZETA BRATUŽA, v sodelovanju z Muzejem Revoltella, pripravlja spominjsko razstavo ob 100-letnici rojstva slikarja Avgusta Cernigoja. Pobudniki naprosajo lastnike Cernigojevih del, da dela posodijo za razstavo. V ta namen lahko pokličejo na tel. 0481/531445 ali 533177, fax 0481/534549.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi
ESSO - Ul. Lungo Isonzo
MONTESHELL - Ul. Aquileia

ERG - Ul. sv. Mihaela
AGIP - Ul. Trieste
TRŽIČ
MONTESHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
GRADISCE
MONTESHELL - Ul. Trieste

STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste

V Standrežu sta Silvan in Federica dobila sinčka

Samuela

Srečnima staršema iskreno čestitamo, malemu Samuelu pa želimo vso srečo v življenju. Nonota Slavko in Marina, stric Pavel ter pranonca Gizela

ČESTITKE

V sredo je **ROBERT JURETIČ** praznoval 32. rojstni dan. Iskreno mu čestitajo tata, mama, čena Elena, Nikolas, Mitja in Sebastjan, sestra Lucija z možem, Manuel in Gaja. Čestitkam se pridružuje društvo Briski gric.

PRISPEVKI

Ob 1. obletnici, odkar je odšel Jozko Pahor darujeta Josko in Darinka 100 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk Gorica.

Namesto cvetja na grob sestrične Berte darujeta Pepi in Ema 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Standreža.

Namesto cvetja na grob strica Jurja Babica darujejo nekaki Lucijan, Francili, Davorin, Dragica, Zlatka, Sandra in Patricija 350 tisoč lir za popravilo orgel v sovođenski cerkvi.

VČERAJ-DANES

Podatki iz maticnega urada goriske občine od 25. do 31. julija 1998.

RODILI SO SE: Giordana Tomada, Sabrina Abdiji, Elena Stefanelli, Emily Bordon, Pietro Miotti, Samuel Zavadvlav, Davide Cappellaro, Carol Patti, Alessia Zavadvlav.

UMRLI SO: 72-letna Florinda Filli, 84-letna Olga Plešničar, 82-letna Ana Čej, 53-letni Danko Musina, 70-letna Teresa Nasig, 54-letni Silvano Mian, 75-letni Eligio Augusto Calligaris, 94-letna Francesca Nanut, 85-letna Maria Dolores Toneatto, 72-letna Stefania Braini, 79-letni Giovanni Ferlat, 89-letna Miranda Silli, 67-letna Maria Maraz, 57-letni Teodoro Kriznic, 64-letna Loredana Nonis, 87-letna Rosaria Tofful, 73-letni Jozef Keber, 65-letna Maria Luisa Pizbo, 79-letna Giuseppa Russo, 85-letni Onorio Colautti, 54-letni Enrico Sacripanti, 85-letni Silvestro Terpin, 70-letna Maria Luis.

POROCILI SO SE: arhitekt David Faganel in profesorica Neva Klanjscek, delavec Dario Stanzani in obrtnica Donatella Capitò, uslužbenec Walter Bric in sladoledarka Paola Primozič.

OKLICI: obrtnik Nicola Valentinuzzi in pomočnica Pierina Zizmond, elektricar Marino Russian in uslužbenka Antonella Tuntar, delavec Roberto Terralavoro in delavka Laura Velicogna, finančni straznik Michele Di Menno di Buccianico in prodajalka Rosa Valenzano.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787

Nenadoma nas je zapustila naša draga

Milena Pipan por. Cotič

Zalostno vest sporočajo mož Davorin in svojci.

Pogreb bo v torek ob 13.30 iz bolnišnice Janeza na Boga (zaprtje krste ob 12.45) in ob 14. uri v Gabrijah.

Gabrije, 2. avgusta 1998

Sezonsko znižanje
mauro lairé
ul. Carducci 24
tel. 537561

Nedeljske teme

ZA SVET NERAZUMLJIVO NORENJE

Ko spolni škandal ogroža predsednika zadnje velesile

VOJKO COLJA

Ameriski predsednik Bill Clinton je dobil hud udarec, ki pa ga se ni knokavrtiral. S političnega vidika je bil na tleh pred šestimi meseci, ko je izbruhnil spolni škandal s pripravnico Bele hise Monico Lewinsky, a se je pravčasno dvignil. Se vec, kljub vsem zapletom je njegova priljubljenost med Američani na visku. Siti so neodvisnega tožilca Kennetha Starra, ki se je spremenil v pravega »velikega inkvizitorja« in hoče predsednika za vsako ceno spraviti na grmado »impeachmenta« in mu pri tem ni mar, da brezglavo troši denar davkoplačevalcev, saj je po približnih izračunih baje potrošil že kakih 40 milijonov dolarjev za preiskavo od skandala Whitewater do sedanjih spolnih skandalov. Tudi v skrajnem primeru, da je vse res, kar trdi Lewinskyjeva, 60 odstotkov Američanov meni, da ne bi smeli proti predsedniku sprožiti postopka za odstavitev.

Clinton se lahko torej počuti se kar varnega. S pravnega vidika ne bo pričevanje Lewinskyjeve navsezadnje niti tako odločujoče, saj je baje pripravljena priznati, da je imela samo »nepopolne« spolne odnose z ameriskim predsednikom. Pred veliko poroto naj bi navedla, da ji je Clinton svetoval le običajne trike, s katerimi ljubinci prikrivajo svoje razmerje, a ni od nje izrecno zahteval, naj laže. Vse to pa je premalo, da bi lahko Kenneth Starr zasil predsednika. Toliko bolj, ker večina Američanov ne verjame Lewinskyjevi in je mnenja, da je notorčna lažnjivka, mitomanka, ki dobesedno sili v postelje političnih osebnosti,

tako da bi z njihovo pomočjo zaslovela in seveda zaslužila mastne denarje, kar so navsezadnje storile tudi druge domnevne Clintonove ljubice. Prav tako Američani niso prebavili, da je Kenneth Starr po šest mesečnem odlasevanju končno dodelil imuniteto tako Lewinskyjevi kot njeni materi, samo da bi kot zakrknjen Clintonov republikanski nasprotnik zrušil ameriskega predsednika.

Javno mnenje pa ima na ameriskem političnem prizorišču izredno težo. Tudi v skrajnem primeru, da bi Kennethu Starru uspelo nekako dokazati, da je ameriski

predsednik lagal, kar pa bo izredno težko, je malo verjetno, da bi celo republikanski parlamentarci pristali na postopek »impeachmenta«, ko je Clinton med volilci tako priljubljen. Novembra so navsezadnje volitve in nihče noče tvegati, da bi ob predsednikovem skakanju čez plot doživel politični poraz, ker ga je hotel odstavit. Navsezadnje je vsa zadeva skrajno pre-

prosta, saj je škandal izbruhnil, ker sta dva odrasla pristala na ljubezensko razmerje, kar ni niti v puritanski Ameriki zločinsko dejanje. Predsednik je res pred televizijskimi kamerami trdil, da ni imel spolnih odnosov z Monico, a to bi navsezadnje storil vsak »posten mož«, ki noče v javnosti prati umazanega perila. Edina, ki bi se lahko res hudovala zaradi celotne zadeve, je Clintonova žena Hillary. Ta pa ga je ob izbruhu skandala branila kot levinja, sedaj pa modro molči, kot da se nje ta zadeva nje bi tikala in da se bo sama po sebi razblinila.

Prav tako je res, da je Clinton pod prisego na procesu, ki ga je zaradi domnevnega spolnega nadlegovanja sprožila Paula Jones, zatrjeval, da ni imel spolnih odnosov z Lewinskyjevo. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da so proces arhivirali, in da so kot neosnovane ocenili obtožbe Paule Jones. Razmerje med Clintonom in Lewinskyjevo je bilo navsezadnje kratkotrajno, pravi milni mehurček. Zaradi tega se ne odstavi predsednika zadnje velesile sveta. Tega se sedaj zavedajo tudi Američani in ne samo Evropejci, ki sploh ne uspemo razumeti tega ameriskega norenja za predsedniškimi spolnimi

skandalu. Navsezadnje je treba navesti, da bi moral Starr od kongresa zahtevati pooblastilo za »impeachment«. V spodnjem domu bi to se nekako slo, ker pa je za ta postopek potrebna dvotretjinska večina tudi v senatu, bi moralo proti Clintonu glasovati tudi dvanajst »izdajniških« demokratičnih senatorjev, kar je prav tako malo verjetno, tako da si ne bo niti spodnji dom privoščil pustolovščine, da ne bi doživel blamaze v senatu.

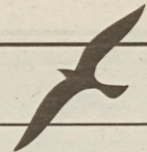
Iz vse dosedanje zgodbe pa lahko Evropejci izluščimo marsikaj koristnega. Zeres, da so nam ZDA pomagale tako v prvi kot v drugi svetovni vojni, da bi brez njih le s težavo obnovili v vojni porušeno Evropo. Prav tako so bile ZDA v letih hladne vojne glavni branik zahodnega koncepta življenja in demokracije. Od zahvalnosti pa do slepega verovanja v ameriške vrednote življenja pa je pot zelo dolga. Marsikdo od slepih zaljubljenecv v ameriški način življenja bi se moral ob sedanjem predsedniškem spolnem skandalu zamisliti. Kaj bi dali v Evropi, v Aziji in v Afriki, ko bi bil edini greh tamkajšnjih državnikov in politikov skakanje čez plot. Za nas je popolnoma nerazumljivo, da so v ZDA zagnali za tako zadevo pravi vik in krik, ko se Amerika po našem mnenju ubada z hujšimi problemi od kriminala, ki ga skuša zatreti z mascevalnimi smrtnimi obsoodbami, do revsčine in umorov. Če samo pomislimo, da letno v ZDA umre zaradi strelnega orožja

35 tisoč Američanov, je sedanjí spolni škandal prava kaplja v morju ameriških problemov. V enem dnevu umre zaradi strelnega orožja več Američanov kot v enem letu Japoncev. Teksas, ki ima 17 milijonov prebivalcev, pa posedujejo kar 68 milijonov kosov orožja. A kaj, ko je v puritanski Ameriki za dosego končnega cilja v bistvu vse dopuščeno, če ne krši zakona. To velja tudi v politiki.

Kenneth Starr je navsezadnje vse prej kot »neodvisni« preiskovalec. Vsa njegova kariera je bila v senci republikanske stranke. V osemdesetih letih je bil med Reaganovo administracijo pomočnik republikanskega pravosodnega ministra Williama Frencha Smitha. Kot odločnega nasprotnika prekinitve nosečnosti ga je predsednik Reagan imenoval za zveznega sodnika. Pod Bushevo administracijo pa je zastopal vlado v vrhovnem sodišču. Leta 1994 so ga imenovali za »neodvisnega« preiskovalca v skandalu Whitewater. Ko pa mu ni uspelo dokazati krivde Clintonovih, je kot pes zagrabil za kost spolnih skandalov in je pripravljen na vse, samo da bi osovraženega Clintona spravil na grmado. Trenutno se vedno ni jasno, ali mu bo to uspelo. Tudi »kronski dokaz«, spominska obleka Monice Lewinsky, na kateri naj bi bili sledovi predsednikove sperme, je vseprej kot zanesljiv dokaz. Kot kaže so madeži skoraj nezaznavni, DNK pregled bo izredno težaven, da pa bi bila mera polna, bi morali preiskovalci imeti tudi vzorec predsednikovega DNK. Bo na to Clinton pristal, ali pa bo ohrabljen od podpore javnega mnenja vztrajal pri dosedanjih izjavah, saj njegova beseda velja vsaj toliko kot beseda Monice Lewinsky. Neskončne zgodbe ne bo se konec. Ko bo Clinton 17. avgusta pričal, bo morda zadeva bolj jasna, a skoraj gotovo je se ne bo konec.

..

ZAGREB
ZAGREB

Mesto, vredno obiska, in Slovenci v njem

Zagreb je mesto, ki leži razmeroma blizu našim krajem, a ga kljub temu poznamo le malo. Hrvaška prestolnica je staro mesto, s tisočletno preteklostjo in pravim bogastvom zgodovinskega dogajanja v vseh dobah svojega obstoja. Za to se mora zahvaliti tudi svoji izjemni legi, na prehodu iz ravninskega dela svojega zaledja v morfološko precej bolj razgiban slovenski zemeljski relief, mimo njega pa vodi tudi pot iz severnih področij in Madžarske proti morju. Vse je že davno prispevalo k temu, da se je kraj oblikoval kot pomembno trgovsko in sploh gospodarsko krizisce, ki je vedno bolj prevzemalo tudi vlogo nacionalnega političnega središča ter kulturnega centra hrvaške naroda.

Vse to se danes odraža tudi v stavbah ozjega mestnega središča, ki niso le arhitektonsko pomembne, ampak odražajo tudi svojo vrascenost v srednjeevropski svet ter bogastvo zagrebskega meščanstva v vsem času njegove rasti in razvoja. Mesto, ki steje danes več kot milijon prebivalcev ima izredno število raznih kulturnih institucij, sol, spomenikov, sakralnih objektov, več kot deset umetnostnih galerij, okrog petnajst muzejev, enako število gledališč in vrsto drugih ustanov, ki nudijo ne le Zagrebčanom, ampak tudi ozji in širši okolici številne možnosti za kulturno, versko in drugo izzivljanje. Prav tako so v njem velika trgovska in industrijska podjetja, tudi v tujini je zelo znan zagrebski velesejem, cvete bogata založniška dejavnost, v mestu in okolici je razkošno poskrbljeno za prostocasnne dejavnosti, med sportnimi objekti pa gotovo izstopa cudoviti Cibonin center, sportni dom številnih odličnih kosarkarjev, ki so ponesli sloves hrvaške kosarke po vsem svetu.

Toda to je pogled na hrvaško prestolnico »iz zraka.« Sprehod po njenih ulicah v

teh dneh kaže tudi drugačno sliko. Če odstejemo živahnost, ki jo je v zadnjih tednih preko njene običajne mere vneslo med meščane uspešno sodelovanje hrvaške reprezentance na svetovnem nogometnem prvenstvu, pogled od blizu natančneje opazovalcu ne dovoli dvomov o tem, da si Hrvaška se vedno liže rane po domovinski vojni. Mesto kljub naporom, da bi se predstavilo tujcu v čim lepši luci, ustvarja vtis zapučenosti in zanemarjenosti. Številne lepe stavbe v središču bi že zdavnaj potrebovale vzdrževalno obnovo, kazi pa jih ne le odkruseni omet, ampak ocividno marsikje ni dovolj sredstev niti za prebarvanje pročelja. Vtis, da mesto ni v najožjem sorodstvu s snago ustvarjajo tudi kupi smeti v vsakovrstnih nakupnih plastičnih vrečkah pred vsakim pragom, iz katerih v teh vročih poletnih dneh ne zaudarja ravno prijetno. Vse kaže, da v prestolnici se ne premorejo posod za odpadke, saj na sprehodu po mestu nismo opazili niti ene. Opazili pa smo tu in tam ljudi, tudi majhne, zanemarjene in umazane otroke, ki so brskali po teh kupih nesnage in iskali kako uporabno stvar.

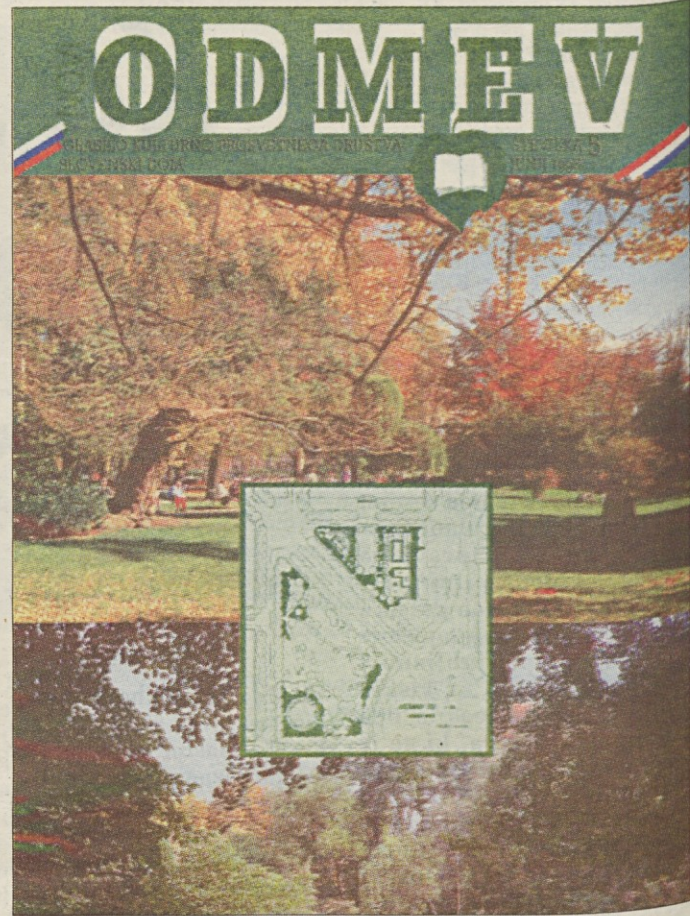
Izložbe kažejo drugačno sliko: v njih je na ogled vse, kar človek potrebuje in si zazeli. Ponudba prav nič ne zaostaja za ono v kakem zahodnem mestu, seveda, cene tega blaga pa predstavljajo drugačno zgodbo, saj hrvaške plače, razumljivo, se nikakor niso take, da bi mimoidoči za nakup tega ali onega z lahko to segli v zep. Zanimivo pa je, da gostinski lokali, katerih je res izredno veliko, zlasti v nekoliko širšem središču mesta (ki tudi niso vedno na evropski ravni) očitno niso v krizi, saj se jim Zagrebčani ne izogibajo preveč, kar pa je v teh dneh morda tudi posledica hude vročine, ko se kozarec hladne pijače prileze ob vsaki uri. Če smo prej omeni-

li, da ustvarja Zagreb vendarle vtis srednjeevropskega mesta (dolga stoletja je bil del avstroogrske monarhije), pa to velja v glavnem za njegovo ozje središče, saj je slika ozje, predvsem pa širše periferije drugačna. Očitno so tam mnogi doseljenci, ki so se v prestolnico priselili v zadnjih letih iz raznih hrvaških pokrajin, prinesli s seboj tudi svojo vrascenost bolj v balkanski, kot srednjeevropski svet, kar ustvarja o teh predelih vtis urbanistične stihije, ki ni v skladu s pravo dušo starega Zagreba. Ta vtis potrjujejo tudi zagrebski staroselci, ki nekako se vedno ne sprejemajo svojih novih someščanov, zlasti ne onih, ki so se doselili iz Hercegovine, ki so vnesli v mestni slog življenja nove vedenjske prvine, ne vedno samo negativne, vendar drugačne.

Promet je gost v vseh urah,

zlasti pred začetkom in po koncu služb, ko se v mesto (ali iz njega) zgrnejo prave kolone vozil tudi iz okolice. Zelo živahen je tudi na nekdanji cesti »Bratstva in enotnosti«, ki vodi od Ljubljane do Beograda. Zagreb leži namreč zelo blizu državne meje in meščani zelo radi hodijo po nakupe v slovenske obmejne kraje, ce je treba pa tudi bolj daleč, saj jih ne manjka niti v Ljubljani in ne v Trstu ter v obmejnih avstrijskih mestih, kjer zagrebske tablice ne predstavljajo nobene redkosti. Pa tudi razni slovenski turistični obmejni kraji, kot so n.pr. Cateške toplice so v nekaterih dneh, zlasti prazničnih, bolj hrvaški, kot slovenski. To nikakor ne pomeni, da domačini zanemarjajo zagrebsko okolico, ki je izredno lepa in pestra ter nudi mnogo zanimivosti in razvedrila

tudi bolj razvijenim turistom.

V Zagrebi živi tudi kar številna slovenska narodnostna skupnost, ki je bila do pred kratkim obravnavana kot slovenska manjšina na Hrvaškem, vendar ji je hrvaški parlament, sabor, odvzel ta status. V zagrebski zupaniji živi trenutno približno 7.500 naših rojakov (na Hrvaškem pa jih je skupno okrog 25.000).

Zagrebski Slovenci so se že davno organizirali v svojem društvu, saj so že leta 1929 ustanovili Narodno knjižnico, kateri so v naslednjih letih dodali sepevski zbor, dramsko solo in druge odseke. Med drugo svetovno vojno so ustasi njegovo delovanje prepovedali, člani pa so svoje napore usmerili v pomoč otrokom slovenskih izgnancev na Hrvaškem. Delovanje društva se je ponovno razcvetelo po drugi svetovni vojni, ko je na pobudo slovitnega gledališkega igralca slovenskega porekla Hinka Nucića (ki je vrsto let igral v Zagrebu) dobilo ime Slovenski dom. Svoj sedež ima v ozjem središču mesta, v lepi stavbi v Masarykovi ulici. Tam so našli dobre pogoje za delovanje ne le pevski zbori, dramske skupine, študentski klubi, harmonikarski orkester in drugo, ampak je sploh postal eno najbolj priljubljenih shajalisc Zagrebčanov.

Društvo ima danes okrog tisoč članov in razvija, pod vodstvom predsednika Darka Sonca, živahno kulturno in družabno dejavnost. Med temi aktivnostimi bi poudarili predvsem dve, ki sta po svojem pomenu zelo pomembni za obstoj te organizacije. To so po eni strani tečaji slovenskega jezika, na katerih zlasti potomci zagrebskih Slovencev (pa tudi mnogi predstavniki Hrvatov in drugih narodnosti) izpopolnjujejo svoje znanje slovensčine. Potrebo po tem pa čutijo predvsem zato, ker je Zagreb v bistvu skoraj obmejno mesto, saj je do državne meje s Slovenijo le nekaj km.

Po drugi strani pa nas je društvo Slovenski dom presenetilo s svojim društvenim glasilom Odmev. V obliki revije sicer res izhaja le stirikrat letno, vendar je publikacija izredno pestra in bogata, z obilico informacij tako iz Hrvaške, kot iz Slovenije, pa tudi od drugod, zlasti pa posebej pozornost vsakovrstnim stikom med pripadniki obeh narodov, tako danes, kot v preteklosti. Prav ti, včasih skoraj presenetljivi podatki kažejo bralcu, kako velika je bila v skupni zgodovini obeh narodov na tem področju njuna medsebojna povezanost. Prava škoda bi bila, če bi to prelivanje vrednot preko narodnostne meje, ki je zdaj postala tudi državna, usahnilo.

Glasilo Odmev piše tudi o drugih slovenskih skupnostih na Hrvaškem, saj delujejo tam danes še tri slovenska društva in sicer Triglav v Splitu, Bazovica na Reki in F. Preseren v Sibeniku (kar kaže, da so se naši rojaki že v preteklosti raje naseljevali ob obali, kot v notranjosti dežele).

Vsekakor, hrvaška prestolnica je mesto, ki se ga izplača obiskati in ga tudi podrobneje spoznati, saj nudi turistu obilo priložnosti za zanimive sprehode, ne samo po mestu, ampak tudi širše, od Medvednice, ki se dviga tik za mestom pa vse do mnogih gradov in drugih kulturnih znamenitosti v okolici, ki tvorijo temu mestu dragocen okvir.

Se nasvet: kdor mesta ne pozna najbolje, naj ga ne spoznava ob pomoči starejšega zemljevida mestnih ulic, kajti imena mnogih med temi so v zadnjem času spremenili. Za boljso orientacijo pride zato zelo prav kaka novejša izdaja vodica po mestu.

Bojan Pavletić

Na slikah: zgoraj naslovnici dveh števil glasila kulturno-prosvetnega društva Slovenski dom Odmev; levo člani pevskih zborov Slovenskega doma.

Grossglockner med legendo in idilo

REPORTAŽA

Legenda pravi, da je bila nekoč tu velika zelena dolina. V njej so ljudje dobro živeli, vsega je bilo v izobilju, mleko je teklo v potokih in travniki so bili vse leto zeleni. S časom pa je prebivalce te doline prevzela osabnost, preveliko blagostanje jih je oddaljilo od vere in celo nedelje niso več spštovali. Zato jih je Bog kaznoval in je to lepo zeleno dolino prekril z ogromno plastjo ledu.

Zgodba o nastanku ledenika Pasterze je seveda samo legenda. Kot vsaka legenda je nastala z namenom, da pojasni neki pojav in da poišče skrite razloge zanj. In čeprav je treba te razloge iskati predvsem v klimatskih pogojih, je vsekakor pogled na ta skoraj deset kilometrov dolg ledenik sugestiv in namesto ledu si kar predstavlja veliko zeleno planjavo s pastirji in pastiricami, besedama, katerima nekateri pripisujejo sam izvor ledenikovega imena.

Smo pod Grossglocknerjem, v osrčju Avstrije, a nedaleč od nas (Avstrija je vendar blizu!). Uro vožnje po avtocesti, nato čez slikovit Plöckenpass (Monte Croce Carnico), čez gornjo Ziljsko dolino in po lepi cesti do Heiligenbluta: vsega tri do štiri ure vožnje, odvisno pa od prometa, vremena in voznika.

Heiligenblut je pravzaprav večja vas. Domaćini so nanjo ponosni in imajo se skoraj za meščane: vsaj po urejenosti in po razpoložljivih storitvah je Heiligenblut mestece. Lepo, čisto avstrijsko mestece, polno cvetja, s pločniki in urejenimi parkirisci, edinole malo dolgočasno, saj v te gorske kraje res redko seže živčav velikih letovisc. Če ljubiš mir, je tu primeren kraj.

Sicer pa mir ni bil tu od vedno. Nasprotno, Heiligenblut je bil desetletja, če ne stoletja, živahen kraj. Tu so se zbirali tisoči ljudi, ki so v času avstroogrškega cesarstva iskali zlato. Res, v potokih nad Heiligenblutom so po uradnih virih v prejšnjih stoletjih z izpiranjem našli 120 ton zlata: to je količina, ki jo je cesarstvo pobralo, ker pa je upravičena domneva, da so iskalci marsikaj izmaknili, ocenjujejo, da so potoki pod Visokimi Turmi »dali« od 140 do 200 ton zlata. Se danes obstaja majhna postojanka, ohranjena v turistične namene, kjer ti star mozak pokaže, kako se je tem stvarjem streglo; pa kaj, ko to pčcenja že dvajset let, pa je »izpral« le toliko zlata, da ga ni niti za posten prstan.

In vendar je bilo zlato vaba za tisoce ljudi. Prisli so, in nato zopet odsli. Njihovo življenje je samo časovno potekalo vzporedno z življenjem domaćinov. Biti kmet na teh visinah in na teh strminah, ko se zadihas, ze ce samo prečkaš večje dvorice, je zelo lepo, vendar tudi zelo težko. Na kmetiji pozimi, na plansariji poleti, z nštetimi problemi, ki sta jih lahko premostili samo neizumerna iznajdljivost in prilagodljivost, ki sta od nekđaj

označevali domaćine. Visoko med strmimi pašniki, odkoder je cudovit pogled na Heiligenblut in na njegovo dolino, je se ohranjena ena takih domaćij, stiris to let stara hisa z vsem orodjem in s pohištvom. Oskrbnica ti tudi predvaja video s prikazom, kako so tu nekoč živeli. Ali si lahko predstavljate, da so seno in gnoj vozili z visokih pašnikov v nižje kmetije samo pozimi, ko so se s sanmi spuščali v dolino? Seveda, prav tako, drugih prevoznih sredstev ni bilo. Sedaj vidiš majhne kamione s pogonom na štiri kolesa: za traktorje je namreč prestrmo in kaj lahko bi se prevrnili; nekoč pa so bile samo sani. Sani in šest mesecev snega, do deset metrov visokega snega.

Vendar res ni, da bi clovek mislil, da je šest mesecev snega

in gazili sneg čez prelaz. Koliko truda, koliko znoja pod kožuhi, izdelanimi iz doma strojene kože. Koliko težav s konji. Koliko brcanja trmastih in zilavih haflingerjev. Vse zato, da je gospoda v razkošnih solnograskih dvorinah pila dobro vino.

Ko so v prvi polovici tega stoletja gradili gorsko cesto čez Grossglockner, so našli res veliko podkev, ki so jih konji izgubili na poti. To so bile posebne podkve z ostrimi zeblički, da konjem ni drselo. Če te je tako podkovan konj brcnil, si jo skupil...

Pa ni bilo samo podkev. Tudi verige so našli. Se danes si jih lahko ogledas v enem izmed muzejev. Verige?, vprašam in na obrazu se mi bere, da mi nekaj ni jasno. Da, verige. Solnograska gospoda - skofje in principi obenem - so bili strastni

tece tu lepa cesta, visokogorska cesta na Grossglockner, prva tovrstna cesta v Evropi. Nekoč, ko je bilo potovanje z avtomobilom se dogodek, ce ze ne več pustolovščina, je na sipah avtomobilov kot lovska trofeja blestel velik rdec G s silhueto Velikega kleka - to slovensko ime za Grossglockner je medtem že krenilo v pozabo - in s starim, skoraj sopihajocim avtomobilom: dokaz, da si vozil po tej cesti.

Ta cesta je podjetje. Podjetje, ki danes šteje več kot sto uslužbencev v sezoni, pozimi pa polovico manj; podjetje z bilanco, ki presega 100 milijonov silingov (15 milijard lir) in je v aktivu. Podjetje, ki je nastalo med dvema vojnama, ko je ideja za gradnjo te visokogorske ceste navdihnila velika brezposelnost. To je bil res

ta, s katerim bi zaposlila 3.200 od skupnih 520 tisoč brezposelnih, kolikor jih je bilo v Avstriji. Ker pa denarja ni bilo, je bil od vsega začetka sprejet sklep, da bo treba za vožnjo po cesti odsteti cestnino. Predvidevali so, da si bo vsako leto ogledalo cesto najmanj 120 tisoč ljudi. Obiskovalci sami so bili najboljši odgovor tistim, ki so se ironično muzali ob teh napovedih: že v prvem letu jih je bilo dvakrat več.

Sedaj jih je okoli milijon 200.000 na sezono (cesta je odprta od maja do novembra) in visoka grossglocknerska cesta je tako po številu obiskov za gradom Schönbrunnom drugi turistični objekt v Avstriji. Svoj car je v celoti ohranila, kljub hitrim avtocestam, ki tečejo pod Turami in kljub sodobnim avtomobilom, ki ne sopihajo

ga je odnesel s seboj in ko se sedaj spustis s kabino, ki je nekoč vodila do ledenika, si komaj na pol poti. Tukaj z roko občutiš, kaj pomeni naraščanje temperature zemlje, tukaj opaziš spremembe časa, ce le primerjas fotografije izpred 100 let z današnjim stanjem.

Vendar to ne odvzema okolju čara. Kadar posije sonce in se oblaki umaknejo od vrha Grossglocknerja, ki stoji pred tabo onstran ledenika, uživas res enkratnega pogled. Novo opazovališče, ki ga bodo odprli prav danes, opremljeno z naj-sodobnejšimi daljnogledi, ti bo se približalo gore, ledenik, pa kozoroge in gamse, ki se zasciteni ponosno pasejo po strmih travnikih. Res, novo opazovališče, razgledni stolp iz kristala, razlog, zaradi katerega sem se po skoraj četr stoletja ponovno povzpcl sem gor, tujek v tem okolju; pa kaj bi, tudi Miramarski grad je bil tujek, ko so ga zgradili na rtu pod Kontovegom. Pravi jo, da danes ne bi našli župana, ki bi zanj podpisal gradbeno dovoljenje. Verjetno je to res, vendar bi po tej logiki ne bilo ne piramid in ne Koloseja, da o Eifflovem stolpu sploh ne govorimo. S časom postane tujek del okolja in tako bo s tem stolpom, ki se čez ledenik spogleduje z Grossglocknerjem.

Popoldan je, sonce je se visoko, za planince pa je že večer. Spodaj majhne črne pike prečkajo ledenik - očitno se vračajo z vrha - in zgoraj se drugi pomikajo proti koči, kjer bodo prespali in se na vrh napotili jutri. Vse, začeni z vremenskimi napovedmi, je modernizirano, manj je idilicnosti in improvizacije, tiste, ki jo Janko Mlakar tako barvito opisuje v svojih planinskih spisih, lepota pa je ostala nespremenjena. Visokoturski naravni park namreč ni le zasciten, ampak je tudi vzdrževano območje. Ne samo pasivno, tudi aktivno. Plansarije se obstajajo, se so aktivne in krave se pasejo visoko, koder je le kaj pase. Ekonomsko se to seveda ne izplača, vendar bi opustitev pašnikov tudi skazila naravo. Nara-

vo pa ohranjaš tudi tako, da v njej zagotavljas obstoj tradicionalnih dejavnosti. Vendar je to že razmisljanje, ki bi zaslužilo drugačno, bolj poglobljeno obravnavo. Vsekakor solski primer, kako potrebe narave uskladiš s potrebami cloveka...

Moj obisk se bliža koncu. Se enkrat globoko zadiham in se ozrem naokoli. Tam čez se Grossglockner sonci v popoldanskih zarkih. Spodaj je ledenik že skoraj ves v senci. Jutri ga bo se manj. Kdo ve, mogoče bo kdaj tu res lepa zelena dolina...

Bojan Brezigar

Na slikah: v sredini pogled na Grossglockner; spodaj od leve 400 let stara kmečka hisa, Pogled na Grossglockner iz Heiligenbluta, nov razgledni stolp in ledenik Pasterze.

samo nekaj negativnega, da je to tako dolgo obdobje povzročalo samo težave. Ne, stoletja je bilo to obdobje, tako v Heiligenblutu kot tudi na drugi, solnograski strani Visokih Tur, pravzaprav pomemben vir dobicka. Tod čez je namreč tekla vinska pot. Iz Salzburga so tod tovorili sol proti Benetkam, iz Benetk pa vino - odtod ime vinska pot - proti Salzburgu. Benetke in Salzburg sta bili takrat dve bogati središči in tudi dve trgovski mesti. Vmes so bile Alpe in povezava je bila neizbežna. Tu, čez Visoke Ture, z vozovi ni bilo mogoče. Sol, vino, jantar, zacimbe, zlato, svilo in se marsikaj so tovorili s haflingerji: poldrugi stot tovara so naložili na hrbet trepreznemu konjicku (saj, haflinger je majhen svetlorjav konjček, poltrpežljiva zivalca za vsako rabo)

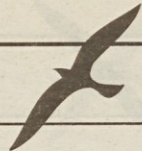
lovci. Celotno območje Visokih Tur so proglasili za zasebno lovišče; drugim je bil lov prepovedan. Domaćini pa so se morali soocati z vsakdanom: lakoto, pomanjkanjem, in se divjadjo, ki jim je uničevala tisto malo pridelka, kar ga je dajala strma zemlja. Lovili so, da bi se znebili divjadi, lovili so, ker so bili lačni, lovili so, ker so potrebovali kozuhe. In kazen za divje lovice je bila grozotna: vklejane so peljali v Benetke in dokler niso omagali so veslali na beneskkih galerah.

Spomin, spomin in se samo spomin. Tu zgoraj si lahko samo bežno predstavljias, kako so tovorili pred stoletji. Danes

edinstven podvig, ce pomislimo, da je bilo v casu, ko se je zamisel porodila - teklo je leto 1924 - v Nemčiji, Avstriji in Italiji skupaj samo 154.000 avtomobilov, 92.000 motorjev in le 2.000 kilometrov asfaltiranih cest. Vendar je ostala zamisel »na papirju« skoraj deset let, do hude gospodarske krize, ki je sledila krah na newjorski borzi. Takrat si je avstrijska vlada omislila realizacijo nacr-

prelazu Hochtor, 2.500 metrov visoko. Tu se tako približas goram, da bi jih lahko zagrabil z roko. In čeprav je vse zelo turistično, je treba priznati, da so avstrijski oblastniki vložili veliko truda v zascito narave. Le da jim narava sama ne pomaga.

Kmalu bo 25 let, kar sem bil zadnjič tu. Sedaj sem zopet prisel in ostrmel: ledenik Pasterze, vaba za milijone turistov, je za polovico manjši. Čas

Pred vojaška sodišča 200.000 italijanskih vojakov

Najbrž je ni občine v Italiji v kateri ne bi bila vsaj ena ulica posvečena vojaškim poveljnikom, regimentu ali kraju, znemu iz prve svetovne vojne. Se pred nasilnim nastopom fašizma so bila imena starih ulic spremenjena, in v srednjih ter večjih krajih najdemo, poleg drugih krajev, omenjene tudi Podgoro, Krn, Fajti hrib, Doberdob, Oslavje, Sabotin, Banjšice, seveda označene z njihovimi italijanskimi inaicimami. In razumljivih razlogov ne najdemo Kobarida. Povsod najdemo tudi imeni Cadorne in Diaza, pa ceprav je bil prvi najbolj kriv za strahotni poraz pri Kobaridu. V veliko krajih najdemo ulice posvečene tudi posamičnim brigadam ter regimentom, ki so izkavavele na Krasu, v Soski dolini, na Tridentiskem, na gori Grappa, itd.

Italijanska vojaška poveljstva in razne vlade, od predfasističnih do Mussolinijeve, kot tudi tiste povojne - demokratične niso zezele javnih razprav o vsem, kar se je dogajalo na fronti in v zaledju. Zamolcevale so podatke o uporih vojakov, o njihovem človeško upravičenem strahu pred sovražnikom, o negotovanju, o vojaških procesih.

Letos, ob 80-letnici konca 1. svetovne vojne, je pri založbi Laterza, eni najbolj znanih in tudi cenjenih italijanskih založniških hiš, izšla v ponatisu knjiga dveh italijanskih piscev, novinarja in raziskovalca. To sta Enzo Forcella in Alberto Monticone. Naslov knjige je: "Plotone di esecuzione - I processi della Prima Guerra Mondiale".

Knjiga je izšla v ponatisu, ze

v tretji izdaji. Prvic je bila tiskana leta 1968, torej pred tridesetimi leti, ob 50. obletnici konca prve vojne. V drugi, izpopolnjeni izdaji, je izšla leta 1972. Vzbudila je precej komentarjev in polemik. Potem je bilo o tem vprašanju vse tiho. Le tu pa tam smo brali kako daljšo razpravo v levičarskem časopisu ali v specializirani reviji.

Ime Enza Forcelle je zelo znano v italijanskem casnikarskem svetu. Sodeloval je pri Stampi, Giornu in Repubblica. Monticone je profesor na rimski univerzi in je objavil se nekaj drugih knjig in razprav o tem in drugih vprašanjih.

Knjiga je ze ob prvi izdaji leta 1968, ob petdesetletnici konca prve vojne, vzbudila veliko polemik. O tem vprašanju jih je veliko bilo ze nekaj let prej. Leta 1964, na eni prvih izvedb mednarodnega glasbenega festivala v Spoletu, so pripravili in izvedli tudi večerni program z naslovom "Bella ciao". Pripravila sta ga levo usmerjena glasbenika Roberto Leydi in F. Crivelli. Izbrani publiko je bil ponujen tudi splet pesmi, ki so jih italijanski vojaki prepevali med 1. svetovno vojno. Nekateri "odlični" gostje iz prvih vrst najbrž takšni, ki so na koncert prišli objavljene in brezplačno - so užaljeni vstali in odšli. V casopisih so se s protestnimi clanki oglasili "dobromisleci". V parlamentu so bile vložene nekatere uzaljene interpelacije. Sestavljalce programa so prijavili sodišču razadi zalitve vojke. Kasneje - tako je objavil tiskovni urad obrambnega ministrstva - je stvar šla v pozabo,

ker da so se pobudniki festivala opravičili poveljniku vojaške posadke v Spoletu.

Se najbolj je bila sporna pesem o "prekleti Gorici" (Gorizia, tu sei maledetta). O slednji se je veliko govorilo takrat tudi v Gorici. Poleg protestov bojovniških organizacij je bilo o njej precej razburjenja tudi v občinskem svetu.

Takratno protimilitaristično vzdusje je bilo se iz casov prve svetovne vojne lastno takratni italijanski levici: komunistom in socialistom. Slednji so zbirko pesmi iz prve svetovne vojne izdali tudi v svoj zbirki "I dischi del sole", za katero je skrbelo založniška hiša dnevnika Avanti! V kasnejših letih, ko so sli v vlado, najprej socialisti, kasneje pa se komunisti - pa ceprav pod drugim prenoviteljskim imenom - so oboji na te stvari pozabili. Ljudskega antimilitarizma v nekdanji italijanski levici danes ni več. Tudi zato bo najbrž prej omenjena knjiga o procesih našla svoje mesto le med malostevilnimi, ki jih polize zanima zgodovina, pa ceprav so nanjo opozorili kritiki v nekaterih najbolj razširjenih italijanskih listih.

Uvodoma sem napisal, da so raznim, predvsem slovenskim krajem, posvečene ulice in trgi. Imena teh krajev najdemo tudi v knjigi o kateri je tu govora: Kras, Plava, Volce, Oslavje, Krn, Gorica, Zaga, Banjšice, Dol, Palkisce, itd, so v tej knjigi doma. Dodati jim je treba se oznacbe kot so: Palmanova, Santa Maria la Longa, Pradamano, Vermegliano - Romijan, Gradi-

E. FORCELLA A. MONTICONE

LOTONE DI ESECUZIONE
I PROCESSI DELLA PRIMA GUERRA MONDIALE
EDITORI LATERZA

sca - Gradišče ob Soči, t.j. krajev v zaledju. V teh in se drugih krajih - tu nisem označil tistih v zaledju fronte na Tridentinskem - so se vojaki upirali.

V svoji knjigi sta Forcella in Monticone objavila izvečke sodb na 166 procesih. Njihova raziskovalna skupina je pregledala v rimskem drzavnem arhivu ohranjenih približno 100.000 (stotisoč) primerov in vzela iz te velike mase omenjenih 166. V več primerih gre za procese proti skupinam vojakov. Pregledali so le polovico dokumentacije.

Uradne statistike nam povedo naslednje: v italijanski kraljevi vojski je bilo med prvo svetovno vojno 5.200.000 vojakov. Tu so vsi pripadniki kopenske vojske, mornarice in letalstva, tisti, ki so morali na fronto, in tudi oni, ki so ostali v zaledju. V tem casu je bilo vojaškim sodiščem prijavljenih kar 870.000 ljudi. Stevilka je grozljiva. Od nje je sicer treba odšteti 470.000 prijav ljudi, ki se niso javili na poziv o mobilizaciji. Največ izmed teh - 370.000 - jih je bivalo v tujini. Bili so izseljenci, največ v Ameriki. Le 15 odstotkov se jih je vrnilo. Bili so se vedno italijanski državljani in kljub veliki tozadevni propagandi se niso hoteli vrniti domov. Ostali so v svoji novi domovini in sele po vojni jih je resila amnestija.

Ostaja pa se vedno 400.000 obtožb za protidrjavno delovanje v casu, ko so ljudje nosili vojaško suknjo. To je zelo veliko. Sele leto dni po koncu vojne, 2. septembra 1919, je prišlo do amnestije. Z njo so zmanjšali ali celo ukinili zaporno dobo obsojenim vojakom. Veliko jih je bilo namreč obsojenih na deset ali dvajset let vojaškega zapor.

V treh in pol letih vojne so vojaški sodniki preučili 350.000 primerov. 140.000 vojakov so oprostili, obsodili pa so jih 210.000.

Pred sodnike so prihajali predvsem preprosti vojaki, delavci in kmetje, tako iz severnih kot iz južnih dežel drzave, pismeni ljudje in analfabeti. Ob imenu vsakega obtoženca je namreč označeno, ali je pismen ali pa ne. Skoraj da ni bilo procesov proti castnikom. Ti so bili

iz srednjih slojev, torej med tistimi, ki so podpirali intervencijo. Obtoženci so bili somisljeniki socialistične ter ljudske (t.j. katoliške) stranke. V veliko primerih je v obtožnici navedeno, da so jim v nahrbtniku pri preiskavi našli socialistično casopisje.

Zelo dobro je delovala tudi vojaška cenzura. V Trevisu je bilo središče te cenzure. Zaradi obilice pisemskih posilk, so cenzorji ugnili pregledati le vsako deseto pismo. V veliki večini teh pisem so vojaki domov pisali o tem kakšen je resnični položaj na fronti. Njihovo pisanje je bilo diametralno nasprotno vsebini uradnih vojaških poročil, ki so bila slavošpevna. Vojaki so izrazili dvom v upravičenosti vojne, pisali o hudih izgubah, o lakoti, o osebni nevarnosti, itd. Takšno pisanje je za cenzorje bilo "kriminalno" - zelo radi so sodniki uporabljali izraz "disfattismo" - zato so pisci končali pred sodniki. Marsikdaj je pred sodišče sel tudi, kdor je pismo prejel.

Na fronti je bil strah pred sovražnikom upravičen. Enako je bilo na drugi strani fronte, v avstrijskih jarkih. Zaradi tega so si vojaki sami, tudi s strelnim orožjem, povzročali rane na nogah ali rokah. Ker so bili ranjeni so jih odpeljali v bolnišnice. Vojaški zdravniki so brz ugotovili, da so bile rane povzročene namerno. Takšni ranjenci so hitro sli pred sodnika. V juliju 1915, torej komaj nekaj dni po prihodu Italijanov na Kras, je kar na lepem stevilo ranjencev poskocilo od predvidenih 10 na kar 90 odstotkov.

Veliko je bilo dezertarjev. Vojaki so zapuščali svoje položaje na Krasu in v Brdih in s puško ali brez nje odhajali v zaledje. Največkrat so jih karabinjerji prijeli v neposrednem zaledju, obicajno na prehodu čez kakšno reko. Dezertarje so takoj poslali pred sodnika in v takšnih primerih je bila izrečena smrtna kazen z ustrelitvijo v hrbet. Kdaj pa kdaj je dezertarju uspelo priti do doma in sele po nekaj mesecih so ga na Siciliji ali v Neaplju ujeli domaci karabinjerji.

Karabinjerem, ki so bili vojaška policija, je bila zaupana tudi nehvaležna vohunska

dejavnost. Obleceni v navadne vojake so prihajali v posamične edinice in tam poslušali, kaj vojaki govorijo. Sledile so ovadbe zaradi protivojaške propagande. Marsikdaj so vojaki odkrili takega vohuna in ta je moral hitro stran, sicer bi jo skupil. Vse to pa pomeni, da generali niso zaupali svojim vojakom.

Marsikdo je dezertiral tudi tako, da je zbežal k sovražniku. Bili so sicer neznatna manjšina. V marsikaterem primeru so bili izseljenci, ki so pred vojno delali v nemških dezelah, poznali so jezik sovražnika. Tudi te so vojaški sodniki obsodili, pa ceprav v odsotnosti. V nekaterih primerih je slo za namerno dezerterstvo, v drugih pa za navadno predajo. Da so ljudje dezertirali so velikokrat povedali avstrijski vojaki, ki so prav tako dezertirali v nasprotno smer.

Vojaška sodišča so delala s polno paro v vsem casu vojne, se največ v letu 1917 - takrat je bilo veliko obsodb izrečenih se zlasti po avstrijsko-nemskem prodoru pri Kobaridu. Obsodili so tudi vojake in castnike od delkov, ki so junasko zastavljali nemsko-avstrijsko prodiranje. Nihče pa ni obsodil Cadorne. Vojaško poročilo o Kobaridu je bilo objavljeno sele leta 1968, petdeset let kasneje.

Veliko procesov je bilo tudi v zadnjem letu vojne, torej potem, ko je s poveljstva vojske odšel od vojakov zasvoženih vrhovni poveljnik Luigi Cadorna. Kljub takrat bolj enotnemu pogledu vseh Italijanov na zadnjo fazo vojne proti Avstro-Ogrski, je bilo med vojaki veliko negotovanja. Tistemu, ki je prevladovalo med posameznimi vojaki, se je v tem letu pridružilo negotovanje celih edinic. Upirale so se zlasti tiste, ki so bile v zaledju, v tistem trenutku, ko jim je bilo zapovedano, da morajo spet na fronto. V zalednih krajih Veneta so se upirali se zlasti alpinci. (Nekaj podobnega se je zgodilo v Gorici leta 1942, ko so morali alpinci divizije Julia v Rusijo). Zasedali so železniške postaje. Prišlo je do streljanja med njimi in zvestimi pešadijskimi cetami, ki so bile tja poslana, da vzpostavijo red. V teh spopadih je bilo tudi nekaj zrtev. Po stritju upora so vojake decimirali, to se pravi, ustrelili so vsakega desetega.

V knjigi Forcelle in Monticone na ni imen: ne tistih sodnikov, ne tistih obtožencev in obsojenec. Iz besedila razsodb zveni misljenje sodnikov-castnikov. Besedilo je propagandistično. Ni nikakršnega upoštevanja za zagovore obtožencev.

Po vojni je prišla amnestija. Niso je bili delezni tisti, ki so bili ze ustreljeni. Teh je bilo vsega skupaj 2.967. Ni podatkov kako se je končala življenjska pot za tistih 1.061 obsojenih na smrt, ki so takrat zbežali ustrelitvi v hrbet, ker so jih obsodili v odsotnosti.

Marko Waltritsch

Na slikah: zgoraj Platnica knjige Enza Forcelle in Alberta Monticone z značilno protivojno karikaturu slikarja Scalinija. Levo slika ujetega ceskoslovaskega dezertarja tik pred obesanjem v zaledju fronte na Piavi. Hranijo jo v dunajskem vojnem arhivu.

Avstrijci so dezertarje obešali, Italijani pa streljali v hrbet

Svoje obsojence na smrt so Italijani streljali v hrbet, Avstrijci pa so svoje dezertarje obesali. To se je dogajalo se zlasti takrat, ko so na fronti ujeli vojaka česke ali italijanske narodnosti, ki je dezertiral iz avstro-ogrske vojske, prešel k nasprotniku in se tam vključil v njegovo vojsko. Se zlasti v letu 1918, ko je fronta bila na Piavi, so v spopadih Avstrijci ujeli veliko vojakov česke in slovaske narodnosti, ki so se bojevali v sklopu ceskoslovaske legije. Takoj ko so jih ujeli, so jih postavili pred vojaško sodišče, obsodili na smrt in obesili pred postrojeno ceto. Podobno se je zgodilo z ubezniki italijanske narodnosti. Najbolj znana sta primera tridentinskih dezertarjev Cesara Battistija in Fabia Filzija.

Tudi v avstro-ogrski armadi je prišlo do upo-

rov več čet. V letu 1918 so bili taki upori tudi v polkih s pretežno slovenskim moštvo: v Judenburgu, v Radgoni, v Codroipu. Tudi v teh primerih je bilo za kazen ustreljenih nekaj vojakov. Brez dvoma so tudi v arhivih na Dunaju podatki o vojaških procesih, očitno ne o vseh, kajti v oktobru in novembru 1918 je avstro-ogrska vojska razpadala in dokumentov ni bilo mogoče prepeljati na Dunaj.

Upirali so se tudi Nemci, Francozi in Angleži. V francoski vojski so se leta 1918 uprli celi polki. Najhuje pa je bilo v Rusiji. Na fronti so vojaki zapuščali generale in oficirje. Vojaki so sli domov, tam pa so se v glavnem pridružili tistim, ki so se borili proti carju, pa ceprav ga v današnji Rusijo zelo častijo... (m.w.)

Boris Pangerc: »Prednost je, da lahko sežeš ljudem zelo blizu«

INTERVJU

Spomladi prihodnjega leta bodo v šestih slovenskih občinah na Tržaškem in Goriškem upravne volitve. Počasi se torej začenja čas obračunov. Z njimi začnemo tudi mi in izkoristili bomo poletni čas za pogovore z župani o njihovem delu, problemih in načrtih. Danes na naša vprašanja odgovarja dolinski župan Boris Pangerc.

Tudi na županstvu v Dolini se v teh mesecih pojavljajo jasni znaki dopustniškega oddiha, delovnih obveznosti je nekoliko manj, uradi javne uprave pa nikakor ne dokončno zaprejo svojih vrat: utišano, a vse se nekako dovoljuje. Prav tako je na svojem mestu župan: ko je bil pred nekaj leti izvoljen na to zahtevno in odgovorno mesto, je Boris Pangerc izbral možnost, ki mu jo je ponujal zakon, in se odločil, da bo za čas županovanja zamrznil svoj profesorski poklic. Kot sam trdi, pa je ta izbira pomenila zanj izredno pozitivno, življenjsko izkušnjo.

»Pride v srce skupnosti, povrh vsega je naša stvarnost posebna, ker jo tvorita dva naroda. Ozemlje naše občine ni veliko, je pa raznoliko in potrebno pozornosti. Prednost upravne enote s šest tisočimi prebivalci na 24 kvadratnih kilometrih je v tem, da lahko sežeš ljudem zelo blizu. Več je možnosti, da prebivalci osebno opozorijo na probleme, ki se pojavljajo v neposredni bližini njihovega življenjskega prostora, mimogrede pa povejo tudi osebnejše težave.« S kanckom zadovoljstva nato župan prizna, da je večkrat uspel ob takih srečanjih pomagati predvsem starejšim občanom, ki so potrebovali razumevanja, bližine in osebne stika. »Žal pa je realnost drugačna: obljubiti, da bo problem rešen, ni dovolj, ker se vse nato zatakne pri birokratskih postopkih in v proračunu...«

Cez devet mesecev se bo zaključila doba Pangercovega vodenja dolinske občinske uprave. Ob krajšem dopustu bo župan poletne mesece posvetil sestavljanju podrobnega obračuna, ali bolje natančnejšega, poglobljenjšega pregleda opravljenega dela in se neizpolnjenih obveznosti. Na tehtnico bo postavil bolj ali manj spodbudne stvari, ki spremljajo zupanova vlogo in se na osnovi vsega tega odločil, če se prihodnje pomlad ponovno predstavi na občinskih volitvah.

Se pred tako zahtevnimi koraki pa je Boris Pangerc pristal na sproščen pogovor, v katerem našim bralcem pravzaprav v glavnih obrisih oblikuje podobo občinske stvarnosti, kakršna je na Dolinskem. Iztočnico za pogovor pa je ponudilo že klasično zanimanje glede stanja javnih del, tistega področja občinskih posegov namreč, ki prav gotovo najneposredneje izvajajo pozornost občana (poleg davčin, seveda).

»Največ težav ustvarja občinska kanalizacija: omrežje je nepopolno in vsekakor potrebno velikih investicij, ker pa žal ni nobena novost. Ponekod je tako dotrajano, da okvara že meji na neznosnost. Ob takih pojavih (trenutno se popravljajo cevi na cesti od Domja do Ricmanj) smo pri-

siljeni poiskati rešitev, zaenkrat skušamo torej posegati, kjer je najnujnejše. Sicer se je pravkar zaključilo preurejanje kanalizacije v Mackoljah, ki je sedaj povezana tudi na čistilno napravo v Prebenegu: poseg nas je stal poldrugo milijardo.

Prav tako milijardne investicije zahteva vodovodno omrežje, ki je v nekaterih točkah zelo zastarelo in prav tako dotrajano. Že nekaj časa se sicer dogovarjamo s podjetjem Acegas, ki namerava prevzeti upravljanje te in podobnih javnih storitev na pokrajinskem obsegu. Osnutek osnovne konvencije je že pripravljen, naša uprava pa se ne strinja z nekaterimi podrobnostmi in bi radi stvar res dobro premislili, saj gre konec koncev za izredno vazno odločitev. Podjetje Acegas ima že v zakupu metansko napeljavo, kar tako oddati celotno upravljanje življenjske storitve, kot je voda, lahko pomeni tudi izgubo stika s svojim ozemljem. Hočemo pač ohraniti suverenost nad teritorijem in nadzor nad storitvami, to bomo pa dosegli z jasnim in trdnim stališčem, ki bo zagotovil pravi odnos z zunanjim podjetjem.«

V seznamu občinskih del, ki se pravkar blizajo koncu, gre omeniti prvi del dopolnitve javne razsvetljave, ki jo je občinska uprava ojačila v Dragi, Gročani, Dolini in Boljuncu. Zaključuje se tudi preureditev pokopališča v Mackoljah, potrebne so le še malenkostne prilagoditve za KZE. Sele začenja pa se razširitev pokopališča v Dolini, kjer se bodo dela začela s štirimesečno zamudo zaradi nepredvidenega premika daljšega odseka glavne vodo-

vodne cevi. Zakasnitev v napovedanem začetku je nastala tudi pri preurejanju pokopališča v Gročani, zamude pa so nastale zaradi postopka razlaskanja okoliskega zemljišča. Prav tako je prišlo do neljubih zamud pri načrtu popraviljanja in urejevanja vodnih rezervoarjev v raznih občinskih predelih: tokrat je dolinske upravitelje zavrnil pristojni deželni urad, ki je zaradi neposredne bližine parka med drugim zahteval ograjo iz lesenega plota in ne kovinske mreže.

»Na žalost so vsi ti zapleti navadnemu občanu nevidni: postopek za razna javna dela pa je izredno dolg in zamuden. Na osnovi zakona Merloni iz leta 1992 mora namreč občinska uprava za vsak posamezni poseg najprej imeti zagotovljena sredstva, sele nato lahko sproži ves postopek razpisa dražbe za načrt, nato za uresničitev del.«

V prvem letu županovanja je Boris Pangerc v spremstvu svojih odbornikov obiskal skoro vsako vas v občini in prisluhnil prebivalcem, ki so seveda opozorili na vrsto pomanjkljivosti, nevarnosti, težav in obenem svetovali tako ali drugačno izboljšavo, rešitev, dopolnilo občinskemu prostoru.

»Javni sestanki so bili izredno koristni in potrebni: na podlagi teh srečanj smo izdelali natančen osnovni delavni načrt. Da bi ga uresnicili, pa bi potrebovali 15 do 20 milijard. Zato smo ga morali oklestiti in se odločiti, da uresnicimo, kar je v tem obdobju in z razpoložljivimi sredstvi mogoče.

Trenutno je za razna javna dela namenjenih približno 7 milijard in pol: poleg omenjenih posegov, ki se zaključujejo oz. začnajo, so v poletnih mesecih napovedani še popravilo boljunskega farovža, pri čemer bo sodelovala vaska srenja; preureditev občinske telovadnice, ki ji zaenkrat namenimo 90 milijonov, predvidoma pa bo prihodnje leto potrebnih še

nekaj deset milijonov za dokončen poseg. S prispevkom Kraske gorske skupnosti se pravkar popravlja kanalizacija v Gročani. Jeseni pa naj bi se s prispevkom sklada bencinskih bonov začela dela za napeljavo metanovoda v Frankovcu, Žavljah, Krmenki, Borstu in Zabrežcu. Po podpisu konvencije z Obrtniskim konzorcijem naj bi se jeseni začela gradnja pomožne storitvene stavbe v dolinski obrtni coni, za kar je namenil prispevek poldruga milijarde Sklad za Trst.«

Med stvari, s katerimi se dolinski upravitelji že dalj časa ukvarjajo, sodi tudi veliko vprašanje uporabe občinskih oz. srenjskih prostorov, ki služijo v sirše družbene namene. Pangerc glede tega zagotavlja, da bo občinska uprava rešila problem z vrsto pogodb, v katerih bosta pojasnjena odnos in vloga občinske uprave na eni in društva na drugi stra-

ni. V glavnem gre namreč za stavbe, v katerih imajo svoj sedež in prireditveno dvorano kulturna društva. Bajе bodo društva ohranila svoj dosednji položaj in dobo v zameno za najemnino skrbela za čiščenje, vzdrževanje in sploh upravljanje občinskih prostorov.

»Mnoge stavbe so srenjska last, kar pa nikakor ni ustvarilo težav, saj ima naša občinska uprava s posameznimi srenjskimi odbori izredno dober odnos. Lahko rečem, da smo vzpostavili res tvoren in dinamičen dialog, žal srenje se niso pravne osebnosti, zato ne morejo imeti določenih pristojnosti. Ohranjanje spostljivega odnosa se izraža tudi tako, naša uprava nikoli ne obide mnenja srenjskih odborov, čeprav dejansko upravlja srenjsko imovino. Sicer s srenjami sodelujemo pri uresničevanju raznih pobud, kot je denimo redno čiščenje vasi.«

Kot verjetno vsi ostali se mora tudi dolinski župan soočiti z vsakdanjim občinskim delovnikom: ob pritožbi nad dolgimi birokratskimi postopki pa omenja predvsem pritisk nad tehničnim uradom, kamor se baje steka večina otipljivih in kratkoročnih problemov občinske stvarnosti. Zaradi tolike obremenitve pa si po županovem mnenju tudi ni mogoče čakati hitrega odziva: odtod, pravi Pangerc, občutek, da gre za zaviranje ali neposlušnost.

»Sicer pa je vzdušje med zaposlenimi in upravitelji kar se da dobro. Zavedam se, da je težaven prehod iz veljavnega pojmovanja javne službe kot stalne zaposlitve v nove pristope, ki jih v imenu učinkovitosti in večje prožnosti vnaša zakon Bassanini. V Dolini bi morali okrepiti predvsem določene zunanje službe, med katerimi je tudi vodovodno omrežje, čeprav bi pri tem vse odvisno od dogovarjanj z možnimi novimi upravitelji. Teoretsko imamo na veljavnem zaposlitvenem načrtu še enajst razpoložljivih mest. Kakorkoli pa čakamo na september, ko je napovedana obnova delovne pogodbe za javne uprave.

Pravo delovno vzdušje pa se je razvilo v sami svetovalski skupini, ki podpira občinsko upravo. Med večinskimi svetovalci in upravitelji tečejo redni pogovori na sestankih, ki so enkrat ali dvakrat mesečno. Na teh srečanjih tudi preverjamo učinkovitost vseh svojih odločitev: zato se zdijo seje dolinskega občinskega sveta tudi tako zelo enolične!«

Ob rednem poslovanju se dolinski upravitelji zavzemajo tudi za ohranjanje oz. navezovanje dobrosesedskih odnosov: v prvi vrsti gre za stike z občinami tržaške pokrajine in upravami, ki so ki so v neposredni bližini onstran državne meje. Poleg Kočevja in Marzabotta pa sta v seznamu uprav, s katerimi ima Dolina prijateljske stike, se Novo Mesto in pa Caprino Veronese, občina veronske pokrajine z nadvse sličnimi pogoji, kot so v dolinski stvarnosti.

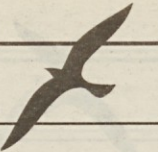
Kaj pa bi rad dolinski župan, ki se kljub zahtevnosti svojega poslanstva v svojem prostem času se vedno posveča obdelovanju vinograda, dejavnosti v Trzaskem oktetu in pesniškem ustvarjanju, do konca svoje mandate dobe se uresničil?

»Rad bi dosegel, da bi bile vse ceste, ki tečejo po dolinskem ozemlju, redno očiscene in zato varnejše in tudi lepše! Glavne prometne povezave so pokrajinske pristojnosti, tako da je ovira zopet v birokratskih postopkih, v zastojih, ki se mimogrede pojavijo zaradi najrazličnejših sprotih težav. Rad bi ugodil občanom v osnovnih stvareh, kot so greznice, kanalizacija, javna razsvetljava in sploh vse tiste bistvene storitve, ki jih res vsi potrebujemo v svojem vsakdanjem življenju.«

Kar dolinskemu županu res uspe, pa je njegova vsakodnevna razpoložljivost: čeprav rezultati niso sorazmerni s količino vloženega časa in moči, meni, da mu ta naloga ob neobhodni zahtevnosti prinaša tudi zadoščenje...

Damiana Ota

Marko Kravos

Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

črtice

METO

Večkrat je težko razumeti, kdo je pravzaprav kdo. Otroške oči se ne dojemajo celote, ker ponavadi vidijo le del zgodbe in ne poznajo ne začetka ne konca. Tako se mi je v najlepšo luč postavil Meto Bambič sele, ko je skončal. Takrat mi je tudi postalo jasno, kaj pomeni beseda genij, s katero odrasli na veliko obkladajo umetnike, znanstvenike, držav-
nike in vojskovodje.

Meto je postal v svojih predstavah pravi vzor genija, ko sem po kapljicah izvedel, kako si je organiziral smrt. Sel je v domaćo klet in v kadin, se pravi umivalnik, natočil par litrov bencina. Nadenj je postavil stolico, da je z nje segel do zanke, ki je visela s trama. V desnem žepu je imel pistolo, v rokah pa vžigalico. Najprej se je nadihal bencinskih hlapov, za pogum in sladko omamo. Potem je zlezal na stolico in vtaknil glavo v zanko: najprej bi ukresnil cetrin, potem si bo obenem pognal kroglo v glavo in cebnil v stolico pod sabo. Cisto delo, stoprocentna garancija. In da bo stvar se bolj dokončna umetnina, je zgleda Meto prej pozl se dve tubi tabletk za spanje.

Pa ni računal, da se bo zrak v kleti med njegovimi pripravami napolnil z bencinskimi hlapci. Morda je postal tudi zaspan in počasen v gibih... Ko je namreč prasknil z vžigalico, je kratkomalo zagrmelo kot v kamnolomu Facanoni. Eksplozija je pretresla trinadstropno hišo, da so se pojavile razpoke vse do drugega nadstropja in je omet na pročelju zgrmel na pločnik. Slava Metu! In večni mir in pokoj, ki si ju je tako zelo želel.

Da je Meto posebno brihten, je bilo jasno že prej: našemu očetu je za salo na pamet izračunal, koliko je 2.385 krat 597 deljeno 17. Za tak račun je rabil pet do sedem sekund. Tudi iznajdljiv je bil, saj je odprl doma ekspres popravilnico ključavnic, likalnikov, radijskih sprejemnikov, zaponk na ženskih tobi-
cah. Lotil se je tudi kovčkov, dežnikov ali stenske ure, če se je kje kaj zalomilo. Verjetno tudi koles in motorjev. V kleti je imel na kupe

orodja in vsakovrstne sare, da je v njej poi-
skal, kar mu je služilo. Ce ne, je skočil v staro mesto, kjer je clovek v starinarnici lahko kupil nadomestni del za vse na tem svetu.

Lahko bi kupil, ze... ko ne bi Meto zapadel čudni strasti. Bil je namreč vsem znan kot kleptomani.

"Mama, kaj je to kleptomani?" sem vprašal.

"To je tak clovek, ki kot da ima v sebi se nekoga drugega, ki ga sili v krajo. Vse in povsod krade, a brez koristi. Pravi Meto ob tem niti ne ve, kaj dela. Je kot obseden; ampak to je samo taka bolezen... Kot bi bil mesečen."

Problemov pa imaš, kolikor hočeš, ce si kleptomani. In ko si je Meto iskal kje kako to-
lazio, je postal alkoholi-
k.

"Mama, kaj je to alkoholi?"

Ne vem, kako mi je mama razložila to za-
vratno bolezen, da je pri tem tudi alkoholi-
k ohranil kaj od svojega dostojanstva. - Kaj pa je to dostojanstvo, ma-
ma?

In kaj pomeni, ce je kdo mizogin?

Ja, ker se je tisti čas tudi mizogin pojavil v Trstu: mizogin s popadki sadizma. Sosede so stikale glave in pripovedovale o tem: kako be skuara, ma lih malo je majnkalo, tudi to ali ono popadel mož, ki je v gneči na tramvaju ali na trgu za-
badal ženskam silo v zadnjice. To je bil slo-
viti mulo - vespa, fiol d'un can, o katerem je kmalu začela krožiti celo pesem. Veliko mož je tisti čas z zavistjo spremljalo podvige masčevaca zatiranih moskih. Morda ga je kdo tudi posnemal, vsaj z buciko. Drugače si nisem znal pred-
stavljati, kako bi lahko kak dan svoje silo zadi-
ral kar na starih koncih mesta istočasno, kot so pravile nase venderi-
gle.

No, pri sosedah je bilo slišat tudi vzdih olajsanja in tolazbe... "Hvala Bogu! Ta omo-
vespa vsaj ni posast, ki posiljuje in mori boge zjenske, kot se to godi v Ameriki. Morbit pici samo tiste, ki se prav nastavljaajo s svojo ritjo in pohujsljivo migajo z njo..."

"Bem no, skoraj sko-

raj je zrtvi lahko v po-
nos, ce se ji to primeri. Se pravi, da jo ima le-
po okroglo... He he."

Take vlečem na use-
sa, ko skušam razume-
ti, kaj pomeni biti mi-
zogin in sadist.

Bolj razumljivi so mi hipohondri. Ko je oče slišal kaj več o kaki bo-
lezni, je namreč takoj začel dobivati značilne znake. Ščasoma pa se je bal s temi občutki k blagemu a tudi surovo odkritemu doktorju Dragiču, ker je ta nekdo našega pacienta naj-
prej pazljivo poslušal, potem kako minuto po-
molčal - očetu se je ze-
zdelo, da bo zdaj ka-
pnila smrtna diagnoza -
potem pa zateglo in po-
časni razsodil: "Maa, znaas Joofeez... de sii proou enaa moonaa..."

Seveda mu je potem dal kak sirup za živce ali za prebavo. Oče je doma poparjeno, pa tu-
di v smeju pripovedo-
val o tej Dragičevi sod-
bi. Gotovo se mu je zdel izraz mona v ustih zdravnika nekaj poseb-
nega in zabaven. Pri-
stavil pa je kljub temu: "Ampak tudi Dragič se lahko zmoti, ne..."

"Ti si navaden hi-
pohonder..." je mama mimogrede tvegala učeno besedo in eno-
stavno diagnozo.

Ampak kakšni so še-
le ekstra hipohondri, ce je oče navaden hi-
pohonder?

Da sem jaz nepo-
boljsljiv piroman, mi je zrekel sosed, ki sem mu večkrat podtaknil ogenj v dračje ali k suhi travi, ki je z njego-
vega vrta silila na Klanc.

A biti kleptomani, kot genialni Meto, ne, to je bilo silno redko. Verjet-
no so večino drugih kar na hitro spravljal v za-
pore. Meto si je pravi čas preskrbel zdrav-
niško spricevalo, da se je z njim izmazal. Saj sem rekel, da je bil ge-
nij.

Pri Sv. Ivanu so nje-
govo bolezen vsi pozna-
li. Ko mu je oče v ba-
ru pri cerkvi nekoc plačal kavo - "corretto con Stock!" je Meto pri naročanju pokazal go-
sposki okus in alkohol-
no razvado, - sem na lastne oči videl, kako mu je postreznica kar sama nasula sladkorja in pomesala z zlicko.

"Mi je odnesel ze-
prevec zlick, ta sjor!" je pokomentiral.

Ljudje so vedeli po-
vedat se o vrsti drugih

njegovih monad. Reci-
mo tisto, ko mu je pri ekspres popravilu dela-
lo zapiralo na torbici prevec preglavic. Pa je sel na pokopališče k Sv. Ani in ofulil najpri-
mernejšo torbico kaki uzalosčeni vdovi in snel z nje zapiralo.

"Hopla, gospa! - pa je vaša torbica kot no-
va!" je Meto ekspres dostavil klientki svoje delo na dom.

Meni je nekoc prine-
se v dar velik lesen ka-
mion. Navdušeno sem ga preizkusil in se z njim spuščal po bregu dol, ko je pritekel oče in mi ga vzel: "To je ukradeno," je na kratko razložil. Jaz pa v jok.

"Ce ne gre Meto v za-
por, ker je kleptomani, grejo pa v przon tisti, ki tako ukradeni blago vzamejo in rabijo," mi je potem razložila ma-
ma.

Oče je kamion, ki ga Meto ni hotel odnesti nikamor nazaj, postavil na zidek na Klancu: "Naj ga odnese k vsem bogam, kdor ce!" si je oče tako umil roke.

S kamionom se je na mojo veliko žalost ve-
selil kdovekdo kdo-
vekje: zanj je bil najden in ne več ukraden!

Meto pa je ta čas iz-
maknil očetu v delavni-
ci krpo za likanje, da se je očetu hotelo zmesat, ko jo je iskal. Pa se je kmalu poto-
lrazil. In ko je prišel Me-
to drugi naokrog, se je rad z njim razgovoril, saj je bil Meto izo-
bražen in razumen, da malo takih. A držal se je tehnike, fizike in kar je takega. Politika in zgodovina ga nista za-
nimali: o ljudeh ni nikoli govoril, ne dobro ne slabo. Bil je pravi gospod, samo nekoliko skrivnosten in čuden. Zato bi kar verjel, kar so govorili ljudje: da ga je prek zdrave pameti spravilo gosposko dek-
le, ki ga je, ko ji je ze v zrelih letih dvoril, zavr-
tela. Malo se je z njim poigravala, ob tem pa si spletla gnezdo z dru-
gim, neznosno pustim povprečnem.

Kot mis iz moke, tako je moral gledati genij Meto takrat, ko se je zasal v ponvi mične gosposke in se pekel v smiru ljubezni.

Tudi takrat, ko ni utegnil več sprožiti pis-
tole in brcniti stola pod zanko, je gotovo belo pogledal: kot mis iz moke.

Potopis⁻¹⁴⁻

Edvin Bevč

Mesec dni po Novi Zelandiji

FIORDLAND

INVERCARGILL

Po treh dneh bivanja v Queenstownu je bil čas, da se premaknem. Nadaljeval sem pot proti jugu in dospel v malo me-
stece po imenu Te Anau blizu istoimen-
skega jezera. Mestece ni nič posebnega, vendar je startna točka za potovanja po Narodnem parku Fiordland. Fiordland je zares velik park, ki se razteza na jugo-
zahodnem delu otoka. Kot je že po ime-
nu razvidno, je tu mnogo fiordov, a to ni vse. Najbolj znana fiorda sta Milford Sound in Doubtful Sound. Odločil sem se, da grem na ogled prvega. Izbira ni bila lahka, saj je mnogo agencij, ki pri-
pravljajo vodene enodnevne izlete v fjo-
rde. Neki popotnik, ki sem ga srečal v ho-
stelu, mi je dal nasvet, naj grem z malo skupino, sprva z kombijem in nato z ladjo. Tudi tokrat sem srečno izbral. Obi-
sk je bil enostavno nepozaben, tudi zah-
valjujoč se vremenu, ki je bilo po mnenju samega vodica čudovito.

Med vožnjo je sofer pustil tudi posto-
pri nekaterih osamljenih hisah. V okolici je bilo polno sm. Povedali so mi, da je v zadnjih letih upadla reja goveda in da so ljudje pričeli gojiti sme, ki dajejo večji za-
služek.

Po enourni vožni po ne prevec zani-
mivi pokrajini, oziroma po gricevnati pokrajini, ki sem je bil že navajen, smo prisli v neko dolino. Kaj kmalu smo se ustavili pri jezeru Mirror Lake (Zrcalno jezero). Zakaj tako ime? Enostavno zato, ker si lahko videl v vodi prav vse, kar ob-
daja jezero, drevesa, hribe, lasten obraz in se kaj. Zares enkratno, tako, da zares ni sem vedel, katero je zgoraj in katero spo-
daj, ko sem doma razvil slike. Dolina je obdana z visokimi hribi, ki so bili v ti-
stem času zasneženi. Tukaj se je namreč vadal Novozelanc sir Edmund Hillary, prvi clovek na svetu, ki je prišel na vrh Mout Everesta leta 1953. Izbral je ta kraj prav zaradi posebnih pogojev, ki lahko spominjajo na himalajsko gorovje. Sli smo skozi 3 kilometre dolg predor, ki je pozimi zaprt saj nima osvetljave, povsod kaplja voda, cestisce je spolzko in cesta je precej ozka. Nadaljevali smo po dolinah in pred nami se je razprostirala pravljica-
pokrajina. Ustavili smo se dvakrat in sli na kratek sprehod. Sli smo v neko sote-
sko, ki me je spominjala bodisi na dolino Glinščice kot na Vintgar pri Bledu. Rekel sem si: "Prišel sem torej sem, da bi videl iste stvari kot blizu mojega doma?" Ne! saj, čeprav so si kraji podobni je okolje popolnoma drugačno.

Dospeli smo nato do fiorda Milford Sound. Vkrčali smo se na veliko jadnico in začeli potovanje po fjordu. Bilo je en-
kratno. Fiord ni zelo dolg a vseeno smo se vozili skoraj dve uri. Pred nami je bil raz-
gled nepozaben. Videli smo slapove, ma-
vrice, tjulne, vreme pa je bilo kot po na-
rocilu, le pihalo je malo prevec, a na ladjah je to normalno. Sli smo do Ta-
smanskega morja, ki je bilo tokrat precej mirno. Pravijo pa, da je eno izmed najbolj divjih morij na svetu. Tistega dne smo imeli zares srečo.

Na poti domov smo bili v kombiju vsi precej utrujeni a zelo veseli, videli smo enega od biserov Nove Zelandije.

Prespal sem se eno noč v Te Anau in nato sem se odpravil na novo potovanje. Dospel sem do Invercargilla, najjužnejse-
ga mesta v Novi Zelandiji in enega najjuž-
nejših na svetu (morda le v Argentini ali v Čilu je se kako mesto blize Antartiki). Invercargill ni lepo mesto. Je zelo ravnin-
sko brez večjih zanimivosti. Na srečo pa je bil turistični dom, v katerem sem preživel tri dni, zares lep. Vreme je bilo muhasto in precej mrzlo, vendar so-
večer zakurili ogenj in tako smo se vsi stanovanjci sestajali v dnevni sobi, se po-
govarjali, prebirali casopise ali knjige ali pa pisali vsak svoj dnevnik. Nekega veče-
ra nas je bilo v dnevni sobi šest popot-
nikov. Kar stire so pisali po vsej verjetno-
sti dnevnik z lastnimi dogodivščinami, kot sem tudi sam to počel. Zares zani-
mivo bi bilo prebrati te dnevnike in videti, kako različni ljudje gledajo na te kraje.

STEWART ISLAND

Vendar, zakaj se je treba podati tako na jug? Samo, da bi lahko nato rekel, da sem bil na jugu in v enem izmed najlepših hostelov? Ne, južno od Invercargilla je namreč se majhen otok Stewart Island. To je tretji največji otok v Novi Zelandiji, vendar je velik le za dvajsetino ostalih dveh. Iz naravnega vidika pa je zelo zani-
miv. Na otok lahko prideš z letalom ali s trajektom. Odločil sem se, da poskusim oboje. Sprva sem sel na otok z letalom in nato sem se vrnil na "zemljo" s trajektom. Pravega letališča na otoku ni. Mala letala (skupaj s pilotom nas je bilo enajst) pri-
stajajo na neki neasfaltirani cesti. Ni kon-
trollnega stolpa. Polet traja okoli 30 mi-
nut. Ko letalo pristane, se mu približa kombi, ki odpelje turiste v malo vasio, Obana. Tu so tri alternative. Ali najame-
s kolo, ali se podas pes po asfaltiranih ce-
stah (le 21 kilometrov, vse ostale so nea-
sfaltirane) ali pa greš na dvourni vožnjo s kombijem. Odločil sem se za dve varian-
ti. Sprva sem sel na majhen sprehod, ustavil sem se za trenutek v majhnem muzeju, kjer je polno slik o otoku in ostankov prvih prebivalcev otoka, nato pa sem sel s kombijem. Zal vreme ni bilo najboljše a na srečo ni deževalo. Otok je zelo samotni. Ima več plaz z belim pe-
skom, ki spominjajo na karabske otoke, le vreme ni bilo isto a tu je zelo težko na-
leteti na lepo vreme, saj moramo pomisli-
ti, da smo zelo blizu Antartike. Mnogo je gozdov. Kot sem omenil, je glavna, ozi-
ma edina, vasio Obana. Tu pa tam je nekaj hiš posejanih po otoku nedaleč od Obana. Glavni dejavnosti sta turizem in ribolov, predvsem rakov. Skoraj 95% otoka ni naseljenega. Polno je stez in pe-
soti, tako da lahko tudi teden dni pesa-
šiš po otoku. Otok mi ni bil posebno vse-
vendar mi je pustil nekaj težko razlozljiv-
vega: predvsem sta me prevzeli samota in tišina otoka, nekaj zares čudnega za ljudi, ki so navajeni živeti v mestih in v stalnem hrupu. V Invercargill sem se vr-
nil po enourni vožnji s trajektom.

Na sliki: Millford sound, najlepší fjord v Narodnem parku.

SEJA VODSTVA VSEDRŽAVNE KONFEDERACIJE KMETOV

Vlada je sedaj pozornejša do problemov kmetijstva

V delovnem načrtu do konca leta šest seminarjev - Srečanja o patronatih

Prejšnji teden je bil v Rimu sestanek vodstva Vsedržavne konfederacije kmetov, ki se ga je v imenu Kmečke zveze udeležil tajnik Edi Bukavec (na sliki). Vodstvo je obravnavalo vrsto vprašanj, med drugim je ocenilo tudi stališča in delo vlade na kmetijskem področju, odobrilo pa je tudi načrt pobud do konca leta.

Vodstvo konfederacije je glede vladne politike do kmetijstva ugotovilo več konkretnih znamenj, ki kažejo na pozitivne spremembe in drugačen odnos do kmetijskega sektorja. Vlada je v progami in vsakodnevnem delovanju znatno okrepila pozornost do kmetijstva, tako da je danes možno govoriti o pozitivni in usklajeni akciji med ministrstvom in vlado samo ter kmeckimi strokovnimi organizacijami in združenji.

Vodstvo konfederacije je se zlasti izrazilo pozitivno mnenje o tem, da je bila ustanovljena kmetijska komisija pri predsedstvu vlade, ki ima nalogo, da skupaj s predstavniki kmetov usmerja razvojne izbire v kmetijstvu. Te morajo biti seveda usklajene z evropsko politiko sektorja, pri čemer ne gre zapostavljati italijanskih interesov, ki so bili doslej podvrženi pritiskom drugih držav.

Vodstvo konfederacije kmetov je podčrtalo tudi pomen dogovora z ministrstvom za okolje, s katerim se odpira no-

vo poglavje v sodelovanju med kmetijskim sektorjem in javno upravo na področju okolja. Pozitivna ocena je bila izrečena tudi o nedavnem govoru predsednika vlade Prodiya med parlamentarno razpravo o zaupnici. Vodstvo konfederacije kmetov je poudarilo, da morajo vsi doslej storjeni pozitivni koraki najti potrditev tudi v finančnem zakonu za leto 1999.

V drugem delu srečanja je vodstvo kmečke konfederacije odobrilo delovni načrt do konca letosnjega leta, ki predvideva poleg rednega delovanja včlanjenih krajevnih organizacij in združenj tudi šest vsedržavnih tematskih razprav, ki zadevajo načrtovanje teritorija, razpravo o evro-

pski kmetijski politiki, seminar o organizaciji dela in posodabljanju zakonodaje ter se srečanja o patronatih in penzijskih vprašanjih.

Obetajo se olajšave za mlade kmete

Kaže, da bo parlament v kratkem sprejel kar zajeten sveženj olajšav za mlade, ki bi se želeli ukvarjati s kmetijskimi dejavnostmi. Gre za olajšave proizvodnega, finančnega, fiskalnega in davčnega značaja, ki jih bodo deležni mladi ljudje do 40. leta starosti, ce se bodo odločili, da delajo v katerikoli panogi kmetijskega sektorja za najmanj 6 let.

Osnutek ustreznega zakona je pripravila parlamentarna komisija za kmetijstvo poslanske zbornice, s tem, da je poenotila v en sam tekst več besedil (kar sedem različnih zakonskih osnutkov, med katerimi je tudi vladni). Osnutek predvideva pomoč pri naseljevanju

na kmetijska področja, se zlasti gorata, obenem pa vsebuje tudi načrt za brezplačno poklicno izpopolnjevanje. Zanimivo je se zlasti to, da razbremenjuje vrste davčnih dajatev kmetijska posestva in zemljišča, ce so v lasti ali najemu mladih podjetnikov za vsaj 15 let. Osnutek je, kot rečeno že pripravljen in kmalu po poletju naj bi sel v razpravo v avlo poslanske zbornice. Predvideva se dokaj hiter postopek, saj je to eden izmed ukrepov, ki lahko nemalo prispeva k bodočemu razvoju kmetijskega sektorja v Italiji, za mlade pa vsekakor predstavlja novo možnost zaposlitve.

ČLOVÉK IN ZEMLJA

NOVICE

Tečaji za čebelarje

Konzorcij čebelarjev trzaskе pokrajine si prizadeva, da bi z več pobudami omogočil pristop mladim k čebelarstvu. V ta okvir spada tudi organiziranje bodisi začetnega tečaja, kot tečaja o posodabljanju pristopov v čebelarstvu. Teoretske lekcije in praktične demonstracije bodo v čebelarskem laboratoriju centra ERSa na Proseku, ki so se začele prejšnji četrtek in petek, se bodo nadaljevale 4. in 5. avgusta z začetkom ob 19. uri. Tečaj je povsem brezplačen in organizator bo poskrbel tudi za didaktični material.

Tečaj obravnava anatomijo in obnašanje čebel, tehnike čebelarstva in vzdrževanje panjev, čebelje proizvode, boj proti nadlogam, zakonodajo sektorja in javne olajšave ter prispevke.

Tudi letos Florpadova

Tudi letos bo od 18. do 20. septembra na sejmskem razstavišču v Padovi tradicionalna mednarodna razstava cvetja in sadik. Gre za eno izmed najpomembnejših tovrstnih manifestacij v evropskem in celo svetovnem merilu. Poleg razstave cvetja in sadik je to tudi priložnost za predstavljanje novih sodobnih tehnologij za gojenje rastlin in okrasnih vrtov. Velik del prostorov padovskega sejmišča bo torej namenjen tudi razstavi strojev.

Ilirska Bistrica: veliko težav z merjasci in medvedi

Z območja Ilirske Bistrice prihaja v zadnjem obdobju vse več vesti o veliki škodi, ki jo na poljih povzroča divjad. Novinar Primorskih novic Tomo Sajn je obiskal Novokračine in Dolnji Zemon, pogovarjal se je s kmeti in krajevnimi lovci ter bil priča razdejanju, ki po njegovi oceni in oceni domaćinov ze presega vse meje.

Najhuši nasprotnik raznih poljsčin so merjasci, ki so se v zadnjih

letih kljub lovu nanje zelo razmnožili. Nekatere njive krompirja so dobesedno preorane, kot da bi sel čeznje traktor. Poleg krompirja so priljubljeni cilj divjih prašicev tudi razne zitarice, jeseni pa čaka ista usoda tudi koruzo.

Poleg merjascev se na poljih vse pogosteje pojavljajo tudi medvedje, ki so se razmnožili in so na lestvici povzročiteljev škode kmetijstvu takoj za merjasci. Nekoliko manj

je jelenov, čeprav so tudi te zapazili na njivah in v obdelanih ogradah. Škoda po divjadi ni sicer star problem tega okolja, vendar je v zadnjem času dobila zaskrbljujoč obseg. Krajevno lovsko društvo, ki mora poravnati škodo kmetijstvu, je pred tolikšnim navalom nemarno. Za merjasec in jelene je sicer predviden tudi odstrel, a v znatno manjšem številu od potrebnega, medved pa je zaščiten in lovci

nanj ne smejo streljati. Lovsak družina v bistvu plačuje kmetijstvu povzročeno škodo s prodajo mesa uplenjenih živali, a to sedaj ne zadostuje več. Zato so lovci mnenja, da je edini način reševanja problema povečan odstrel, se zlasti merjascev, ki so največji škodljivci. Vendar tega ne morejo načrtovati sami, ker je določitev odstrela v pristojnosti notranjskega lovskega gojitvenega območja.

Medvedje pa poleg škode povzročajo tudi preplah, saj si mnogi ljudje ne upajo oddaljiti od naselij. Nekateri lovci, ki dobro poznajo območje, trdijo, da je v okolici več kot deset stalno nastanjenih medvedov. Kot ugotavlja Sajn bo letos, kot vse kaže, dobra letina sliv, te pa gredo medvedom se zlasti v tek. Pri obiranju sliv pa kosmatinec polomi in oskubi vse, tako da od drevesa ostane le boren strclj.

V avgustu je največ dela v vrtu s pobiranjem povrtnin

Letosnje poletje je zelo toplo, zato vse zelo bujno raste. Na splošno imamo v avgustu na kmetiji veliko dela, posebno pa v zelenjavnem vrtu.

V **VINOGRADU** ni večjih opravil, razen skropljenja. V tem mesecu opravimo še zadnje skropljenje proti peronospori in oidiju, ce je to potrebno. Skropimo tudi proti botritisu. Bolezen se v tem mesecu pojavi se zlasti, ce je vreme vlažno. Zato bodimo nanjo posebej pozorni. Drugi problem pri trtah je pomanjkanje mikroelementov. V naših krajih je posebno problem pomanjkanje magnezija. O tem bomo obsirneje pisali naslednji mesec.

V **SADOVNJAKU** prav tako nimamo večjih opravil.

Kaže, da bo letosnji pridelek **OLJKE** kar zadovoljiv. Oljke se dobro debelijo in do sedaj ni bilo večjih problemov. Veliko pozornosti moramo ze v avgustu posvetiti nadzoru oljčne muhe.

V **ZELENJAVNEM VRTU** je v avgustu največ dela s pobiranjem povrtnin. Pobiramo paradiznike,

bučke, papriko, jajčevce, baziliko in številne druge vrtnine. Najboljši čas za pobiranje povrtnin je pred mrakom, ko so rastline suhe. To velja posebno za zelenjadnice, od katerih uporabljamo zelene dele. Ko ob sušnem vremenu zalivamo vrt, je najbolje, da počakamo kako uro ali pa da pobereмо naslednji dan. Na ta način bomo imeli bolj trdne liste.

Jajčevce pobiramo z nožem ali s skarjami in to zaradi bodic, ki jih ima plod na časnih listih. Iz istega razloga je priporočljiva uporaba rokavic. Pri pobiranju bučk moramo uporabljati dolge hlace zaradi dlavic na listih, ki razdražijo kožo. Odrežemo jih z nožem. Korenje pobiramo z vilami ali z motiko. V tezi zemlji se namreč z ročnim pobiranjem korenje kar zlomi. Prav tako pobiramo cesen, cebulo, por in krompir. Baziliko pa pobiramo tako, da ji pobereмо liste in tudi vršičke. Na ta način preprečimo, da gre rastlina predčasno v seme. Poleg tega rastlina proizvaja več listov. V hladnejših legah

trzaskе pokrajine kopljemo krompir, medtem ko smo s tem že končali v Bregu. Krompir hranimo na temnem in hladnem prostoru. Stalno ga nadzorujemo in v primeru gnitja ga takoj odstranimo.

Posebno moramo v zelenjavnem vrtu biti pozorni na zalivanje, saj v tem času primanjkuje vode, ki jo rastline sedaj najbolj potrebujejo. Zalivajmo zvečer, se bolje pa zgodaj zjutraj. Pri zalivanju pazimo, da ne mocimo listov, da se glivične bolezni ne bi širile. Plevel lahko v manjših vrtovih zatiramo s površinskim okopavanjem ali pa kar ročno. Za lažje izruvanje je bolje, da je zemlja vlažna. Zato moramo zemljo prej nekoliko zaliti. Plevel moramo nato odstraniti iz vrta, posebno ce je slednji tik pred cvetenjem ali tvorbo semen. Zrele rastline plevela niso primerne za kompostiranje, ker bi s kompostom v zemljo pršla tudi semena, ki se med kompostiranjem ne unijo.

V tem času sejemo nekatere zelenjadnice, kot npr pozne

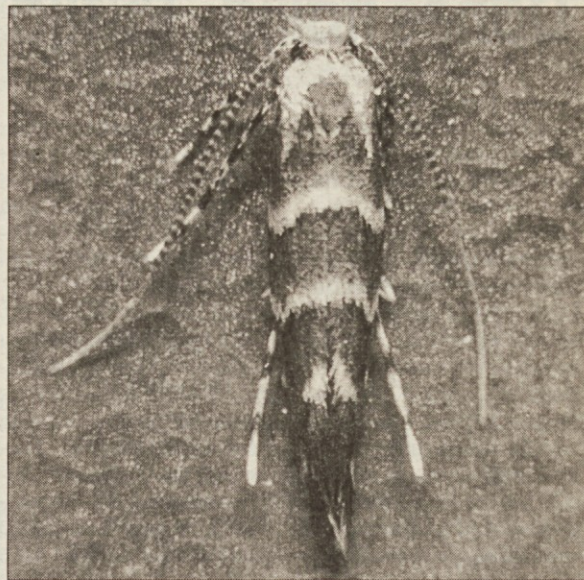
sorte solate, rdeci radič, petersilj, belo cebulo. Po setvi je zelo pomembno, da zemljo prekrijemo z zakljevino, da se ne izsuši. Na ta način obenem zavarujemo semena, da jih voda med zalivanjem ali v primeru dežja ne izpere. Presadimo cvetaco in ostale kapusnice ter rdeci radič, ki smo ga sejali ze v prejšnjem mesecu. Rdeci radič presadimo v razdalji 30 cm do 40 cm. Vsak dan moramo zmerno zalivati in odstranjevati plevel, posebno v prvi fazi rasti radica.

Zelje in ostale kapusnice sadimo v razdaljo 60-80 cm med vrstami in 40-50 cm med posameznimi rastlinami v vrsti. Rahlo pognojimo in zalivamo. Med kapusnicami je najbolj poznano zelje. V naših krajih so bolj primerne zgodnje sorte. Sejemo na sončen kraj. Pri nas moramo zelje dobro zalivati, a voda ne sme zastajati.

V primeru sušnega avgusta moramo obilno zalivati trato. V avgustu pripravimo podtaknjence pelargonij.

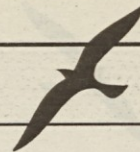
dr. Magda Sturman

Hud sovražnik divjih kostanjev

Prejšnji teden smo podrobneje pisali o škodljivcu, ki povzroča predčasno sušenje in odpadanje listov divjih kostanjev. Danes objavljamo fotografijo tega nadležnega. ki mu je ime Cameraria ohridella (ime je dobil po Ohridu v Makedoniji, kjer so ga prvič odkrili v začetku osemdesetih let).

V zadnjih letih se je Cameraria razširila po vsej naši deželi in izsledki kažejo na njegovo večjo koncentracijo v trzaski in goriski pokrajini. Boj proti temu škodljivcu je težaven, se zlasti v urbanih okoljih, kjer zaradi sanitarnih razlogov ni možna uporaba velikih količin kemičnih sredstev.

NOVICE

Nogomet: včeraj začetek slovenskega prvenstva

KOPER - Včeraj se je začelo 8. državno prvenstvo 1. slovenske lige v nogometu. V prvem kolu je Koper doma igral proti Publikum 1:1 (1:1). Ostali spored 1. kola je nalsednji: Maribor - Triglav, SCT Olimpija - Primorje, Mura - Korotan, Rudar - Potrošnik, Hit Gorica - BS Tehnik.

Bukovčeva odlična na DP

MARIBOR - Slovenska atletinja Brigita Bukovec je na državnem atletskem prvenstvu v Mariboru zmagala v teku na 100 metrov z ovirami z drugim najboljšim letošnjim časom v Evropi 12, 75 sekunde. Boljša od Slovenke je bila letos le Svedinja Ljudmila Enqvist na začetku sezone (12, 72).

Tenis: Ulihrach prvi finalist v Umagu

UMAG - Češki tenisač Ulihrach je prvi finalist mednarodnega teniskega turnirja v Umagu. S 6:3, 6:3 je premagal Argentincega Puerto. V finalu se bo pomeril proti zmagovalcu polfinalnega dvoboja Norman (Svedksa) in Marin (Kostarika). Četrtninalni izidi: Marin (Kostarika) - Maarhuis (Nizozemska) 6:2, 7:6; Norman (Svedska) - Kucera (Slovaška) 1:6, 6:4, 6:4; Puerta (Argentina) - Kuerten (Brazilija) 6:4, 1:6, 7:6; Ulihrach (Česka) - Mantilla (Spanija) 6:3, 3:6, 7:6.

Gaudenzi finalist v Kitzbühlu

KITZBUHEL - Na teniskem turnirju v Kitzbuehlu je že znan prvi finalist. Italijan Andrea Gaudenzi, sedmi nosilec, je v polfinalu premagal šestega nosilca Spanca Francisca Claveta s 6:2, 2:6, 6:2. V finalu se bo Gaudenzi pomeril s tretjim nosilcem Spancem Albertom Costo, ki je v polfinalu premagal Argentince Franca Squillarija s 7:5, 1:6, 6:3.

Poraz Rafterja, Agassi uspešen

LOS ANGELES - Prvi nosilec Avstralec Patrick Rafter je na teniskem turnirju v Los Angelesu (315.000 ameriških dolarjev nagradnega sklada) izpadel v četrtninalu. Premagal ga je nepostavljeni American Justin Gimelstob s 6:4 in 6:3.

Gimelstob bo v polfinalu igral s petim igralcem turnirja Americanom Andreom Agassijem, ki je po uri in dvajsetih minutah izločil Avstralca Sandona Stolleja s 7:6 (7:2) in 6:2. To je bil že deveti zaporedni dvoboj Agassija, v katerem ni izgubil niza.

Rekordnih 70 reprezentanc na igrah Commonwealtha

KUALA LUMPUR - Na 16. športnih igrah britanske skupnosti narodov (Commonwealth), ki bodo od 11. do 21. septembra v Kuala Lumpuru, bo po prijavi Solomonskih otokov (otocje v južnem Pacifiku) nastopilo 70 reprezentanc. V Commonwealthu je 69 dežel, ki bodo vse imele svoje zastopnike v Maleziji, nastopil pa bo tudi Kilibati, ki sicer ni član tega združenja. V malezijski prestolnici bo nastopilo okrog 6000 športnikov in uradnih predstavnikov. Na prejšnjih igrah leta 1994 v kanadski Victoriji je sodelovalo 57 reprezentanc s 3430 zastopniki.

Poletovi hokejisti za 3. mesto

VARESE - Poletovi hokejisti in line so včeraj v finalnem delu 1. divizije v Vareseju izenčili z Avelancejem iz Bocna (3:3) in izgubili z Milanom (1:4). Danes bodo igrali v finalu za 3. mesto.

KOŠARKA / SP V GRČIJI

Danes Italija - Rusija

Srečanje se bo začelo ob 18.45

* ATENE - Na 13. svetovnem kosarkarskem prvenstvu v Atenah so se v petek končala predtekmovalna. Neporažene so ostale Grčija, ZR Jugoslavija, Litva in Spanija, ki so tudi zmagale v svojih skupinah. Reprezentance Senegala, Japonske, Južne Koreje in Nigerije so zasedle zadnja mesta in se bodo borile za uvrstitev od 13. do 16. mesta, ostalih dvanajst ekip pa ima se možnost, da osvoji naslov svetovnega prvaka v finalu, ki bo v nedeljo, 9. avgusta, ob 19. uri.

V drugem delu tekmovalja se bodo moštva merila v dveh skupinah, rezultati iz prvega dela pa se bodo upoštevali. Danes se bodo po včerajšnjem dnevu premora v prvi skupini pomerili Grčija in Portoriko, Rusija in Italija ter ZR Jugos-

slavija in Kanada. V drugi skupini so pari naslednji: ZDA - Argentina, Litva - Avstralija in Spanija - Brazilija. Četrtninalne tekme bodo v petek, 7. t.m.

SPORED 2. DELA
SKUPINA E, danes: 16.30 Jugoslavija - Kanada; 18.45: Rusija - Italija; 21.00 Portoriko - Grčija; jutri: 16.30 Kanada - Portoriko; 18.45: Italija - Jugoslavija; 21.00 Grčija - Rusija; **torek, 4.8.:** 16.30 Rusija - Kanada; 18.45 Portoriko - Italija; 21.00 Jugoslavija - Grčija.

SKUPINA F, danes: 16.30 Avstralija - Litva; 18.45 Argentina - ZDA; 21.00 Spanija - Brazilija; jutri: 16.30 Litva - Argentina; 18.45 Brazilija - Avstralija; 21.00 ZDA - Spanija; **torek, 4.8.:** Spanija - Litva; 18.45 Argentina - Brazilija; 21.00 Avstralija - ZDA.

»Gusar« Marco Pantani ohranil rumeno majico

Včeraj je na kronometer zmagal Ullrich, tretji pa je bil Pantani

LE CREUSOT - Zmagovalec včerajšnjega 52 kilometrov dolgega kronometra, predzadnje etape na kolesarski dirki Tour de France je lanskoletni zmagovalac Nemec Jan Ullrich (Telekom). Italijan Marco Pantani je s tretjim mestom na kronometru obdržal rumeno majico in je na najboljši poti, da po Giru osvoji se Tour. Drugi je bil včeraj American Bobby Julich, ki je v skupnem seštevku na tretjem mestu.

Današnja, zadnja etapa do Pariza bo verjetno le formalnost in Marco Pantani, pravi heroj letošnjega nesrečnega Toura, ki je potekal v znamenju zolčnih polemik in dopinga, bo zaslužen za drugo zmago na etapni dirkah v tej sezoni. Pantani je tudi dokazal, da lhako v isti sezoni zmagas tako na Giru kot na Touru. Seveda treba je imeti pogum in veliko »srce«, kot ju ima »Gusar«.

Napačno je verjetno ravnal Jan Ullrich, ki se je izključno pripravljaval za francosko dirko. Sicer pa tudi nemski kolesar je dokazal na tej dirki, da sodi med najmočnejše na svetu in da je ta čas edini, ki se lahko na takih dirkah meri s Pantanijem.

Glede Rodolfa Massija, le-ta je sedaj na svobodi, toda se vedno osumljen, da je ilegalno uvozil v Francijo škodljiva sredstva za zdravje.

VRSTNI RED 20. ETAPE NA KRONOMETER (52 km): 1. Jan Ullrich (Nem/TEL) 1:03:52 (povprečna hitrost: 48, 851 km/h); 2. Bobby Julich (ZDA/COF) +1:01; 3. Marco Pantani (Ita/MER) 2:35; 4. Dariusz Baranowski (Pol/USP) 3:11; 5. Andrej Teterjuk (Kaz/LOT)

3:46; 6. Vjačeslav Jekimov (Rus/USP) 3:48; 7. Christophe Rinero (Fra/COF) 3:50; 8. Riccardo Forconi (Ita/MER) 3:55; 9. Axel Merckx (Bel/PLT) 3:59; 10. Roland Meier (Svi/COF) 4:29.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Marco Pantani (Ita/MER) 89:05:10; 2. Jan Ullrich (Nem/TEL) +03:21; 3. Bobby Julich (ZDA/COF) 04:08; 4. Christophe Rinero (Fra/COF) 09:16; 5. Michael Boogerd (Niz/RAB) 11:26; 6. Jean-Cyril Robin (Fra/USP) 14:57; 7. Roland Meier (Svi/COF) 15:13; 8. Daniele Nardello (Ita/MAP) 16:07; 9. Giuseppe Di Grande (Ita/MAP) 17:35; 10. Axel Merckx (Bel/PLT) 17:39.

AVTOMOBILIZEM / VELIKA NAGRADA NEMČIJE

McLarnova pilota danes v prvi vrsti

Häkkinen in Coulthard najboljše na uradnem treningu - M. Schumacher šele deveti

HOCKENHEIM

- Na kvalifikacijskem treningu pred današnjo dirko voznikov formule 1 za VN Nemčije v Hockenheimu, enajsto letošnjo preizkušnjo svetovnega prvenstva, je bil najhitrejši vodilni v skupnem seštevku Finec Mika Häkkinen (na sliki) (McLaren-Mercedes). Drugo startno mesto si je zagotovil njegov mostveni kolega Skot David Coulthard, tretji pa je bil svetovni prvak Kanadčan Jacques Villeneuve (Williams-Mecachrome).

Nemec Michael Schumacher (Ferrari), trenutno drugi v skupnem seštevku SP, je osvojil le

deveto startno mesto. Boljša od njega sta bila tudi drugi voznik Ferrarija, Irec Eddie Irvine, in njegov mlajši brat Ralf Schumacher (Jordan-Mugen Honda). Na nedeljski dirki bo nastopilo le 21 dirkecev, kajti Brazilca Ricarda Rosseta (Tyrrell-Ford) so po nesreči na dopoldanskem prostem treningu odpeljali v bolnišnico, tako da ni nastopil na kvalifikacijah.

VRSTNI RED: 1. vrsta: Mika Häkkinen (Fin/McLaren-Mercedes) 1:41, 838; David Coulthard (Sko/McLaren-Mercedes) 1:42, 347; 2. vrsta: Jacques Villeneuve (Kan/Williams-Meca.) 1:42, 365; Ralf Schumacher (Nem/Jordan-Mugen Honda) 1:42, 994; 3. vrsta: Damon Hill (Ang/Jordan-Mugen Honda) 1:43, 183; Eddie Irvine (Irs/Ferrari) 1:43, 270; 4. vrsta: Alexander Wurz (Avt/Benet-

ton-Mecachrome) 1:43, 341;

Giancarlo Fisichella (Ita/Benetton-Meca.) 1:43, 369; 5. vrsta: Michael Schumacher (Nem/Ferrari) 1:43, 459; Heinz-Harald Frentzen (Nem/Williams-Meca.) 1:43, 467; 6. vrsta: Jean Alesi (Fra/Sauber-Petronas) 1:43, 663; Johnny Herbert (Ang/Sauber-Petronas) 1:44, 599; 7. vrsta: Rubens Barrichello (Bra/Stewart-Ford) 1:44, 776; Jarno Trulli (Ita/Prost-Peugeot) 1:44, 844; 8. vrsta: Toranosuke Takagi (Jap/Tyrrell-Ford) 1:44, 961; Olivier Panis (Fra/Prost-Peugeot) 1:45, 197; 9. vrsta: Mika Salo (Fin/Arrows) 1:45, 276; Pedro Paulo Diniz (Bra/Arrows) 1:45, 588; 10. vrsta: Jos Verstappen (Niz/Stewart-Ford) 1:45, 623; Sinji Nakano (Jap/Minardi-Ford) 1:46, 713; 11. vrsta: Esteban Tuero (Arg/Minardi-Ford) 1:47, 265.

NOGOMET / AMATERSKE LIGE

Na startu kar 256 moštev

V konkurenci tudi 10 naših ekip - Promocijska in 1. AL 20.9.

Nogometna zveza je objavila skupine v raznih amaterskih ligah, v katerih bo v naši deželi nastopilo skupno 256 ekip (od elitne do 3. amaterske lige). V konkurenci bo tudi 10 naših moštev.

V promocijski ligi bodo nastopili Primorje, Vesna in Zarja/Gaja; v 1. amaterski ligi Sovodnje in Juventina, v 2. amaterski ligi Breg, Mladost in Primorec, v 3. amaterski ligi pa Breg B, Kras in Zarja/Gaja B.

Oglejmo si podrobno, v katerih skupinah in v kateri »družbi« bodo igrala naše ekipe. PROMOCIJSKA LIGA, skupina B: Gradele, Palmanova, Cividale, Manzano, Maranese, Aquileia, Lucinico, Capriva, Monfalcone, San Canzian, Vesna, Primorje, Zarja/Gaja,

Ponziana, Muggia Duno in Latte Carso. Začetek prvenstva: 20. septembra.

1. AMATERSKA LIGA, skupina C: Edile Adriatica, San Giovanni, Opicina, Sovodnje, Isonzo San Pier, San Lorenzo, Pro Romans, Juventina, Union 91, Trivignano, Aiello, Ruda, Gonars, Pro Fiumicello, Futura in Pro Cervignano. Začetek prvenstva: 20. septembra.

2. AMATERSKA LIGA, skupina D: Poggio, Isonzo Turjak, Fincantieri, Mladost, Staranzano, Medea, Campanelle Prisco, Chiabola, Roianese, Breg, Toirre Tapogliano Campolongo, Villa Vicentina, Torviscosa, Porpetto; skupina E: Azzurra Gorica, Piedimonte, Moraro, Mariano, Pro Farra, Primorec, Portuale,

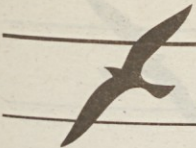
Sant'Andrea, Corno, Medeazza, Villanova, Aurora Buonacquisto Remanzacco, Azzurra Premariacco, Savorgnana in Povoletto. Začetek prvenstva: 4. oktobra.

3. AMATERSKA LIGA, skupina G: C GS, CUS, Kras, Montebello Don Bosco, Venus, San Vito Ts, Union Ts, Zarja/Gaja B, Breg B, Romana, Vermegliano, Fogliano in Sagrado. Začetek prvenstva: 4. oktobra.

Obvestila

ZSSDI vabi na predstavitev Zbornika slovenskega sporta v Italiji 1997/98, ki bo jutri, 3. avgusta, ob 20.30 na Stadionu 1. maj.

Nika in Barbara

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Festival glasbe in uličnega gledališča
Do 9. avgusta na trgu pred stolnico, se bo odvijal festival glasbe in uličnega gledališča »Večer prazn- nega dneva«.

VERONA

50. Shakespeare festival
Jutri, 3., 4., 5., 6., 7. in 8. avgusta ob 21.15 bo upri- zoritev »Ukroocene trnoglavke«, državna premiera. Dne 28., 29. in 31. avgusta ter od 1. do 5. septembra ob 20.30 bo uprizoritev »Dvanajste noči«, državna premiera.

Mednarodni festival operete

Cin-Ci-Là
2. avgusta ob 18.00 v Gledališču Verdi.

Grof iz Luksemburga
4., 5., 6., 8. avgusta ob 20.30 in 9. avgusta ob 18.00 v Gledališču Verdi.

Program 5. Primorskega poletnega festivala

Danes, 2. avgusta ob 21.30 bo v Ospu upri- zoritev dela Marjana Tomsica »Buzec on buz- ca jaz« rezija Boris Cavazza.

Danes, 2. avgusta ob 21.30 bo v Avditoriju Portorož balet »Carmen« koreografija Anto- nio Gades.

Jutri, 3. avgusta ob 21.30 bo v Vrtu italijan- ske gimnazije v Kopru uprizoritev »Cezarja« v režiji Branka Brezoveca.

46. mednarodni poletni festival Ljubljana

Poleti se dan zvečer začne
Zvezdni prah
Križanke, 28. avgusta ob 20.30 — G. Verdi: REQUIEM, Simfo- nični orkester RTV Slovenija

Glasbene razglednice - Križanke
27. avgusta ob 20.30 — F. Lehar: DEZELA SMEHLJAJA, ro- mantična opereta, Opera in balet SNG Maribor
31. avgusta ob 20.30 — P. I. Čajkovski: LABODJE JEZERO, balet, Opera in balet SNG Maribor

Ko maske oživijo
Križanke, Peklensko dvorišče, 17. in 24. avgusta ob 20.30— A. Nikolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE, monodrama, igra Polona Vetrh, režija Boris Kobal
Drama SNG Ljubljana, 26. avgusta ob 20.30 — W. Shake- speare: UKROČENA TRMOGLAVKA, komedija, Slovensko ljud- sko gledališče Celje

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi
V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Eliza- bete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Miramarski park
Do 31. avgusta vsak ponedeljek, torek in sredo bo na sporedu dvakrat dnevno predstava »Luci in zvoki«. Urnik: v juliju ob 21.30 in ob 22.45 in v avgustu ob 21.00 in ob 22.15.

Stari trg (Piazza Vecchia)
Jutri, 3. avgusta ob 21.30, koncert nemškega kvarteta »Colalaila«.

poletje v muzeju revoltella

Do 30. avgusta s pričetkom ob 21.00: »Le canal« s Pier Paolom Venierjem.

Danes, 2. avgusta ob 21.00: »Guitar evening«, kitarist Andrea Massaria.

V četrtek, 6. avgusta ob 21.00: »Bon voyage«, s Pier Paolom Venierjem.

V soboto, 8. avgusta ob 21.00: »Sha- lom Trst glasba« - J. Sammartano/sax in A. Trovato/klavir.

V nedeljo, 9. avgusta ob 21.00: »Gui- tar evening«, kitarist Andrea Massaria.

V četrtek, 13. avgusta ob 21.00: »Bon voyage«, Paolo Venier in Isidoro Brizzi.

V petek, 14. avgusta, ob 21.00: »Gi- rando: omaggio a Fellini«, Cabiria, Pri- scilla e le altre di Fabrizio Celestino.

SESLJAN

Caravella - Sosljanski zaliv - Program koncer- tov do 30. avgusta ob 20.30 do 23.30.

Danes, 2. avgusta - Piero Gianceselli & Double Thun- der.
V petek, 7. avgusta - Vasquez, Allione, Sfregola Trio.
V soboto, 8. avgusta - Sergio e le Melodie.
V nedeljo, 9. avgusta - Ukmar Funky Group.
V petek, 14. avgusta - Orquestra Ochio Rios.
V soboto, 15. avgusta - Liscio 2000.
V nedeljo, 16. avgusta - Barbra Acoustic Trio.
V petek, 21. avgusta - Ziryab.
V soboto, 22. avgusta - I Point.
V nedeljo, 23. avgusta - Franco Ghietti band.
V petek, 28. avgusta - The Organ Trio.
V soboto, 29. avgusta - I Taxi.
V nedeljo, 30. avgusta - Blues Etcetera.

VERONA

50. Shakespeare festival
16., 18., 19., 21. in 22. avgusta ob 21.00 bo Plesna skupina Arene uprizorila balet »Romeo in Julija«, državna premiera.

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion
Dne 20. avgusta bo nastopila legendarna angleska skupina »rolling Stones«.

MEDITERAN festival

IZOLA - Manziolijev trg

Petek, 7. avgusta - GARAVI SOKAK (Jugoslavija)
Sobota, 8. avgusta - NICK BECATTINI & SERIOUS FUN (Italija)
Petek, 14. avgusta - Predin MAR DJANGO QUAR- TET (Slovenija)
Sobota, 15. avgusta - LAIKO FELIX (Jugoslavija, Madzarska)
Petek, 21. avgusta - THE VENTILATORS (Svica)
Sobota, 22. avgust - JAMS & ANA PUPEDAN (Nemčija, Slovenija)
Petek, 28. avgusta - RICHARD WALLEY (Avstralija)

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjušnice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Ber- lin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski inte- lektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Ur- nik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Me- tuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: v sredo, 5. avgusta ob 18.30, odprtje razstave »4ª. rassegna internazionale del bronetto«. Razstava bo odprta do 28. avgusta s sledečim urnikom: v tednu od 18.30 do 20.30 ob praznikih in ponedeljkih zaprto.

Palaca Costanzi: do 30. avgusta bo odprta razstava »Colezionare Trieste: pubblicità e prodotti indu- striali d'epoca«. Urnik: vsak dan od 10.00 do 20.00.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili trtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetej upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne roze »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Po- letni počitki pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.

A.P.T. razstavna dvorana (ul. S. Nicolò, 20): do 4. avgusta bo odprta razstava Adriane Scarizza »Fanta- sia in Blu«. Urnik: od ponedeljka do petka od 9. do

19., ob sobotah od 9.00 do 13.00, ob nedeljah zaprto.
Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: Do 7. sep- tembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v ob- dobjju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo raz- stava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Raz- stava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novem- bra bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidov- skih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne ob 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela tržaskih slikarjev zidovske- ga rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob de- lavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zap- rt. V obdobju prireditev Poletje v Revoltelli bo raz- stava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barco- lana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novem- bra na ogled znamke, postne posiljke in medalje z motivi zidovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, av- gusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.

MILJE

Kulturni center G. Millo - Trg republike 4

Od 2. do 12. avgusta bo razstavljal grafike in olja Al- do Bressanutti. Urnik razstave: v tednu od 10. do 12. ter od 17. do 19. ure, ob praznikih pa od 10. do 12. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do septembra je na ogled zanimi- va razstava o škedenjski železarni. Na ogled je ob torkih in petkih od 15. do 17. ure.

GORICA

Goriški grad: do 30. avgusta bo razstava grafik Gio- vanbattista Piranesija z naslovom »Piranesi in njegov čas 1720-1778. Urnik: vsak dan od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Zaprto ob ponedeljkih.

GRADEŽ

Obcinska razstavna dvorana na trgu B. Marin: do 16. avgusta bo odprta razstava »Salomonski vozec«. Urnik: ob delavnikih od 17.00 do 22.00 ter v sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 22.00.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled tazstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen pone- deljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite moj- strovine Ermitaza.

V cerkvi Sv. Franciska, do 13. septembra na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografska razstava »Benetke devetsto«. Ur- nik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.

Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst go- riskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija sta- rejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in ga- lerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spo- mini nase mladosti« ali »Zivljenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob ne- deljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled se dve razstavi: »Graj- ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Mi- lene Stepancic. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

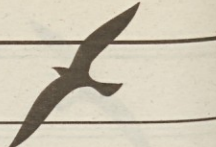
LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Mala galerija: do 30. avgusta odprta razstava Marka Peljhana »Sistem - 7«.

Galerija CD: odprta je razstava risb, odtisov in foto- grafij aktov iz zbirke Rijksmuseum iz Amsterdama. Razstava bo odprta do 13. avgusta.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razsta- va Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Mnenja
20.30	TV dnevnik
20.55	Na počitnice

RAI 1	
6.00	Aktualno: Euronews
6.40	Nan.: Anna Maria
7.30	Otroski variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00	Variete: Hullabaloo
8.30	Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke
10.00	Aktualna odd.: Linea verde - Zelena crta
10.30	Nabožna oddaja: A sua immagine
10.55	Masa
11.50	Nabožna oddaja
12.00	Angelus in papežev blagoslov
12.20	Aktualno: Linea verde - Zelena crta - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Dokumenti: Vse o Sanremo (1951 - 1998)
16.15	Variete: I Promessi Sposi (i. Trio Lopez)
18.00	Dnevnik
18.10	Vremenska napoved
18.15	Viteski turnir «Quintana»
20.00	Dnevnik
20.35	Sport
20.45	Film: Per colpa di un angelo - Heaven Sent (kom., ZDA '95, r. Craig Clyde, i. David Bowie, Wilfred Brimley)
22.40	Dnevnik
23.10	Aktualna odd. o ljudstvih, potovanjih in odkritjih: Ljudstvo Toraja z otoka Sulawesi
0.15	Nočni dnevnik
0.35	Aktualno: Sottovoce - Potihoma - Maria Grazia Cucinotta
2.10	Aktualna oddaja

RAI 2	
7.10	Cercando cercando
8.00	9.00, 10.00 Dnevnik
8.10	Film: Il giorno del delirio (pust., ZDA '73)
10.05	Nedeljski Disney, vmes risanke
11.00	Nan.: Blossom, 11.25 Sui gradini di Harlem
11.50	Dnevnik
11.55	Ci vediamo in TV
13.00	Dnevnik
13.30	Avtomobilizem F1: Pole position, 14.00 VN Nemčije
16.00	Pole position- Po tekmi
16.30	Sport: Tg2 Motori
16.50	Aktualno: Tg2 Dosje
17.50	Nan.: Kamaleon Jarod
19.30	Sport: Domenica sprint
20.00	Risanke: Tom in Jerry
20.30	Dnevnik Tg2
20.50	Film: Intrigo a San Pietroburgo - Midnight in Saint Petersburg (thriller, Kan.-Vb '95, i. M. Caine)
22.50	Nan.: Dark Skies (i. Eric Close, Megan Ward)
23.15	Dnevnik, vreme
23.35	Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
0.00	Aktualno: Italijani - Vittorio Gassman
0.30	Film: In attesa dell' alba

RAI 3	
6.00	Fuori orario
8.20	Vabilo na koncerte Rai 3
9.05	IP v kanuju
11.10	Film: Goodbye amore mio (kom., ZDA '77, i. R. Dreyfuss, Marsha Mason)
13.00	Aktualno: Top Secret
14.00	Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30	SP v bezbolu (polfinale)
15.00	Kolesarstvo: Tour de France (zadnja etapa)
17.45	Nan.: Superman
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00	Nan.: Friends
20.45	Nad.: Un posto al sole (i. I. Di Benedetto, M. Aiello, G. Baldi, S. Sardo)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
23.00	Sportna nedelja
0.00	Dnevnik
0.15	Fuori orario
0.30	Film: Ombre (dram., ZDA '61, r. J. Cassavetes, i. Ben Carruthers)
0.45	Film: L' amore (dram., It. '69, r. J.-L. Goddard)
1.40	Nan.: Miami Vice
2.30	Film: Scandal (dram. 89)

RETE 4	
6.00	Nan.: Piccolo amore, 6.50 Zingara, 8.00 Pregled tiska
8.20	Affare fatto
9.30	Nan.: Mister Ed
10.00	Masa
11.00	Aktualno: Eurovillage
11.30	Dnevnik
11.40	Variete: Classici...
12.30	Dok.: L' altro azzurro
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	Film: Maciste all' inferno (It. '62, i. A. Zanoli)
16.00	Film: Nevada Express (western, ZDA '51, i. R. Scott, L. Norman)
18.00	Glasba: Festival di Napoli, vmes (18.55) dnevnik
20.35	Variete: Campioni di ballo
23.00	Film: Il magnate greco (dram., ZDA '78, i. A. Quinn, J. Bisset)
1.15	Pregled tiska
1.35	Nedeljski koncert
2.50	Mister Ed

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.30	Nan.: Dieci sono pochi, 9.00 Hisa v preriji
10.00	Film: Tipi da spiaggia (kom., It. '60, r. Maro Mattoli, i. Ugo Tognazzi, Johnny Dorelli)
12.00	Nan.: Norma in Felice (i. Gino Bramieri in Franca Valeri)
13.00	Dnevnik
13.30	Variete: Strada facendo - Trenutki, spomini, občutki ob 20-letnici Canale 5 (vodita Claudio Lippi in Enrica Bonaccorti)
18.00	Film: Il marito (kom., It. '58, r. N. Loy, G. Puccini, i. Alberto Sordi, Aurora Bautista)
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Nan.: Amico mio 2 (i. Massimo Dapporto, Desirée Nosbush)
22.30	Film: Incontro al buio (thriller, ZDA '95, r. Kenneth Fink, i. Jack Scalia, Kim Delaney)
0.30	Nočni dnevnik
1.00	Nan.: Hill Street noč in dan (i. Daniel J. Travanti, Veronica Hamel), 2.00 Ragionevoli dubbi
3.00	Nočni dnevnik
3.30	Nan.: Bally in Larry

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete, vmes nan. in risanke ter variete
9.35	Risanke
10.00	Aktualno: La nostra inviata Manuela, risanke
10.30	Nan.: Kirk (i. Kirk Cameron), 11.00 Hazzard (i. T. Wopat, J. Schneider)
12.00	Sport: Grand Prix, vmes (12.25) Odprti studio
13.00	Nan.: Genitori in blue jeans
13.30	Glasba: Super (vodi Peppe Quintale)
14.35	Aktualno: Hotel California
15.00	Film: Lo spirito del grande lago (pust., ZDA '95, i. Kevin Dillon, L. Holden)
17.30	Nan.: Flipper
18.00	Nogomet: Dolina Aoste - Juventus
18.50	Odprti studio
20.00	Variete: Benny Hill Show
20.35	Nogomet: Milan - Panathinaikos
22.40	Film: Vai avanti tu che mi vien da ridere (kom., It. '82, i. Lino Banfi, Agostina Belli, N. Paone)
0.40	Italija 1 sport
1.05	TV film: A casa con i Webber (krim., ZDA '93)

TELE 4	
15.15	Nad.: Prava ljubezen
16.00	Film: Follie di Hollywood, 17.30 risanke
19.05	Nan.: Ai confini...
19.30	Italijanska kuhinja
20.30	Zivali in narava
21.00	Poletni sport
21.30	Film
23.00	Poletni Musichiamo

MONTECARLO	
14.25	19.30, 22.45, 0.30 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
10.00	Film: La rosa e lo sciacallo (dram., ZDA '90)
11.55	Papežev blagoslov
14.00	Film: Il mago di Oz (fant., ZDA '39)
16.00	Tour de France
17.45	Film: Il ladro di Parigi (kom., Fr. '67)
20.45	Film: Vincitori e vinti (dram., ZDA '61, r. S. Kramer, i. S. Tracy)

Slovenija 1	
7.55	Napovedniki
8.00	Ziv zav. Risanka: Cilkin koticek, 8.10 Skrivno življenje igrač, 8.25 Zvezdica, 8.50 Telerime, 8.55 Modro poletje, 9.20 nan.
9.50	Ozare
9.55	Masa
11.00	Divji svet zivali
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	4 X 4
13.00	Porocila, vreme, sport
13.10	Vremenska panorama
13.50	TV genij
14.50	Novice iz sveta razvedrila
15.15	Film: Bullionovi fantje
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.15	Slovenski magazin
17.45	Po domače
18.40	Po dolgem in počez: Kamnik in...
19.10	Risanka, 19.20 Loto
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Poletni most
21.35	Vecerni gost: I. Geister
22.35	Porocila, vreme, sport
22.55	Nan.: Tretji kamen od sonca (ZDA, 16. ep.)
23.20	Nad.: Upravnica (1. del)
0.10	Po dolgem in počez

TV PRIMORKA	
8.00	17.00 Videostrani
17.00	Videospot dneva
17.05	Zgodovina avtomobilizma
17.35	Veselo po naše
18.45	Risanka: Lepotica in zver
19.30	Videostrani
20.00	Ansambel L. Slaka in Fantje s Praprotna
21.10	Vzpon na Mangrt
21.30	Film: Skandalozno odkritje

Slovenija 2	
7.25	Vremenska panorama
9.20	Napovedniki
9.25	Teater Paradiznik
10.20	V vrtincu (pon.)
10.50	Film: Povest o dveh mestih (ris., ZDA 1984, r. Warwick Gilbert)
12.05	Euronews
15.30	TV prodaja
16.00	Tenis ATP (finale)
18.40	SP v kosarki: Rusija - Italija/Grcija
20.15	Nasa krajevna skupnost - Frakl gre na zdravljenje (A. Marodic)
21.00	Dok. serija: Seks, cenzura in film (ZDA, 3. del)
21.55	Sport v nedeljo
22.40	Film: Prevaran (ZDA 1969, r. Roger Young, i. Dennis Hopper, Robert Carradine, Richard Jenkins)
0.25	Napovedniki

Koper	
16.00	Euronews
17.00	Vesolje je...
17.30	Risanke
18.00	Program v slov. jeziku: Alica - Evropski kulturni magazin
18.30	Milje in vozli
19.00	TV dnevnik, sport
19.25	Risanke
19.50	Potovanje po Nemčiji
20.50	Film: Aprilska ljubezen (glas., ZDA 1957, i. Pat Boone, Shirley Jones)
22.25	Vsedanes - TV dnevnik
22.40	Istra in... poletje
23.10	SP v kosarki
	TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Doma vas caka kup obveznosti. Sem ter tja vam bo zanje zmanjkalo potrpežljivosti, saj se zdi, kot da vložen trud nikakor ne obrodi sadov.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V družbi boste veseli in razigrani. Z dobro voljo boste »okuzili« vse okoli sebe. Čim pa boste sami, vam bodo po glavi rojile same težke misli.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nikjer ne boste imeli obstanke. Zapolnite si dan s čim bolj raznovrstnimi aktivnostmi. Čim boste dalj casa doma, boste postali nestrpni in neprijazni do domačih.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ste v harmoničnem obdobju. Ne bo vam manjkalo poguma in vztrajnosti, prav tako pa boste znali poskrbeti zase, se sprostiti in se veselili drobnih radosti življenja.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Počutili se boste malce zgubljeni, ne da bi sami prav dobro vedeli zakaj. Misli vam bodo begale sem ter tja, tečnari boste vsem okoli sebe, na kncu pa boste ugotovili, kaj hocete.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Zelo radi se boste pogovarjali z drugimi ljudmi in se od njih mariskaj zanimivega naučili. Ob tem boste jasno videli, kaj pričakujete in zelite od svoje prihodnosti.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Na delovnem mestu ste nepogresljivi, kar vam po svoje godi, po drugi strani pa vas spravlja v obup, se posebej, če ste na dopustu in nimate miru pred telefonskimi klici.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Zapleti pred delovnimi mesti vas bodo spravljali ob živce, saj ste že na koncu s svojimi mocmi. Zelite si samo se počitnic in svobode.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Prihajajoči teden lahko mirno izkoristite za dopust, saj vas na delovnem mestu prav zdaj ne bi prevec pogresali. Vleklo vas bo v tuje kraje.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zadnje case ste bolj nezni in dojemljivi do drugih ljudi. V ljubezni ste srečni, zato ste tudi sami bolj velikodusni do drugih. Vsem zelite seci in razumevanje.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Na delovnem mestu vas bodo sodelavci spodbudili, da vložite se več energije v delo. Malo tekmovalnega duha ne škodi, se posebej če ga spremlja smeh in dobra volja.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Na delovnem mestu se stvari zapletajo. Če ste na dopustu, nikakor ne kličite sodelavcev, raje si privoščite malo miru. V ljubezni vas spremlja sreča, kar je za vas najpomembnejše.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Masa iz cerkve v Rojano; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Ivanhoe (W. Scottm dram. D. Kraševac, 5. del); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.45 Poletne melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Komedija: Njene muhe (A. de Musset, r. M. Skrbinek); 16.00 Z naših prirediteljev: Senjam beneške pesmi; 17.00 Porocila; 17.05 Pogovor z M. Lipovšek; 18.15 Literarne podobe; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strženje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljičja; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Kvizi bizi; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za klasiko; 18.05 Igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno, 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Masa; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO, vreme, šport; 15.50 Intermezzo; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Svet glasbe, svet umetnosti; 22.05 Literarni portret; 22.30 Vokalno-Instrum. glasba; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (mag. Stanko Olip); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna. ORF 2 13.30 Pomoč manjšini?, Zemanje v Ukvah, lesorezi K. Micheua, itd.

RAI 3
slovenski
program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Ilustrirana pravljica: Zgodovina jezev
20.30 TV DNEVNIK

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
10.05 Film: Tigre in agguato (pust., ZDA '63, i. Brian Keith, Vera Miles)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: Poletna Verdemattina (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Matlock - Sestrice (i. Andy Griffith, Dick Van Dyke)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Film: Il grande maestro (kom., It. '67, i. Totò, Ernesto Calindri)
15.10 Nan.: Se bojiš teme?
15.40 Mladinski variete: Poletni Solletico, vmes risanke Heidi in nan. Se bojiš teme?
18.00 Dnevnik
18.10 Nan.: Gospa v rumenem - Polnočno jajce, 19.00 Gospa iz Westa - Ziv ali mrtev (i. Jane Seymour, Joe Lando, 2. del)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
20.40 Variete: La Zingara
20.50 Film: Cowboys (vetsrn, ZDA '71, i. John Wayne, Roscoe Lee Browne)
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualna odd.: Notti mediterranee - Sredozemske noci (vodi Federico Fazuoli)
0.10 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.40 Aktualne oddaje: Medija/Mente, 1.05 Aforizmi: Jacques Le Goff

RAI 2

7.00 Schwarzwaldska klinika
7.45 Jutranji Go cart: Risanke
9.30 Rubrika o protestantizmu
9.50 Nan.: A cavallo della fortuna
11.30 Tg2 - Medicina 33
11.45 Dnevnik
12.00 Ci vediamo in TV
13.00 Dnevnik
13.30 Risanke
14.05 Nan.: Hunter (i. Fred Dryer), 14.55 Inspektor Tibbs - Poljska mis, 15.45 Law & Order - Past (i. Jerry Orbach), 16.40 Il Virginiano (i. Lee J. Cobb), vmes (16.15, 17.15) kratka poročila
18.15 Kratka poročila, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: Sentinel
20.00 Risanke: Tom in Jerry
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. H. Tappert, F. Weper)
23.05 Dnevnik
23.20 Aktualno: Zgodbe - Cesare Maldini
0.45 Sport
0.55 Film: Un amore pericoloso (thriller, ZDA '92, i. Joe Penny)

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Film: I 39 sivalini (krim., VB '78, i. R. Powell)
10.10 15 minut slave
10.30 Aktualno: Tempo, 11.00 Tema
12.00 Dnevnik, 12.05 Sport
12.10 Nan.: Projekt Eden
13.00 Aktualno: Il grillo, 13.30 Italija 60. let
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.35 Avtobusna postaja
15.10 Sport: SP v bezbolu, 15.50 kolesarstvo, kotankanje
17.00 Dok.: Geo Magazine
17.50 Vremenska napoved
18.10 Nan.: Supermanove dogodivščine (i. Teri Hatcher, Demi Cain)
19.00 Dnevnik, dezelne vesti, dezelni sport, vreme
20.00 Nan.: Friends
20.45 Variete: Circus
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Film: August (dram., VB '96, r.-i. A. Hopknins)
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Fuori orario
2.15 Nan.: Miami Vice

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d'amore, 11.40 Edera
11.30 Dnevnik
12.20 Kviz: Iva Show
13.30 Dnevnik
14.00 La macchina del tempo
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.00 Nan.: Savannah
16.00 Film: Le balene d'agosto (kom., ZDA '87)
18.00 Aktualno: Chi c'è c'è al sole
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 TV film: Steven 7 anni: rapito(dram., ZDA '92, i. J. Ahton, L. Edwards)
22.30 Film: L'uccello migratore (kom., It. '72, i. R. Podesta, L. Buzzanca)
0.25 Pregled tiska
0.45 Film: Gli irriducibili (88)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere
10.30 Nan.: Družina Hogan, 11.30 Sedma nebesa (i. S. Collins), 12.30 Due per tre (i. J. Dorell)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: A regola d'arte
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 TV film: Amici per la vita (dram., ZDA '84, i. Ed Begley jr., S. Eggar)
16.15 Nan.: Komisar Scali, 17.15 Un detective in corsia (i. Dick Van Dyke, Scott Baio), 18.15 Plavalaska za oceta (i. Patrick Duffy, S. Sommers)
18.45 Variete: Poletni Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)
20.00 Dnevnik TG 5
20.35 Variete: Doppio lustro (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 Film: A letto con l'amico - The Favor (kom., ZDA '94, i. Harley Jane Kozak, E. McGovern)
23.00 Film: Body of Evidence (thriller, ZDA '92, i. Madonna, Willem Dafoe)
1.00 Nočni dnevnik

ITALIA 1

6.10 Na.: Dear John, poor John
6.40 Otroški variete, vmes nizanke in risanke
9.20 Nan.: Mr. Cooper
9.55 Film: Il brigadiere Pasquale Zagaria ama la mamma e la polizia (kom., It. '73)
11.50 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Genitori in blue jeans
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Jetson
14.20 Variete: Mai dire Banzai
15.00 Nan.: Baywatch
16.00 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Ocean Girl, 18.00 Lassie
18.30 Odprti studio, vreme, 18:55 Sport studio
19.00 Nan.: V osmih pod streho, 19.30 Pappa e ciccica
20.30 Risanke
20.45 Nan.: Detective Extralarge - Yoyo (i. Bud Spencer, Philip Michael)
22.40 Aktualno: Moby's
23.40 Nan.: P.S.I. Factor
0.40 Italija 1 sport
1.15 Avtomobilizem F1: VN Nemcije

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
15.15 Nad.: Prava ljubezen..
17.00 Scoop, 18.00 Innamorarsi
20.05 Konjske dirke
20.30 Zivali in narava
20.55 Film: Se ti piace vai
23.30 Made in Italy
0.30 Ai confinidella realtà

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Telefonata a tre mogli (dram., ZDA '52)
16.10 Variete: Tappeto volante
17.00 Film: La donna proibita (dram. '32, i. I. Dunne)
20.45 Film: Non ti conosco più amore (kom., It. '80, i. Monica Vitti)
23.40 Nan.: Omici d'élite
1.10 Film: Charlie Chan...

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor: Pep e strobento, 9.45 Gledaliska predstava: Laznivi Kljukec, 9.55 Risana nan. Palček David, 10.20 Dok.: Izgubljene civilizacije (ZDA, 6. del), 11.10 Dok. oddaja: Pustolovščina Okavango (Fr., 1. del)
12.00 Slovenski magazin
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.25 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja, 13.55 Večerni gost: Izток Geister
14.50 Poletni Most
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.30 Otroški program: Radovedni Tacek: Maslo
17.45 Planinski domovi
18.05 Nan.: A.J. - Casovni potniki (ZDA, 8. ep.)
18.35 Otroci sveta
19.05 Risanka
19.10 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 Nad.: Savannah (30. del)
20.50 Oglasi
20.55 Dobro je vedeti
21.00 Dokumentarna oddaja: Codelli
22.00 Odmevi
22.20 Vreme, kultura, sport
22.35 Nočni pridih.
Nanizanka: Fina gospa (VB, 10. epizoda)
23.05 Nad.: Zgodbe Ruth rendell (VB, 10. del)
23.55 Otroci sveta (pon.)
0.25 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Ansambel L. Slaka in Fantje s Praprotna
18.10 Vzpon na Mangrt
18.25 Korak naprej - Pr. prekomajnega sodelovanja
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Banjskarji v strahu pred zvermi
20.55 Sportni ponedeljek
21.45 Nogomet: Hit Gorica - BS
23.05 Tehnik Domzale
Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 2.30 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
10.00 Matineja.
Nanizanka: Na vasi (Danska, 26. ep.), 10.30 nan.: Pacific Drive (Avstral., 26. epizoda)
10.50 Tedenski izbor. Nanizanka: Pasje življenje (ZDA, 14. epizoda)
11.15 Nanizanka: Cudezni otrok (ZDA, 7. epizoda)
11.40 Sport v nedeljo
12.25 Dok. serija: Vinska popotovanja (VB, 4. del)
12.50 Film: Zvodnik (ZDA 1979, r. P. Bogdanovich, i. Ben Gazzara, Denholm Elliot, James Villiers)
14.45 Euronews
15.10 Film: Vaski skandal (VB 1995, r. Moira Armstrong, i. Sophie Ward, Nathaniel Parker)
16.50 TV prodaja
17.25 Nad.: Ivanhoe (VB, r. Stuart Orme, i. Steven Waddington, Victoria Smurfit, Ciaran Hinds, Christopher Lee, 5. del)
18.15 TV igrice: Lingo
18.40 SP v kosarki: Italija - Grčija/ZRJ
20.15 Studio City
20.55 SP v kosarki: A1 - B2
22.30 10000 obratov
23.20 Pomp
0.20 Brane Roncel izza odra
1.45 Studio City (pon.)
2.25 Napovedniki

Koper

16.00 Euronews
17.00 Vesolje je..
17.30 Risanke
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.30 Sportni portret
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke
19.50 Potovanje po Nemčiji
20.50 SP v kosarki
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Program v slov. jeziku: Primorska kronika
22.45 Sportna mreža
23.15 Iz prve roke
23.45 Tuttoggi - Vsedanes

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 New Age; 8.30 Otroški kofček: Pika nogavička (bere L. Gec); 8.50 Črtica (J. Renko); 8.55 Potpuri; 10.10 Koncert: Violinist A. Dubach, pianist A. Rucli; 11.30 Odprta knjiga; Ajsa Najša (16. del); 11.45 Zivahne melodije; 12.00 Odkrivajmo Slovenijo; 12.15 Slov. glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Orkestri; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kravavo polje, brezmejno gorje; 15.15 Poslovni bonton; 15.45 Zanimivosti iz živalskega sveta; 16.00 Otroci in družina; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika, nato Klasični album W. A. Mozarta; 18.00 Leta mojega potovanja (F. Saleski Finžgar, 5.); 18.15 Rock balade; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all'opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15

Herpelje-Kozina; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobiliska odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Zunanje politični feljton; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrcalo dneva;

22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, Drobntince; 14.45 Zagon; 15.30 DIO; 16.15 Popevka tedna; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, sport, vreme, promet; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Oporni koncert; 20.00 Dvigljena zavesa; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.30 Komorni studio; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik,

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1., tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1., tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaj po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Evropo je območje enakomernega zračnega pritiska, oslabljena fronta se se zdržuje nad srednjo Evropo in Alpami. Z jugozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje zelo topla in prehodno spet bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.49 in zahaja ob 20.33. Dolžina dneva 14.24.

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 15.36 in zahaja ob 1.02.

MORJE

Morje rahlo mirno, temperatura morja 25 stopinj C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo obremenjen.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.23 najnižje -23 cm, ob 7.47 najvišje 0 cm, ob 10.48 najnižje -1 cm, ob 18.11 najvišje 27 cm.

Jutri: ob 2.02 najnižje -33 cm, ob 8.57 najvišje 9 cm, ob 13.05 najnižje -1 cm, ob 19.12 najvišje 32 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	30	2000 m	16
1000 m	25	2500 m	13
1500 m	20	2864 m	10

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Večinoma sončno bo, proti večeru bodo predvsem v severni Sloveniji posamezne nevihte. SOSEDNJE POKRAJINE: pojavljale se bodo krajevne padavine, deloma nevihte. Drugod v sosednjih pokrajinah bo pretežno sončno.

JUTRI

V ponedeljek bo sprva še precej jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno. V zahodnih krajih bodo že krajevne padavine. V torek bo pretežno oblačno s padavinami, deloma plohami in nevihtami. Bolj sveže bo.

RIM / MEDTEM KO PODJETJA ZAPIRAJO VRATA ZARADI DOPUSTOV

Pravi naval avtomobilistov na italijanske ceste V Franciji in Nemčiji več deset km dolge vrste

RIM - V včerajšnjih popoldanskih urah so na italijanskih cestah nekoliko zadihali: med 14. in 16. uro se je promet precej umiril, zatem je sicer začel spet narascati, vendar je ostal tekoč, medtem ko je zjutraj prihajalo do hudih zastojev. Do težav je prislo blizu Milana, kjer so zaradi smrtnih nesreč zaprli del avtoceste. Kolone so se ustvarile na avtocesti A/14 ob izhodu pri Bariju sever in Tarantu, na A/14 Adriatica med Pedassom in San Benedetto del Tronto, na A/22 v višini Piedicastella v smeri Modene. Promet je bil zelo intenziven vendar tekoč na območju vse Ligurije, na A/3 med Salerno in Reggio Calabria, na A/1 med Barberinom in Inciso ter na odseku A/14 med Bologno in Ancono.

O velikih zastojih poročajo tudi iz številnih drugih držav. Na Hrvaškem so na cestah proti Dalmaciji kolone vozil bile dolge do 20 kilometrov, medtem ko je bila kolona v Prizni, od koder vozi trajekt na otok Pag, dolga več kilometrov, čakalna doba pa je znašala nekaj ur.

V Nemčiji so bili zastoji tako na cestah proti jugu (pred mejo z Avstrijo je bila kolona dolga 50 kilometrov) kot tudi proti severnomorskim letoviščem. Nič boljše ni bilo v Franciji, kjer je bila kolona med Lyonom in Valencem dolga 80 kilometrov, zastoji so bili tudi na cestah proti Španiji in Atlantski obali.

Kolone na mejnih prehodih

TRST - Kot je bilo pričakovati in kot so pravile napovedi, je bil včeraj promet po vseh cestah v deželi povečan, se zlasti proti mejnim prehodom s sosednjo Slovenijo. Kot ponavadi je bilo najhuje pri Raboju, kjer je bila kolona dolga več kilometrov. Zelo gost je bil promet tudi proti Pesku (avto so segali vse do Bazovice, kot kaže Foto KROMA), vendar se je pozno popoldne promet pri Pesku precej normaliziral, pri izstopu iz države dejansko ni bilo več vrste. Tudi s Fernetičev so poročali o koloni, ki je pri izstopu tudi presežala kilometer. Drugače pa tudi ni moglo biti, če računajo, da bo ob koncu tedna mejne prehode s Slovenijo prekoracilo preko 400 tisoč avtomobilov. Tukajšnje prebivalstvo se seveda lahko poslužuje stranskih mejnih prehodov, vendar je do katerih večkrat težko priti, kot na primer na Plavjah, ker je pač treba delno voziti po isti cesti, ki pelje proti Skofijam.

Do zastojev je prihajalo tudi na avtocesti »A 23« med Portogruarom in Latisano, kjer so se zaradi nekaterih manjših prometnih nesreč ustvarile tudi do sedem kilometrov dolge kolone, nadalje na avtocesti Alpe Adria (pri Trbizu, ob izstopu in vstopu v Avstrijo) ter pri Moscenicah.

Do zastojev je prihajalo tudi na avtocesti »A 23« med Portogruarom in Latisano, kjer so se zaradi nekaterih manjših prometnih nesreč ustvarile tudi do sedem kilometrov dolge kolone, nadalje na avtocesti Alpe Adria (pri Trbizu, ob izstopu in vstopu v Avstrijo) ter pri Moscenicah.

Zastoji po slovenskih cestah zlasti na izstopu pri Kozini

LJUBLJANA - Promet v smeri proti morju je bil včeraj zelo povečan. Veliko tujih turistov je prihajalo preko mejnih prehodov Karavanke, Ljubelj in Sentilj, nakar so se kolone vile preko Maribora proti Zagrebu ter iz gorenjske in stajerske smeri preko Ljubljane (do zastojev je prihajalo že na Celovski cesti) proti Postojni, kjer se je pred izstopom z avtoceste prav tako ustvarila daljša kolona. Precej huje je bilo na izstopu z avtoceste na Kozini, kjer je bila kolona vozil dolga tudi 9

kilometrov, drugod pa so bile večinoma tekoče kolone z manjšo potovalno hitrostjo. Promet je bil povečan tudi z italijanske smeri preko mejnega prehoda Kozina proti Reki ter na Skofijah in pa od Metlike preko Karlovca oz. na mejnem prehodu Petrinje proti Delnicam in Reki, zato je AMZS svetovala voznikom, naj bodo skrajno previdni in naj čas svojega potovanja, če je le mogoče, prestavijo na poznopopolnanske ure.

Medtem ko je bil torej na

mejnih prehodih z Avstrijo promet povečan pri vstopu v državo, je bil s Hrvaško povečan pri izstopu. V Dolgi vasi je čakalna doba za voznike tovornih vozil bila dve uri, iz prometa pa so jih izločali že v Gornji Radgoni.

Za tovorna vozila nad sedem ton in pol skupne dovoljene teže je včeraj med 6. in 13. uro veljala splošna omejitev prometa. Z mejnih prehodov s Hrvaško pri Dragonji in v Secovljah so poročali o gostem, vendar tekočem prometu: vse formalnosti so omejili na minimum, tako da ni prihajalo do zastojev. Med potniki je bilo največ Italijanov in Nemcev, odhajali so pač na dopust v bližnjo Istro.

Kolinska »Deit akcija«

KOZINA - Vozniki, ki so obticali v prometnih zastojih na avtomobilski cesti med Ljubljano in Kozino, so se z malo sreče lahko brezplačno oddejali z ohlajenim deitom. Na avtocesti na Kozini so študenti delili brezplačne politrške ohlajene plastenke pižame deit. V akciji podjetja Kolinska Rogaski vrelci d.o.o. so do slesj razdelili že 20.000 politrških pižame omenjene pižame, a do konca akcije, do 15. avgusta, naj bi jih razdelili 40.000.